לציונות–לסוציאליזם–לאחוּת עמים

יום א', י"ח בתמוז תשמ"ח, 3 ביולי 1988 / שנה מ"ח מס' 13689 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

ישראלי מפ"ת — המוח המתכנן להברחת 100 ק"ג קוקאין לבריטניה

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. — ישראלי ושני אנגלים שנעצרו ביום שישי בלונדון הואשמו אתמול בחשד להברחת 100 ק"ג קוקאין לבריטניה בשווי של למעלה מחמישים מיליון לירות שטרלינג. מקורות בבריטניה מעריכים כי הישראלי אהרון בוסמי מפתח־תקוה היה המוח המארגן מאחורי הרשת. בוסמי, מיליונר בן 42, נעצר במלון „הילטון" בלונדון הוא התגורר כאזור אכסלוסיבי בלונדון והחזיק שתי מכוניות יקרות. כן נעצרו שני אנגלים, מייקל ארבר וקית איק.

צעיר מג'נין נהרג מאש צה"ל ורבים נפצעו בהפגנות בגדה

הרוג: יוסף חמסיה בן 17 – לדברי התושבים נפגע בראשו מכדור גומי – צה"ל: בודקים ● הפגנות סוערות היו בשלושה מחנות פליטים עליהם הוטל עוצר ● תושבת רמאללה שנפצעה מאש צה"ל לפני שבועיים מתה מפצעיה ● חייל נפצע מאבן בעזה ●

פנחס ענברי, טוביה בסקינד, עזרא אבירן, שלמה גלזר

צעיר מכפר ליד ג'נין, נהרג מאש צה"ל ורבים נפצעו בהפגנות סוערות רבות אתמול בשטחים. כוחות הביטחון הטילו עוצר על שלושה ישובים וכ־140 אלף בני אדם נמצאים כעת בעוצר בגדה המערבית.

נאיל יוסף חמסיה בן 17.5 מן הכפר זבובה נהרג אתמול בבוקר. על־פי מקורות ערביים נפגע הצעיר בראשו מידי של חיילי צה"ל. מקורות צבאיים רשמיים מסרו, כי בג'נין היו אתמול התפרעויות של תלמידים שפוזרו, ובמהלכן נפצע

(סוף בעמוד 4)

כתב אישום חמור נגד חייל

ירה כדור גומי מטווח קצר בפני צעיר והרגו

אבי בניהו

הפרקליט הצבאי הראשי הגיש בשבוע שעבר שני כתבי אישום, חמורים במיוחד, נגד חיילים שגרמו להריגתם של שני תושבים ערבים בשומרון.

במקרה הראשון הוגש כתב האישום לאחר חקירת מצ"ח, נגד חייל שלפני 4 חודשים ירה כדור גומי מטווח קצר בפניו של צעיר מכפר בידו וגרם למותו. כן הוגש כתב אישום נגד חייל צה"ל שרדף אחרי מפגין ובמהלך המרדף נפלט מרובהו האישי כדור שהרג את הבורח.

גם מצרים הצטרפה למירוץ הטילים — קדאפי מנהל מו"מ עם סין

צפון־קוריאה הקימה במצרים מפעל לייצור טילים; הצבא המצרי רוכש בארגנטינה טילי „קונדור" לטווח של 1000 ק"מ ● קדאפי מעוניין בטילים שמכרה סין לסעודיה ● רמשק: איננו זקוקים לטילים הסינים – יש לנו די

אבי בניהו, דפנה ורדי (לונדון) אורי הורוביץ

למרוץ טילי הקרקע־קרקע, הפוקד בחודשים האחרונים את המזרח התיכון, הצטרפה גם מצרים. נודע כי מצרים סיפקה טיל קרקע־קרקע מדגם „סקאר" לצפון קוריאה, שהעתיקה את הטילים האלה ואח"כ הקימה מפעל לייצור טילי „סקאר" במצרים עצמה. דברים אלה מגלה הד"ר ארוארד לוטווק מארה"ב הנחשב כמומחה בכיר בנושאי איסטרטגיה. ד"ר לוטווק שהה באחרונה בארץ לרגל סימפוזיון בינלאומי בנושא. נודע כי לאחר ששלטונות בריה"מ סרבו לספק טילי קרקע־קרקע לצפון קוריאה, פנתה מדינה זו למצרים, שבידיה נמצאים טילי סקאר סובייטים, בהם נעשה שימוש גם במלחמת יום הכיפורים.

(סוף בעמוד 2)

הרופאים והאחיות דוחים התוכנית לקיצור תורים ● עמ' 3

הוועידה ננעלה בתמיכה בגורבצ'וב ● עמ' 5

הפגנת יוצרים ישראלים ופלשתינים מול „אנצר 3"

קינן: ישראל עוצרת פלשתינים שנפגשו עם יהודים, ויהודים שנפגשו עם פלשתינים לפיכך המקום הבטוח לדבר בו שלום הוא הכלא ● המפגינים תבעו לשחרר העצורים הכלואים ללא משפט

שלמה סלוצקי

כחמישים סופרים, משוררים, אמנים ואנשי אקדמיה מישראל והשטחים הפגינו אתמול אחר הצהריים במרחק מה ממתקן המעצר „אנצאר 3" בקציעות בדרישה לשחרר את אלפי העצורים הכלואים בו, וביניהם כ־15 סופרים ויוצרים פלשתינים העצורים שם במעצר מינהלי, ללא משפט. שיירת המכוניות שהגיעה מהצפון נעצרה ע"י כוחות הבטחון בכניסה לניצנה, מספר קילומטרים ממיתקן הכליאה, ונמנע מהמפגינים להתקדם הלאה.

עצורים ללא משפט

מול שלט פח, המצביע על „קציעות", שם נימצא מיתקן הכליאה „אנצאר 3", באמצע המידבר שבאזור ניצנה, התארגנה משמרת מחאה ובה נשאו דברים יוצרים ישראלים ופלשתינים. בשם ועד היוצרים הישראלי־פלשתיני נגד הכיבוש, דיבר הסופר שמעון בלס. שאמר: „באנו להצטרף למחאה של הברינו מוועד הסופרים הערבי־ישראלי, כנגד מעצרם ללא־משפט, של אלפי פלשתינים מהשטחים, וביניהם סופרים ומשוררים אשר עצורים שם במעצר מינהלי, בתנאים בלתי־אנושיים ומבלי שיוכח שעשו דבר כלשהו שיש בו עבירה".

לדבר שלום בכלא

אחריו דיברו סמיך אל־קאסם, בשם ועד הסופרים הערבים, פרופ' אריה זקס, נציגים מהשטחים והסופר והעתונאי עמוס קינן, אשר אמר: „חלק מהאנשים שיושבים באנצאר 3", נימצאים שם אך ורק בגלל שניסו לדבר שלום עם יהודים; בימים אלו נגזר גם דינם לכלא של יהודים ביניהם הסופרת יעל לוטן, שכל פישעם הוא שדיברו שלום עם פלשתינים. נראה שהמקום היחיד בו יהודים ופלשתינים יכולים לדבר שלום, הוא מאחורי סורג ובריח.

הדוברים תבעו לשחרר את העצורים, או להעמידם לדין. העובדה שאין מעמידים אותם לדין, היא סימן שאין גם סיבה לעצרם, אמרו.

לדבר אל המדבר

קולו של עמוס קינן, בדבריו ששודרו במהדורת החדשות של חמש אחר הצהריים ב„קול־ישראל", לוו בהד מיוחד ומוזר. בשיחה עמו, מייד עם שובו „לציוויליזציה", הסביר קינן שזה היה הד קולו של המידבר: „זאת היתה הפגנה סוריאליסטית. שלוש שעות נסענו עד המדבר ושם — במדבר, ליד הגבול בניצנה, הרשתה לנו המשטרה להפגין, במרחק של כמה קילומטרים מיעדנו, באמצע המדבר. באמצע המדבר, עמדנו ודיברנו אל המדבר. דיברנו בעברית ודברינו תורגמו לשפה הערבית, והדברים נישלחו אל המדבר, והיה שם גם מה ששר שיר אל המדבר. ואחר כך, נסענו שוב שלוש שעות מהמדבר לכאן. אבל היה חשוב לבוא אל המדבר והיה חשוב לעשות את מה שעשינו, גם אם זה היה רק לדבר אל המדבר".

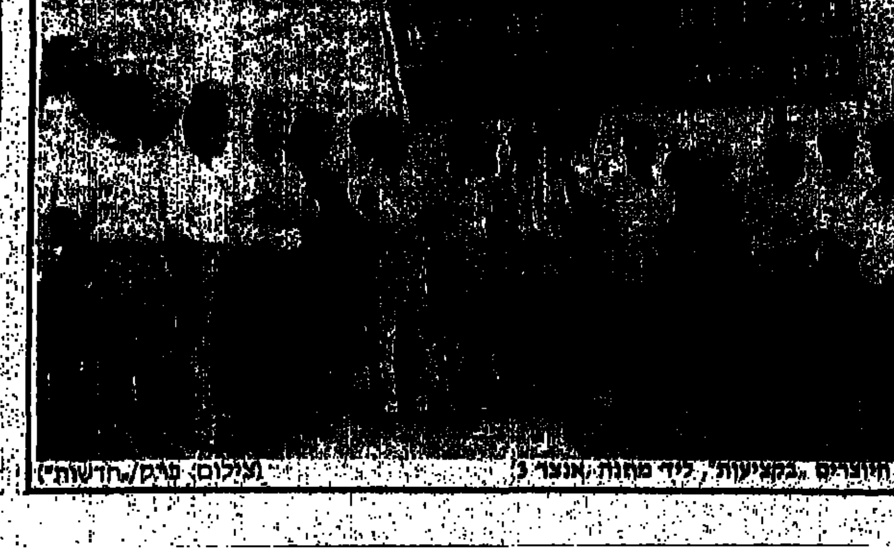

הפגנת היוצרים „בקציעות", ליד מחנה „אנצר 3" (צילום: פרס/חדשות)

משמעת סיעתית במחנות ב„חרות" לגבי שיבוץ המועמדים בשביעיות

זאת כדי למנוע פיצול כוחות ● הסדר במחנה שמיר־ארנס: נתניהו יתמודד על המקום החמישי בשביעייה הראשונה; מילוא על המקום השישי; קורפו ירוץ רק לשביעייה השניה; מרידור ויתר לטובת בני בגין שירוץ למקום השביעי בשביעייה הראשונה ומרידור למקום הראשון בשביעייה השנייה ● סדר דומה נעשה במחנות לוי ושרון ● ייתכן שלוי ושרון יעשו ביניהם הסכם שידחוק את ארנס למקום השלישי, ויציב את לוי במקום הראשון ואת שרון במקום השני בשביעייה הראשונה

דורית גפן

במחנות ארנס, לוי ושרון הוחלט על משמעת סיעתית, אשר תקבע לכל מועמד את השביעייה והמקום שעליו יתמודד. זאת כדי למנוע פיצול כוחות, החלטה זאת משמעותית במיוחד במחנה שמיר־ארנס, אשר מספר רב של נבחרי הפאנל מתוך מחנה זה, ביקשו לרוץ בשביעייה הראשונה.

סדר המתמודדים במחנה שמיר

אמש נודע, כי על המקום החמישי בשביעייה הראשונה יתמודד, ממחנה ארנס, רק ביבי נתניהו. סגן השר רוני מילוא, אשר הכריז לפני הבחירות לפאנל על כוונתו לרוץ על המקום החמישי, יאלץ להתמודד רק על המקום השישי. גם השר חיים קורפו ויתר על ההתמודדות על המקום החמישי, הוא ירוץ רק לשביעייה השנייה. דן מרידור, שביקש להתמודד בשביעייה הראשונה ויתר לטובת בני בגין, אשר ירוץ על המקום השביעי בשביעייה הראשונה. מרידור ירוץ על המקום הראשון בשביעייה השנייה.

הסדר במחנות לוי ושרון

גם במחנה לוי הוחלו סגר בתיאום פנימי לגבי התמודדויות של המועמדים של המחנה. אליהו בן־אלישר ירוץ לשביעייה הראשונה. בשביעייה השנייה יתמודדו יעקב שמאי על המקום השני, עובדיה עלי על המקום השלישי, יהושע מצא על המקום הרביעי, ומיכאל קליינר על המקום החמישי. עדיין לא הוחלט אם חיים קופמן יתמודד גם כן בשביעייה זו. ח"כ מיכה רייסר ירוץ על מקום בשביעייה השלישית וכן גם ראובן ריבלין.

במחנה שרון יתמודד דוד מגן על מקום בשביעייה הראשונה. גדעון גדות ושאול עמור ירוצו לשביעייה השנייה וישראל כץ ואלי לנדאו — לשביעייה השלישית.

קשיים בביצוע דילים

ביום חמישי בלילה נפגשו

(סוף בעמוד 4)

הצלחתו של גורבצ'וב

הוועדה המיוחדת של המפלגה הקומוניסטית של ברית־המועצות נעלה ביום שישי, ועל־פי הדיווחים נראה שגורבאצ'וב זכה בה להצלחה רבה. גורבאצ'וב כינס את הוועידה לשתי מטרות. האחת, ליצב את דעת־הקהל בבריה"מ לתמיכה מאסיבית במדיניותו, והשניה, להשיג אישור לתוכנית המשטר הנשיאותי שהציע, באופן שיסייע לו להמשיך ולכהן כראש המדינה בלי להיות תלוי במלחמות הפנימיות בקרמלין. ההימור של גורבאצ'וב היה נועז, אך נראה עתה שהצלחתו היתה מובטחת. גורבאצ'וב היה חייב לזכות בתמיכה רחבה לתוכניותיו, מפני שהמדיניות השמרנית של קודמיו נכשלה לאורך כל החזית. ברית־המועצות נתונה בקשיים כלכליים חמורים, המשוועים למבנה פתוח יותר ולחשיבה דינמית; המפלגה הקומוניסטית שם צברה כוח רב מדי, ודעת־הקהל נותנת את ידה בשמחה להחלשת המפלגה; מלחמתו של גורבאצ'וב בבירוקרטיה זכה ודאי לאהדה כללית. מכל בחינה שהיא ברור היה למנהיג הסובייטי, שככל שיחשוף את מדיניותו לתגובה רחבה יותר, יזכה לאהדה רבה יותר.

ההחלטה החשובה ביותר מבחינת המבנה הפוליטי של ברית־המועצות היא ההחלטה על בחירת נשיא, שיהיה מעתה הדמות הראשונה במעלה בשלטון, ייבחר על־ידי ועידת צירי העם שתתכנס לראשונה באפריל 89, ויוכל לכהן לאורך שתי תקופות כהונה של חמש שנים לכל היותר. זהו צעד ראשון לדמוקרטיזציה של החיים הפוליטיים, המאפשר לחשוף למאבק ציבורי עמדות ואישים שעד כה פעלו בהסתר וצברו את כוחם בתוך חצר שלטונית סגורה. ברית־המועצות אינה בשלה, ככל הנראה, לשינויים רדיקליים יותר, כגון ביטול עקרון המפלגה האחת, אבל השיטה הנשיאותית יכולה להביא התמודדות בין קבוצות וסיעות בדרך עקיפה.

ללא ספק, יש להצלחתו של גורבאצ'וב השפעה על המערך הבינלאומי, ועידת מוסקבה לא עסקה בהרחבה בנושאי חוץ, אך ככל ששלטונו של גורבאצ'וב יתחזק, גדל הסיכוי להבנה והידברות בין המעצמות.

אל מנויי „על המשמר" בכפר־סבא
הח' גלילי
יצא לחופשה
עד 19.7.88
נא לפנות ל„על המשמר" בת"א טל. 03-378633

לילות יפו

מוגש לתושבי העיר ע"י עיריית תל־אביב־יפו
★ קרן תל־אביב – לפיתוח
★ החברה לפיתוח יפו העתיקה בע"מ

מוצ"ש 2.7.88 עד יום ה' 7.7.88

יהורם גאון ברומנסרות ספרדיות יום ד' 6/7

שלמה גרוניך התזמורת הקאמרית הישראלית יום ה' 7/7

תיאטרון מחול רינה שיינפלד יום ב' 4/7

סי היימן, אהוד בנאי והפליטים יום א' 3/7

יהודה פוליקר עם "אופוסטרודומיקיס קומפני" מיוון יום ג' 5/7

מריאצ'י דה אמריקה מוצ"ש 2/7

★ מופעי פלמנקו ★ הפלטינה ★ מזי כהן ★ אלון אולארצ'יק ★ להקת בת־שבע ★ אנסמבל מזרח־מערב ★ ביג בנד "מהצד האחר" ★ נחום היימן ★ הדודאים והפרברים.

★ תיאטרון ★ 8 הצגות בכורה!

מכירת הכרטיסים החלה בקופות הכרטיסים ובתיאטרון הסימטה.

★ כוכבי זהו־זה "הצעירים של תל־אביב" ★ מוסיקה קאמרית ★ מוסיקה וריקודים דרום אמריקאים ★ מירה זכאי ★ הצגות ילדים ★ ליצנות.

הסעה חינם
מחניוני בית אצ"ל, הדולפינריום ובלומפילד יופעל שירות הסעות חינם! שימו לב להסדרי התנועה והחניה (שילוט מכוון במקום).

הוהר מהפץ חשוד ושמור על הנקיון

הכניסה חופשית

פרטים בעיתונות היומית במשך השבוע

רבין ידווח היום לממשלה על ביקורו בארה"ב ועל מירוץ הטילים באיזור

מוטי בסוק, עתיים

שר הביטחון ידווח היום לממשלה על שיחותיו בארה"ב בשבוע שעבר. הוא ידווח על הסכמים שהגיע אליהם עם ראשי הפנטגון בעניין הטילים הסוריים והסעודיים. הממשלה תשמע היום דיווח גם על שיחותיו של תת שר־החוץ של ארה"ב מייקל ארמקוסט עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם שר החוץ שמעון פרס.

כן תשמע הממשלה דיווח של ראשי משרד החוץ על תופעת האנטישמיות בחו"ל ועל התפתחותם של תנועות ניאו־נאציות במערב. אך יימסר לשרי הממשלה דיווח שבועי של ראשי מערכת הבטחון על המצב בשטחים.

מצא הבנה בארה"ב

שר הביטחון יצחק רבין שב ביום שישי אחה"צ מארה"ב. לדבריו, מצא הבנה בארה"ב, כי מול אלימות יש צורך להשתמש בכח כדי לשמור על החוק והסדר בשטחים. עוד אמר, כי בקרב המנהיגים בארה"ב יש הסתייגות מחריגים שהתגלו בהתנהגות של חיילי צה"ל והתחוקה הדרישה למצוא פתרון מדיני לסכסוך. במסיבת עיתונאים בנמל התעופה בן־גוריון אמר שר־הביטחון, כי עניין הטילים עמד במוקד שיחותיו בארה"ב. "ארה"ב מודאגת כמונו מהופעת הטילים באזור ובארצות הברית מודעים לכך שכמה מדינות ערביות פיתחו יכולת לייצר נשק כימי ואמצעי שיגור ממטוסים ובאמצעות ארטילריה. בעתיד נראה כי נשק זה ישוגר גם באמצעות הטילים הסינים."

נפגעו מחרידת סין

השר רבין התרשם שארה"ב נפגעה מכך שסין העמידה חדרה למרוץ החימוש במזרח התיכון. לדבריו, ארה"ב נפגעה ממאמציה של סין למכור נשק לערב הסעודית בהסתר, משום שמדובר באחת מבנות בריתה הקרובות ביותר. רבין הוסיף, כי השר שולץ אמר לו שבפיסגת שבע המדינות המתועשות בטורונטו הוחלט לנקוט את כל הצעדים כדי למנוע התפשטות טכנולוגיות יצור של טילי קרקע־קרקע למדינות אחרות. עוד סיפר רבין, כי ארה"ב הסכימה להאריך בשנה נוספת את ההסכם בעניין כספי ההמרה, 400 מיליון דולר עקב ביטול פרוייקט הלביא. כמו כן התרשם מנכונות ארה"ב לדון דיון מקצועי בכל הנוגע לאיום החדש המסכן את ישראל.

שמיר: להפסיק הויכוח על ויתורים

רה"מ יצחק שמיר קרא ביום שישי להפסיק את הויכוח על ויתורים טריטוריאליים מאחר שאין לו סיבה הגיונית. לדבריו, הוויכוח גורם להחלשת מעמדה של מדינת ישראל בעולם ויקשה על השגת שלום באזור. רה"מ אמר, כי המאורעות האחרונים הוכיחו שהעימות בין ישראל לערבים הוא עימות קיומי ולא טריטוריאלי. העולם הערבי ואש"ף רוצים את הכל. אין הם מסתפקים בוויתור כלשהו, אמר שמיר.

"בישראל יש אווירה מיליטאריסטית ולא רציתי שברונה תתחנך שם"

יצחק ויסהוף, טלפונית לקוריטיבה (ברזיל)

"איני מוכנה שמשפחת תורג'מן תבוא לקוריטיבה לבקר את נוגה. הסיבה, הניסיון של יעקב תורג'מן לעכב את יציאתנו מישראל ביום האחרון שלנו שם. עובדה זו גרמה לי לחשוב כי אם הם יגיעו לקוריטיבה העניין לא יגמר בטוב". דברים אלו אמרה רוסילדה, אמה של ברונה, כאשר הראיונות הרבים שנתנה לכלי התקשורת בברזיל. עוד הוסיפה רוסילדה: "לא קיבלנו שום מכתב מיעקב תורג'מן לברונה. הכל המצאות של עיתונאים".

רוסילדה נשאלה ע"י אחד העיתונאים מדוע לא השאירה את ברונה בישראל, לאור התנאים הטובים השוררים שם לעומת העוני והדלות שלהם בקוריטיבה והיא השיבה: "בישראל כל אחד הולך ברחוב עם רובה אם 16 על הכתף. לא רציתי שברונה תגדל באווירה מיליטריסטית". דומה כי כל החגיגות סביב ברונה והוריה קיבלו ביומיים האחרונים פרופורציות נכונות. אווירת הקרנבל הסתיימה.

ההורים רוסילדה ואמריקו, שיחסי הנשואין שלהם עלו על שרטון, נראים מחוייכים כל העת. השניים, שלא שילמו שכר דירה במשך שנתיים, עומדים לעבור לבית חדש. גל התרומות נרגע, אך הסכום שנאסף יספיק למשפחה לחיות בכבוד.

קוריטיבה – עוד תמונה, ברונה ואביה בביתם (צילום: אי.פי.)

התנועה הניאו־נאצית פורחת בלנינגרד

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון.— התנועה הניאו־נאצית בלנינגרד פורחת, כך עולה מדיווח של השבועון "קרוקודיל", המספר כי 12 אלף הצעירים אשר הצטרפו לתנועה, דאגו כבר להשיג פוסטרים ענקיים עם תמונתו של היטלר, מוסיקה מתאימה ומטווחי קליעה למטרה. מדיווחו של השבועון מסתבר כי התנועה הניאו־נאצית החלה לפני כעשר שנים והתפשטה בין הצעירים אשר התאכזבו משלטונו של בראז'נייב.

לפני כעשרה ימים השתתפו ארבעת אלפים חברים בפגישה שהתקיימה ביער, כעשרים ק"מ מלנינגרד. במרכזו של המיפגש הוצב פוסטר ענק של היטלר.

בשנה שעברה, ביום הולדתו של היטלר, החל ב־20 באפריל, התכנסו אוהדי התנועה באי קרונשטדט שליד מיפרץ לנינגרד, וכתבו על הקירות באדום "הייל היטלר" וציירו צלבי קרס.

גם מצרים הצטרפה

(סוף מעמוד ראשון)

במפעל במצרים עובדים מומחים צפון־קוריאנים העוסקים ביצור טילי סקאד מדגם די, לטווחים של 300 ק"מ, אולם כזכור הצליחו העיראקים להגדיל את טווח הסקאד עד ל־650 ק"מ באמצעות שיפורים בטיל ובמנוע.

טיל "קונדור" ל־1000 ק"מ

פרוייקט אחר בו קשורה מצרים הינו טיל "הקונדור" מתוצרת ארגנטינה, היעיל לטווחים של עד 1000 ק"מ. טיל זה פותח בארגנטינה בסיוע טכנולוגיה אירופאית, שמצאה דרכה בדרכים שונות לדרום אמריקה. ד"ר לוטווק מגלה כי בכוונת מצרים להקים קו יצור לטילי קרקע־קרקע מסוג קונדור בסיוע מומחים גרמניים וארגנטינאים במצרים במימון של ממשלת עיראק. כן נודע כי מצרים קשורה במגעים גם לרכישת טיל "סונדה " 4" מתוצרת ברזיל. כידוע מסייעת מצרים לעיראק בייעוץ ואספקת אמצעי לחימה במלחמתה נגד איראן. המומחה האמריקאי באיסטרטגיה מסר כי סעודיה משקיעה סכום של מיליארד וחצי דולרים בעיסקת הטילים מסוג סי.אס.אס. 2 מתוצרת סין העממית.

טילים סיניים לקדאפי

שליט לוב, קדאפי, מנסה גם הוא לקנות טילים מתוחכמים חדשים, היכולים להגיע לישראל, כך מוסר השבועון הלונדוני "סנדי טיימס". לוב, פנתה לאחרונה לסין, בניסיון לרכוש טילים בעלי טווח בינוני של 1600 מ"ל, דוגמת הטילים שמכרה סין לסעודיה. הטילים הסיניים, המכונים "רוח מזרחית 3 איי", או על ידי הסינים, סי. אס. אס. 2" כפי שהאמריקנים מכנים אותם, נחשבים לטילים לא מדוייקים, אבל, עם טווח של 1,600 מייל הם יאפשרו ללוב לפגוע בתל־אביב ובערים בדרום־אירופה. פנייתו של קדאפי לסין באה לאחר שהרוסים דחו את בקשתו לטילי "אס.אס. 21", גם הם טילים לטווח בינוני, מתוצרת בריה"מ.

ניסיון לובי אחר להשיג טילים היה הסכם של ביליון לירות סטרלינג, עם חברה ברזילאית למחקר ופיתוח, של שני טילים בעלי טווח של 375 מייל ו־625 מייל, אך נראה שנסיון זה נכשל. "הסנדיי טיימס" כותב כי נראה שמנהיגי מדינות ערב עושים מאמצים נרחבים לא לפגר אחרי מרוץ הטילים באזור, והם ימשיכו לנסות לרכוש או לבנות מערכות טילים באליסטיים מתוחכמות, אשר יאפשרו להם לפגוע למרחק גדול יותר.

שינוי המצב הצבאי

נושא זה, עלה כשבוע שעבר בפגישתו של שר־הביטחון, יצחק רבין, עם נשיא ארצות הברית, רונאלד רייגן, ושניהם הסכימו כי מירוץ הטילים במזה"ת מאיים "לשנות את המצב הצבאי באזור וכל מלחמה עתידית תהיה הרבה יותר יקרה, קשה לשליטה ומסוכנת".

"הדבר המדאיג ביותר במירוץ זה, הוא לא רכש הטילים — אלא העובדה שארבע מדינות באזור מסוגלות כיום מבחינה טכנולוגית לייצר טילים משלהם" — כותב העתון. לטענת ה"סנדיי טיימס" הטילים במזה"ת הם קונבנציונאלים ורק לישראל יש כושר גרעיני. אבל, למדינות ערב ובראשן סוריה, יש ראשי חץ כימיים. סבורים שסוריה בנתה ראשי חץ שיכולים לשאת גאז עצבים ולהיות מוטענים בטילי האס. אס. 21, וה"סקוד די" מתוצרת בריה"מ.

דמשק: לא זקוקים לטילים סיניים

דובר צבאי סורי הכחיש אתמול שסוריה חתמה הסכם עם סין העממית לרכישת טילי קרקע־קרקע, ואמר שלסוריה יש די טילים משלה. הדובר האשים את ישראל, שהודעותיה האחרונות לגבי ההסכם כביכול בין סוריה לסין, נועדו לסחוט מארה"ב על מנת שזו תספק טילים לישראל. הדובר הסורי אישר שבידי סוריה מצויים טילים, אשר עונים על צרכי ההגנה שלה.

העיתון אל־קבס, טען שארצות־הברית סיפקה לישראל טילים המסוגלים לפגוע בכל בירה ערבית באזור.

מסך ראשון

גיורא מנור

מחול מן החול אל החבל

אילן לשם, רקדן וכוריאוגרף צעיר מאוד, פתח בתוכנית היחיד שלו "מסע" את מופעי גוונים במחול, המתקיימים באודיטוריום דול שבשכונת־התקווה. האמצעים הבימתיים המרתקים — כגון השימוש בפנסי־כיס, המרקיד באורו על גבי מסך קולנוע את אצבעות הרקדן ואפילו את השערות של זרועו: או שעון החול, בו הוא "מתקלח" וביחור הפס הלבן אותו הוא תולש לבסוף מהרצפה, שימשו את התנועה ולא היו פעלולים לשמם.

איכות התנועה של אילן לשם יש בה מזיגה של כח ועדינות — וזה בעיני צירוף יפה מאוד. וברגעים רבים, מלבד בחלק בו הוא רוקד כשהוא תלוי על חבל, וזה מוליך לצורות די שבלוניות, ניכרת בעבודה ראשונה זו יכולת יצירתית ופיוטית. התחלה מבטיחה לשלושת ימי מחול צעיר.

"לילות יפו"

פסטיבל משפחתי

הרעיון מאחורי פסטיבל "לילות יפו" הוא פסטיבל שיתאים לכל המשפחה, וככזה הוא בהחלט מצדיק את עצמו. אמש, בערב הפתיחה היה הכל ולכולם. מג'אז דרך פלמנקו, ממחול עד בלוז וג'אז קצת יותר מורכב, ממוסיקה קלאסית עד מוסיקה ממקסיקו, מבאורק הדרך ליצנים ועד מוסיקה לריקודים, מופעי רחוב ומה לא? אוסף של מופעים שכל נסיון למצוא מכנה משותף שיחבר ביניהם נדון לכשלון. העניין של יפו הוא בפיזור, באוסף האמנויות, בקרנבליות, בשעשועיות. ערב הפתיחה עדיין לא גילה את האסים הגדולים של הפסטיבל, אבל גם ככה הוא היה עליז, רעשני, עם פה ושם ניחוחות של חגיגיות. ראיתי אנשים נהנים וזה משהו בימים טרופים אלה. בהמשך צפויה אותה מתכונת עם מופעים מיוחדים של פוליקר ולהקה יוונית, יהורם גאון בשירי לאדינו ושלמה גרוניך בערב מיוחד שיוקדש לתל־אביב. אם אין לכם משהו חשוב לעשות קחו את המשפחה וסעו ליפו, אין כמו יפו בחוצות.

יוסי ונונו

תמונה ועדה לבדיקת המועצה בקריית־ארבע

פנחס ענברי

משרד הפנים עומד למנות ועדה שתבדוק את תיפקודה של המועצה המקומית בקריית ארבע. לוועדה הזאת יש סמכות להמליץ על פיזור מועצה ומינוי ועדה קבועה. לכתבנו נודע, כי הוועדה תכלול נציגים של משרד הפנים, משרד המשפטים והיחידה לקשרי חוץ במשרד הבטחון. כתבנו אומר, כי גם לפני שנתיים עמדו לנקוט צעד דומה, ושקלו למנות פקיד בכיר במשרד הפנים שיהיה בעל זכות חתימה נוסף על הצ'קים של קריית ארבע, אבל משיקולים שונים לא ביצע משרד הפנים את הכוונה הזאת.

לעליזה ולכל בני המשפחה

אתכם אנו באבל במות האב

אברהם ז"ל

ההלויה היום, יום ראשון 3.7.88 בשעה 15.00 ברשפים

קיבוץ רשפים

בני 13 חשודים באונס בת גילם בנצרת עילית

שלמה גלזר

משטרת מרחב העמקים חוקרת בתקופה האחרונה את תלונתה של נערה בת 13 תושבת נצרת עילית הטוענת כי נאנסה במשך תקופה ארוכה על־ידי 13 נערים בני 13־14 תושבי העיר. לדבריה ביצעו חלק מהמקרים בשירותי בית־הספר.

המשטרה העבירה את החקירה העדינה והמורכבת לטיפולם של קצינת הנוער, פקד אורית מסר־זראל, וחוקר הנוער, רס"ר דני מטוסי. כמו־כן שותפים בה עובדים סוציאליים ואנשי מקצוע אחרים.

המשטרה מתייחסת בחומרה רבה למקרה, משום שבעילת ילדה היא עבירה חמורה, בין אם הדבר נעשה בהסכמתה ובין אם לאו.

28 דרוזים בגולן חשודים בהשאת קטינים

יהודה צור

28 דרוזים מהכפרים בגולן נעצרו בסוף השבוע כחשודים בעריכת נישואים בין קטינים.

תושבים בכפרים הדרוזים מסרו, כי תופעה זו הולכת ומתרחבת בשנים האחרונות.

כדי לעקוף את האיסור לעריכת נישואים בין קטינים מצאו הדרוזים מסלול של חתונה כפולה, ועורכים חתונה נוספת כאשר בני הזוג מגיעים לגיל החוקי, אז רושמים אותם במשרד הפנים ובמסמכים המתאימים.

"על המשמר" עתון יומי
הוצ"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43160—5
המען למכתבים: שירות שקדנאר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St., Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' כי־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33184 רח' מכנור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

השרים וההסתדרות החליטו לערוך מבצע לקיצור התורים לניתוחים

אך חסרה עדיין הסכמת הרופאים, האחיות ועובדי המנהל והמשק ● הרופאים: הצעה דומה לזו שדחינו — אך נחכה למסמך כתוב ● בינתיים השיבושים כרגיל ● המבצע יהיה חד פעמי, ללא שינוי ביחסי עובד־מעביד

ארגוני הרופאים הודיעו, כי לא ייכנסו למשא ומתן על סמך העקרונות שגובשו בתכנית לקיצור תורים, שקיבלה ועדת השרים פה אחד ביום שישי, ובכל מקרה, הם עוד מחכים למסמך הכתוב ולהבהרות.

אי לכך הם ממשיכים בעיצומים גם השבוע: היום יהיו שיבושים רגילים בבתי־החולים. מחר, כנראה, יושבתו בתי־החולים במרכז הארץ, וביום רביעי בצפון.

העבודה בבתי החולים תשובש עוד יותר עם יציאתן היום של 3,000 אחיות בתי החולים למחזור הראשון של החופשה השנתית. הדבר יפגע בכל הפעילויות של בתי־החולים.

עובדי המינהל והמשק יכנסו היום את המזכירות שלהם, וכנראה יחליטו על קיום אסיפות הסברה בבתי החולים בשעות העבודה. שני המגזרים הודיעו כי הם דוחים את התכנית לקיצור תורים, בגלל שלא התייעצו ולא תיאמו אתם לפני קבלת התכנית.

יו"ר הסתדרות אחיות בתי החולים, אילנה כהן, אמרה כי יש מחסור באחיות במשמרת הראשונה ומפליא מנין יקחו אחיות למשמרת שנייה. עוד אמרה, כי לתכנית כזאת אין סיכוי לביצוע, בגלל שלא תיאמו אותה עם האחיות.

קיצור התורים תוך 9 חודשים

ביום שישי קבלה ועדת השרים לטיפול מידי במשבר הבריאות יחד עם ראשי ההסתדרות וראשי קופת־חולים מסמך עקרונות לקיצור תורים לניתוחים, וקווים למשא ומתן עם הרופאים ויתר העובדים. על־פי המסמך, יופעלו בתי החולים גם בשעות אחה"צ ובימי ששי במבצע חד פעמי שיימשך 9 חודשים, יקיף 15 אלף ניתוחים (כ־50 אלף ממתינים לניתוחים). 7,500 פעולות חודרניות (צינתורים, ניתוחים חודרניים קטנים וכו') ועוד 45 אלף פעולות אבחוניות וייעוציות. כדי למנוע יחסי עובד־מעביד יפעיל את המבצע גוף מיוחד, עליו יסכימו שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות.

התנאי למשמרת שנייה בבית החולים הוא ניצול מלא של הראשונה. נקבע כי תינתן תמורה לצוות הרפואי הישיר המבצע את הטיפול, רק עבור עבודה בפועל.

נודע, כי התעריפים שבהם מדובר נמוכים מאלה שהוסכם עליהם בהסכם קופת־חולים — 500 שקל לניתוח. צוות הניתוח יוכל לקבוע תעריף נמוך יותר לניתוח, וכך יוכלו להתבצע יותר ניתוחים. רשימת הממתינים תהיה אזורית ולכן, רוב הניתוחים ייערכו בבתי החולים האזוריים.

המסגרת התקציבית עוד לא נקבעה, אך משרד הבריאות מדבר על כ־100 מליון ש"ח. המימון יבוא ממס אחיד כלומר מן המבוטחים, ומן הממשלה. על פי התכנית, יינתנו יותר הזדמנויות לרופאים צעירים ופחות לבכירים שהכנסתם גבוהה בהרבה.

שרת הבריאות: תכנית סבירה

שרת הבריאות הורתה למנהלי כל בתי החולים הממשלתיים להכין בתוך ימים ספורים רשימות מסודרות של הממתינים לניתוחים, על פי סוגי הניתוח, כדי שאפשר יהיה לנהל משא ומתן על בסיס נתונים מדויקים. לדעתה התכנית סבירה והוגנת.

מנכ"ל קופת חולים, נחום פסה, אמר כי אם לא תהיה נסיגה מהמוסכם, אפשר יהיה להגדיר את הישיבה של יום ששי כפריצת דרך עקרונית ובסיס לנורמליזציה.

רופאי המדינה: פתרון פיקטיבי

בינתיים הודיע יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר יהושע וייסבורט, כי הרופאים נענו בחיוב לפניית שרת הבריאות ויקיימו אתה פגישת הבהרה. עוד לא נקבע מועד לפגישה. "מתוך הרעיונות שהתפרסמו בעיתונות" אמר ד"ר וייסבורט, "מתקבל הרושם שהוועדה מנסה להתחמק מתפקידה באמצעות הצעת פתרון פיקטיבית".

יו"ר ארגון רופאי בתי החולים של קופת חולים ד"ר חיים סולן, אמר כי התכנית שהוצעה זהה להצעת האוצר מלפני שלושה חודשים, אותה דחו הרופאים. "התנאי למשא ומתן הוא יציקת מהות הסכם קופת חולים לתוך התכנית, כלומר, אותם התעריפים, אותו מספר הרופאים שישתתפו, ואותו משך זמן, שבהסכם קופת חולים נקבע ל־22 חודש.

ההסתדרות הרפואית אומרת כי יתכן שהצעת הוועדה היא פשרה פוליטית, במטרה להשיג שקט עד הבחירות. ההסתדרות הרפואית ממשיכה לראות בהסכם קופת־חולים מסמך מחייב, אך היא מוכנה לבחון את ההצעות באורח אובייקטיבי לאחר שתראה אותן במסמך כתוב.

רופאי המרפאות הקהילתיות מאיימים גם הם בעיצומים, לאחר שלטענתם לא התייחסו אליהם בוועדת השרים. כמו כן מתכוונים גם עובדי המעבדות והרוקחים השכירים לשבש את העבודה השבוע.

מחנכים ממצרים פיקחו על בחינות הבגרות ברצועה ושיבחו את ישראל

חברי המשלחת המצרית עם פרופ' מילסון, בהר הצופים. (צילום: סקופ 80)

יצחק שור

"ועידת פסגה" של מנהלי המחלקות לבחינות במשרדי החינוך של ישראל ומצרים, נערכה ביום שישי בלשכת שר החינוך, יצחק נבון, בירושלים. השר קיבל משלחת רשמית של מחנכים ופקידים בכירים ממצרים שבאו לישראל כדי לפקח על בחינות הבגרות המצריות המתקיימות בימים אלה ברצועת עזה. ראש המשלחת המצרית ומנהל המח' לבחינות במשרד החינוך המצרי, מוחמד עקל, שיבח את השר על החלטתו להנהיג את חובת לימוד השפה הערבית בבתיה"ס היהודיים בישראל.

ראש המשלחת המצרית סיפר לשר נבון, כי במצרים נבדקים עתה מחדש כל ספרי הלימוד, כדי למחוק מהר כל ביטוי של עוינות ושנאה בין ערבים ויהודים, ולהבליט נושאים המקרבים בין שני העמים. עקל מצא, כי הבחינות בחבל עזה נערכו בצורה תקינה ומשביעה רצון, ללא תקלות, ושיבח את ישראל על כך.

לאחר הפגישה בבוקר עם השר נבון, ביקרו האורחים ממצרים באוניברסיטה העברית בהר הצופים. הם נפגשו עם מנהל בית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית פרופ' זאב קליין, ראש החוג לחינוך פרופ' דני עינבר, עם פרופ' מנחם מילסון ופרופ' שמואל מורה מהמכון ללימודי אסיה ואפריקה באוניברסיטה. האורחים ממצרים שמעו על פעולות האוניברסיטה העברית בתחומי החינוך בישראל וכן על תכניות השתלמות המורים מהשטחים הנערכת באוניברסיטה בירושלים.

פרופ' שמואל מורה, מן המכון ללימודי אסיה ואפריקה באוניברסיטה העברית, מסר ביום ו' לידי מוחמד עקל, מכתב אישי לשר החינוך והתרבות המצרי, בו הוא מזמין משלחת מצרית, שחבריה ירצו בירושלים על מצב המחקר והוראת השפה העברית וספרותה במצרים. במקביל הציע פרופ' מורה, כי ישראלים יוזמנו לאוניברסיטאות מצריות כדי להרצות על המחקר והוראת השפה הערבית וספרותה בישראל. כן הציע פרופ' מורה במכתבו לשר המצרי, לתת הסכמתו לעריכת קונגרסים מדעיים משותפים לישראל ולמצרים.

כיום מרצים מלומדים ישראליים רק במרכז האקדמי הישראלי בקהיר, אך לא במוסדות מחקר והוראה אקדמיים מצריים.

חתימתו של רבין על צו מעצר מינהלי — בנסיבות המעוררות סימני שאלה

שופט ביהמ"ש העליון שלמה לוין: לא מצאתי בתיק כל זכר להפעלת שיקול דעת עצמאי של השר, כפי שמחייב החוק ● שחרר ממעצר את העציר, שכבר ישב חודשיים מתוך השישה שנגזרו עליו בצו

עתיים

בהחלטה שניתנה לפרסום בסוף השבוע שעבר מתח שופט בית המשפט העליון, שלמה לוין, ביקורת חריפה על הדרך שבה הוציא שירות הביטחון הכללי, בסיוע עוזריו של שר הביטחון, צו מעצר מינהלי נגד צעיר ממזרח ירושלים, החשוד שהיה פעיל מרכזי בפת"ח.

האיש שוחרר בהוראת השופט לאחר שריצה 53 ימי מעצר מששת החודשים שנגזרו עליו.

האיש נעצר באחד במאי לתקופה של שישה חודשים ויומיים. הוא הובא לפני נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים השופט אליהו נועם, שאישר את הצו.

פרקליטו של העציר עו"ד ארנולד שפאר עירער לבית המשפט העליון על החלטת השופט נועם. הוא העלה לפני השופט לוין טענות שונות לגבי תוקף צו המעצר, וטען, כי יש לבטלו, מאחר ששר הביטחון לא שקל את הוצאת הצו שיקול עצמאי כפי שדורש החוק, אלא רק חתם עליו.

השופט לוין קבע, שהנסיבות שנחתם בהן צו המעצר מעוררות שאלות אחרות: מי מילא את תאריך הצו? האם טעה שר הביטחון במילוי התאריך? והאם התכוון להוציא צו לתקופה העולה על שישה חודשים או לא?

השופט לוין הקשה עוד, אם בקשת השב"כ למעצר מינהלי עברה את "מסננת" עוזריו של השר ומה היו ההליכים שהביאו לגיבוש שיקול דעתו העצמאי של השר בעניין הוצאת הצו, כפי שמחייב החוק.

מעיון בתיק, אומר השופט לוין, כי השב"כ כתב באחד במאי מכתב לעוזריו של שר הביטחון, אך לא לשר הביטחון עצמו. המכתב מסכם את החומר הנוגע לפעילותו של האיש ובו כלולה בקשה להוצאת צו מעצר מינהלי נגדו לשישה חודשים. השופט לוין אמר, כי נראה שהשר חתם על הטופס למעצר מינהלי, שהומצא לעוזריו על־ידי השב"כ. בטופס זה מולא התאריך בכתב יד.

השופט אמר, כי היה מצפה לנהלים קבועים בדרך הטיפול בבקשות השב"כ על־ידי השר ועוזריו והפעלת שיקול דעתו העצמאי של השר בטיפול בבקשות אלה. "לא מצאתי זכר בתיק שלפני לכל אלה, וכל שנאמר לי הוא שהשר עיין במכתב המסכם של השב"כ. הייתי מצפה בעתיד, שבדיון בכל בקשה לאישור צו מעצר, תמציא המדינה ראייה לתהליכים שהביאו לחתימה על צו המעצר". במקרה זה, נסיבות החתימה על צו המעצר מעוררות סימני שאלה.

צו המעצר נגד האיש הוצא לאחר שהשב"כ טען, כי מאז חודש פברואר האחרון היה מעורב באירועים שהצביעו על רמת פעילות גבוהה יותר מבעבר. לטענת השב"כ, צו המעצר הוצא כדי למנוע ממנו להמשיך בפעולות מזיקות בעתיד.

בעת הדיון בבית המשפט העליון התברר, שנגד אנשים אחרים שהיו קשורים באירועים אלה הוצאו צווי מעצר מינהליים לתקופה קצרה, שכבר חלפה, והם שוחררו. לכן החליט השופט לוין לשחרר את העותר אחרי מעצר של כחודשיים.

השופט לוין אמר, כי אין מניעה ששר הביטחון יוציא צו מעצר חדש בעניינו של האיש, אם הנסיבות כיום יצדיקו זאת.

פוחתת ההתנגדות בפרלמנט האירופי להסכמים עם ישראל

רויטר, סי"צ

בריסל. — הפרלמנט האירופי נטש התנגדותו הנחרצת לשלושה הסכמי סחר עם ישראל, והוא עשוי לאשר את ההסכמים בשבוע הבא — אמרו מקורות בפרלמנט ביום שישי. הפרלמנט, שהפעיל סמכויות חדשות שניתנו לו להסימת הסכמים עם מדינות שאינן חברות בשוק המשותף, דחה את אישור ההסכמים עם ישראל במארס השנה במחאה על המדיניות הישראלית נגד ההתקוממות בשטחים.

ההסכמים נוגעים להורדת מכסים על מספר פריטי יצוא ישראלים, מלוות נוחים של 63 מיליון יחידות מטבע אירופיות (77 מיליון דולר).

אישור ההסכמים הוחזר לסדר היום, וההצבעה תתקיים ביום רביעי בשבוע הבא בישיבה של הפרלמנט האירופי בשטרסבורג, ודרושים 260 קולות לאישורם.

פקידים בפרלמנט אמרו, כי צירים רבים ביטלו את התנגדותם להסכמים עם ישראל לאחר שהגיעו הבטחות מירושלים, כי הפלשתינים יוכלו לייצא את תוצרתם ישירות לשוק המשותף.

קיסר בתפקידו כ"צינור מקובל" מנע יציאת רטיג לבריה"מ

שלמה סלוצקי

הבוקר יוצאת משלחת איגוד מקצועי מישראל לביקור של 10 ימים בבריה"מ, בהזמנת פדרציית האיגודים המקצועיים שם. בראש המשלחת עומד בנימין גונן, ראש סיעת חד"ש בהסתדרות וכה שישה אנשים, ביניהם יהושע פרץ מנמל אשדוד, עובדיה יצחק מוועדת פועלי דימונה, ג'מיל אבוירם, חבר הוועד הפועל מטעם חד"ש, יו"ר ועד עובדי בית הרשות לקופסאות פח בפתח־תקוה, אלברט וגורי, ונתן שינדלר מזכיר ועד עובדי "רנקוב" — מפעל מתכת בחיפה.

נסיעתם של סגן מנהל מחלקת החינוך של ההסתדרות, ושל רעיה רטיג, נציגת מפ"ם, בוועדה המרכזת, לא התאפשרה בגלל הווטו של ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות. קיסר טען, שההזמנה היתה חייבת להגיע קודם־כל אליו, כ"צינורות המקובלים", והוא שאמור לקבוע מי ייצג את ההסתדרות.

הדבר לא הפריע ליצחק אופק, מזכ"ל הפועל, לפנות במכתב לבנימין גונן ולבקש ממנו לטפל בהכנת משלחת ספורטיבית מבריה"מ, שבאה להשתתף בתחרות צליחת הכנרת בעוד כחודשיים. גונן הבטיח לטפל בנושא.

ספר תהילים במיליון דולר נגנב בפירנצה וצץ בארה"ב

פירנצה. — ספר תהילים בעברית שהודפס לפני כ־500 שנה, והמופיע בשם "סאלטריום דווידיס", התגלה בניו־יורק לאחר שנגנב מהספרייה הלאומית בפירנצה. שוויו נאמד ביותר ממיליון דולר.

הספר הנדיר נגנב כנראה על ידי תושב ישראל בן 61, יצחק שוורץ, שהציג את עצמו כרב ממוצא הונגרי. משטרת פירנצה מסרה כי הוצאה פקודת מעצר בינלאומית נגד שוורץ, המואשם בגניבה ובייצוא בלתי־חוקי של יצירת אמנות.

חוקרים גילו ששוורץ ביקר בספרייה בפירנצה פעמיים, בספטמבר ובאוקטובר 1987, וניצל את "תוארו הדתי" להשיג גישה לאוסף, שכלל את הספר שהודפס בברשצ'יה שבאיטליה ב־1493.

בינתיים נתגלה שספר נדיר נוסף בשפה העברית נעלם מהספרייה של טורינו ונראה שגם הוא נגנב ב־24 בספטמבר 1987 על ידי האיש שהציג את עצמו כרב שוורץ.

מדענים בוועידת טורונטו: תנו לחיות בכדור הארץ הזה

סי"צ

טורונטו. — "יש לפעול ללא דיחוי להצלת כדור הארץ", למסקנה זו הגיעו 330 מומחים נציגי 46 מדינות, שפתחו את דיוניהם ביום ג' בכנס בינלאומי המוקדש לנושא "התפתחות האטמוספירה וההשלכות על ביטחון כדור הארץ".

"הזיהום הנגרם על ידי פעילות האדם כבר גרם לנזק רב באזורים רבים של כדור הארץ", נאמר בטיוטה של המסמך הסופי, שגובש בדיוני הוועידה.

המומחים הגיעו למסקנה שהסכנה הגדולה ביותר נשקפת לכדור הארץ מהתחממות האטמוספירה ב־1,5 עד 4,5 מעלות ב־50 השנים הקרובות והעלאת גובה פני הים ב־30 ס"מ עד 1,30 מטר כתוצאה מפליטת דו־תחמוצת הפחמן וגזים אחרים.

נשקפת סכנה לדלתות שבהן האוכלוסיה הצפופה ביותר ולאזורים חקלאיים ליד חופי הים בעקבות עליית גובה מי הים וריבוי סופות הציקלון החזויות בעקבות התפתחויות אלה.

הפגיעה בשכבת האוזון המגינה על כדור הארץ מפני קרניים אולטרא־סגוליות, ריבוי החומצה בגשמים וגידול הזיהום העירוני — כל אלה מעמידים בסכנה את רווחת האדם ובריאותו. הבטחון התזונתי של כדור הארץ נתון בסכנה בעקבות השינויים האקלימיים ויתכן שאי אלה סוגי חיות וצמחיה, שבהם תלוי קיום המין האנושי, עלולים להיכחד.

המומחים קובעים כי אף מדינה אינה יכולה להתמודד עם הבעיה לבדה. דרוש שיתוף פעולה בין כל מדינות העולם, ויש לגבש תוכנית פעולה דחופה להגנת האטמוספירה. הוועידה קראה לממשלות העולם לייסד קרן כלל־עולמית להגנת האטמוספירה ולהטיל לצורך זה מסים על צריכת האנרגיה המיוצרת מנפט ופחם במדינות התעשייתיות.

כהן אבידוב לא יתמודד על ראשות עיריית חיפה

קובי מנדל

חבר הכנסת מאיר כהן אבידוב החליט אמש להסיר את מועמדותו לבחירות לראשות עיריית חיפה. במכתב ששיגר ליו"ר מזכירות תנועת החרות, השר משה ארנס, כתב כהן אבידוב, "נמסר ברבים כי הגשת מועמדותי לראשות העיר חיפה, אמורה היתה לשמש כתחליף לתפקידי בכנסת במידה ולא אבחר לה, או לצורך תעסוקה ופרנסה. כדי להדחיק לזות שפתיים מרושעת של כלי התקשורת וחברים בתנועת החרות, אני מוצא לנכון להודיע, כי החלטתי להסיר מועמדותי לראשות העיר חיפה".

המשכים

משמעת סיעתית

(סוף מעמוד ראשון)

השרים שרון ולוי ביוזמת שרון, אשר הציע ללוי לשתף פעולה ביניהם בבחירות לשביעיות כדי לשלב את הכוחות. בשיחה בין השניים הסתבר, כי שרון עומד על כך שכל אנשיו ייכנסו במסגרת שלושת השביעיות, גם ישראל כץ שהגיע למקום ה־29 בפנל וגם אלי לנראו שהגיע למקום ה־35. הערכת מצב מהירה הבהירה כי יחד עם אנשי לוי, שהם 9 במספר ועוד אישה, שביקשו שניהם לתמוך בה, מדובר במבצע של הכנסת 16 איש מבין 21 המקומות המצויים בשלושת השביעיות. משימה שנראתה בלתי ריאלית נוכח השאפתנות והתמיכה שיש לחלק גדול ממועמדי מחנה שמיר ארנס.

מחנה לוי טענו כי אין להם אמון שמחנה שרון יעמוד בהבטחתו לתמוך בהם, והם עלולים בגלל הדיל להפסיד תמיכה של חלק ממחנה ארנס. כתבתנו מציינת כי השר שרון לא הודיע עד כה באופן רשמי על כוונתו לרוץ גם כן על המקום הראשון. ב„חרות" הרגישו אמש כי ייתכן שיהיו דילים מצומצמים וכי לא מן הנמנע ששרון יודיע על תמיכתו בלוי וזה יודיע על תמיכתו בשרון, דבר שיאפשר את בחירת לוי למקום הראשון בשביעייה הראשונה, ואת שרון למקום השני בה, תוך דחיקת ארנס למקום השלישי.

בימים הקרובים ייערכו ראשי המחנות כנסים גדולים של אנשיהם. נודע כי בכל מחנה נעשה עתה מאמץ מיוחד לרכז את כל חברי המרכז, המזוהים עם המחנה, לתמיכה במועמדים שלהם.

שרון ולוי נגד ארנס

עוד נודע כי אחרים מהח"כים של

צעיר מג'נין נהרג מאש

(סוף מעמוד ראשון)

אחד התלמידים מירי של כדור גומי. המקורות הצבאיים טוענים כי הם בודקים את נסיבות מותו של הצעיר. גופתו של חמיסה נחטפה על־ידי תושבים מקומיים, כנראה בני משפחתו. צה"ל הטיל עוצר על העיר ג'נין.

עוצר במחנות

הפגנות סוערות היו אתמול גם במחנה הפליטים ליד ג'נין וגם שם הוטל עוצר. בקלקיליה נרגם כלי־רכב ישראלי באבנים. הנהג נפצע קל ופינה עצמו לבית החולים בכפר־סבא. בעיר היו גם הפגנות של תלמידים והם פוזרו. גם על קלקיליה הוטל עוצר. במחנה הפליטים ג'לזון, הסמוך לרמאללה, היו מהומות של צעירים ותלמידים ליד ביה"ס לבנות. הם יידו אבנים ובקבוקים אל חיילי צה"ל ואל כלי־רכב שחלפו במקום. הצבא השתמש בכדורי גומי וגאז מדמיע לפזור אותם. גם על מחנה הפליטים ג'לזון הוטל עוצר.

נסגרו 3 בתי־ספר

בקלקיליה וחברון נסגרו שלושה בתי־ספר על־פי צו של המושל הצבאי באזור לאחר שהיו בהם עצרות מחאה. בקבטיה נסגרו 2 בתי ספר.

תושבת רמאללה מתה ביום שישי מפצעיה בבית החולים מוקאסד במזרח ירושלים. היא נפצעה לפני כשבועיים מירי של חיילי צה"ל.

בקבוק תבערה לרכב

בשכם הושלך בקבוק תבערה לכלי רכב מקומי שנסע בצומת שכם. הרכב נשרף כליל, אך לא היו נפגעים. גם בטול כרם היו בסוף השבוע שני מקרים של השלכת בקבוקי תבערה אל סיורי צה"ל. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. ביום שישי נפצעו שניים מתושבי שכם מירי בעת הפגנה שהיתה בקסבה. מקורות צבאיים מסרו, כי אחד מהם נפצע אחרי שנמלט ממעצר והשני נורה לאחר שאחז בסכין. בבית לחם הושלכו אתמול אבנים אל אוטובוס תיירים ברחבת המולד. שניים מנוסעיו נפצעו קל.

חיילים עצרו רופאים

שלטונות צה"ל עצרו בכפר קבטיה צוות של רופאים משכם שבאו להושיט סיוע רפואי בכפר. הצוות שוחרר לאחר התערבות של חברי כנסת מן השמאל. סביב הצוות התארגנה הפגנה וחיילי צה"ל עצרו את הרופאים כמו גם את יתר המפגינים, למרות שהרופאים עצמם לא השתתפו בהפגנה.

בליל שבת הוצת מוסך בשכונת שועפט. בקבוק תבערה הושלך בצומת תיומה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק. אתמול בבוקר הפגינו תלמידים בכביש שועפט. הם הניפו דגלי אש"ף וסרבו להתפזר. כוחות משטרה פיזרו אותם בעזרת גאז מדמיע.

חייל נפצע קל בעזה

אלי גרסן בן 19 תושב חיפה נפצע אתמול בראשו מאבן, שנזרקה אליו במחנה הפליטים נוסירת ברצועת עזה. במחנה היו אתמול מהומות לאחר שהופצה שמועה, כי אחד ממיידי האבנים שנעצר בידי חיילי צה"ל נהרג.

העצור, מוחמד עבדל פתח קטוראי בן 17.5, נתגלה כשהוא בריא ושלם בבית המעצר. לאחר נסיונות לפזור את מיידי האבנים בגאז מדמיע ובירויות מן האוויר התפתח מרדף אחרי זורקי האבנים, במהלך המרדף נפצע החייל בראשו. כמה מיידי אבנים נעצרו ועל המחנה הוטל עוצר.

בקבוק תבערה בעזה

בקבוק תבערה נזרק אתמול בצהריים אל סיור של צה"ל ברחוב הראשי בעזה. הבקבוק פגע בדופן כלי הרכב, התפוצץ אך לא גרם לנזקים ואיש מחיילי הסיור לא נפגע. כמה חשודים נעצרו לחקירה והאזור נסגר עד להודעה חדשה.

עוד הצתות

בוואדי ערה היו בסוף השבוע כמה הצתות. בליל שבת נשרפו 60 דונמים של יער בחורשת אורנים, כשלושה ק"מ מן הכפר ערבונה שבגלבוע.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב—יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי מפורטת. ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2427, שינוי מס' 1 לשנת 1937 של תכנית מפורטת מס' 573.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 6163 חלקה 85, רח' עמישב מס' 66.
עיקרי מטרות התכנית: שינוי היעוד המסחרי ליעוד מגורים להקמת בנין מגורים בן 3 קומות, 6 יחידות דיור.
כל המעוניין לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו, ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי בהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

ועדה מקומית לתכנון ולבניה
גליל מרכזי
שוקים — שוק עירוני — עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה (1965)
מרחב תכנון מקומי—גליל מרכזי—עכו
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה/שימוש חורג בבניה בתיק מס' 1142/87 ע"י מר ח'מיסה נסים במקום — מעיליה ובגוש 18635 חלקה 12.
מהות ההקלה
א. חלק מהמבנה הקיים והמוצע בולט 3 מ' לתוך קו הבנין. ב. הקלה זאת על פי החלטת הועדה המחוזית — מחוז הצפון.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לפי הכתובת: שוקים — שוק עירוני עכו — מול מכבי־אש.
משה סלע, יו"ר הועדה

בכנס ראשון של עמותת רופאים ישראלים ופלשתינים

רופא מהשטחים: ירד מספר המיטות בבתיה"ח, ותמותת התינוקות גבוהה

שלמה סלוצקי

בכנס ראשון של עמותת הרופאים הישראלים והפלשתינים, נערך אתמול בסמינר אפעל. את הכנס הנחה ד"ר מאיר לירון מקיבוץ יקום, והוא עסק בשאלות אתיות ופרקטיות שעימן מתמודדים הרופאים הפלשתינים בשטחים, וגם הרופאים הישראלים.

ד"ר רוחמה מרטון, מיוזמי העמותה בצד הישראלי, הזכירה סדרה של פעולות שנערכו בחודשים האחרונים ע"י החברים בוועד, שהפך לאחרונה לעמותה, וביניהן פעולות מחאה נגד מעצר־רופאים, חיפוש פתרונות לתושבי השטחים אשר נמנע מהם טיפול בבתי־חולים ישראליים בגלל חוסר כיס, וכן סיוע לרופאים מתנדבים מחו"ל המבקשים לעזור לאוכלוסיה בשטחים.

לאחר הקראת מטרות העמותה בעברית ובערבית הרצה העיתונאי דני רובינשטיין על המצב בשטחים, ורופא מהשטחים הציג שיקופיות עם דברי הסבר על מצב הרפואה בשטחים ועל הבעיות החדשות שנוצרו בעקבות הדיכוי בכוח על־ידי צה"ל.

לדבריו, בעוד שישראל מפרסמת בעולם שתמותת הילדים עד גיל שנה בשטחים ירדה מ־67' ועד היום, המספר הנכון הוא 70 מכל 1,000 בעוד־שבישראל הוא 14 מכל אלף ובירדן 55 מכל 1000. כמו כן הצביע המרצה על ירידת מספר המיטות באופן יחסי ואבסולוטי בבתי החולים בשטחים, וכן על העובדה, שהתשתית הסניטרית מפגרת. לאישור דבריו הציג המרצה שיקופיות שהראו מים זורמים בתעלות פתוחות ומזוהמות בכפר ערבי בשטחים, ליד צינורות מים חדשים המונחים באמצע ההר, כדי להוביל מים לכמה משפחות בהתנחלות בשומרון.

המשתתפים בכנס, רופאים יהודים וערבים מישראל ומהשטחים — התחלקו לארבע קבוצות דיון שהציעו פעילות בארבעה תחומים: איתור ותגובה לבעיות רפואיות חריגות; איתור ותגובה לפגיעה ברופאים; טיפול בבעיות שוטפות של מערכת הרפואה; קשרים עם אגודות דומות בעולם.

מעבר להצעות האופרטיביות ולהשקפות שונות בקשר לאופי ההתארגנות, הוסכם על דעת כל הנוכחים, שהפתרון לבעיות הנובעות מעצם הכיבוש הוא פוליטי בעיקר ולא צבאי או אדמיניסטרטיבי, ולא רופאים יוכלו לכפות אותו.

צוות רפואי נעצר בגלל חומר הסברה על גז מדמיע

שלמה סלוצקי

כוח צה"ל עצר ביום ו' בקבטיה צוות רפואי שבו ארבעה רופאים, אח, אחות ועובד סוציאלי תושבי השטחים, ושחרר אותם בערבות שעות לאחר מכן, לאחר התערבותם של רופאים ישראלים.

הצוות הרפואי שאליו נילוו ילד וילדה בני 4 ו־3, ילדיה של אחת הרופאות, הגיעו לקבטיה במכונית מסחרית, לתת שירות רפואי. לדברי חברי הצוות, הם נקלעו לאירוע של זריקת אבנים, ונעצרו.

בתוך המכונית, עם שאר הציוד הרפואי, מצאו החיילים חומר הסברה על דרכי טיפול בנפגעי גז מדמיע. החומר נראה חשוד בעיני החיילים וגרם למעצר. שמועת המעצר פשטה מהר, והגיעה תוך שעות לאוזניהם של אנשי האגודה לזכויות האזרח וכן אל רופאים מהעמותה של רופאים ישראלים ופלשתינים. בשעות הערב של יום שישי שוחחו הרופאים הישראלים בטלפון עם קצינים בממשל והסבו את תשומת לבם לתמורה שבמעצרם של אנשי רפואה. שעות לאחר מכן שוחררו אנשי הצוות בערבות.

תחיית האלימות

אנשי התחיה באו להפריע להפגנת הנשים של „די לכיבוש" הנערכת מדי יום ו' ליד בית ראש הממשלה (צילום: רחמים ישראלי)

טלפון ישיר אל עיתונאים בבריה"מ

עלי כהן (דנמרק)

סוכנות הידיעות של בריה"מ, נובוסטי, נקטה בסוף השבוע צעד חסר תקדים כאשר פרסמה בעלון המודפס בשפה הונית את מספרי הטלפון של שמונה עיתונאים במוסקווה, שניתן להתקשר אליהם ישירות ולהציג להם שאלות בכל נושא בשפה האנגלית.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה א': יום ה' 7.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי אופרה, סולנים
התכנית:
שנברג — „פליאס ומליסנדה"
ביזה — קטעים מתוך האופרה „כרמן"
ירושלים, בנייני האומה, 9 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
מוצ"ש, 9.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי האופרה, סולנים
התכנית כמו בחיפה קונצרט 10 סדרה א'
תל־אביב, היכל התרבות, 7.30 בערב
קונצרט מיוחד
יום א', 10.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי אופרה, סולנים
התכנית:
ביזה — האופרה „כרמן" (בימוי מלא)
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה ב': יום ב' 11.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי אופרה, סולנים
התכנית כמו בחיפה קונצרט 10 סדרה א'
תל־אביב, היכל התרבות, 8 בערב
קונצרט מיוחד
יום ד', 13.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי אופרה, סולנים
התכנית:
ביזה — האופרה „כרמן" (בימוי מלא)
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 10
סדרה ג': יום ה', 14.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי אופרה, סולנים
התכנית כמו בחיפה קונצרט 10 סדרה א'
תל־אביב, היכל התרבות, 9 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 6
מוצ"ש, 16.7.88
זובין מהטה, מנצח
זמרי האופרה, סולנים
התכנית:
ביזה — האופרה „כרמן" (בימוי מלא)
הודעה לשוחרים
הרצאת מר ישראל אובל על „כרמן", תתקיים ביום 7.7.88 בשעה 5 אחה"צ, בבית התזמורת ולא ב־6.7.88 כפי שפורסם תחילה.

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה
כולנו עם הפילהרמונית
חידוש כרטיסי המנוי
לעונת הקונצרטים
תשמ"ט 1988/89
בתל־אביב, בירושלים
ובחיפה
יימשך עד יום א' 31.7.88 (ועד בכלל)
התשלום — דרך הבנקים
ובאמצעות כרטיסי אשראי
הודעות בכתב בצרוף תכניות הקונצרטים נשלחות בימים אלה לבתי המנויים.
מנויים שלא יקבלו הודעות לבתיהם מתבקשים להתקשר למשרדי התזמורת.

גורבצ'וב נעל את ועידת המפלגה: ניצחון לפרסטרויקה ולגלסנוסט

ציר שתקף את גרומיקו זכה לתשואות רמות ● גורבצ'וב הבטיח לעצמו, כנראה, נשיאות עם סמכויות נרחבות ● אזהרות בוועידה מפני שואה אקולוגית

אהרון ניר, רויטר, סי"צ

מוסקווה. — הוועידה הקומוניסטית הסובייטית ננעלה ביום שישי בתום ארבעה ימי דיונים סוערים, שלא היו כמותם בהיסטוריה של בריה"מ, ובמתן תמיכה למנהיג מיכאיל גורבצ'וב, ולמדיניות הרפורמות שיזם.

בדברי הנעילה הכריז גורבצ'וב, כי „היה זה ניצחון לפרסטרויקה ולגלסנוסט". הוועידה השיגה את כל המטרות שנקבעו לה. „אנו נהנים מתמיכה בלתי־מסויגת של העם הסובייטי במדיניות הפרסטרויקה. העם לא יסבול כל ניסיון להפר אותה", הכריז גורבצ'וב לקול תשואות רמות של אלפי צירים.

גורבצ'וב יהיה נשיא

פקידים בכירים בבריה"מ אמרו, כי גורבצ'וב הבטיח לעצמו למעשה את בחירתו לתפקיד הנשיא בצורתו החדשה, כפי שאושר על־ידי הוועידה.

אחת ההחלטות החשובות, לדעת צירים רבים ולדעת ההנהגה הסובייטית, היא זו הקובעת, כי שום נבחר לא יכהן בתפקיד יותר מעשר שנים, וכי לאחר תקופת כהונה של חמש שנים הוא ייבחן מחדש לאור הישגיו. הגבלת תקופת הכהונה אינה רטרואקטיבית.

חבר הפוליטביורו, גיאורגי רזומובסקי ציין, כי בעתיד כל המזכירים הראשונים ייבחרו בבחירות חשאיות מתוך כמה מועמדים. גורבצ'וב, שנבחר לתפקיד המזכיר הכללי ב־1985, יוכל לכהן עד 1999, אם ייבחר לנשיא על־ידי הוועידה הראשונה של צירי העם, שתתכנס באפריל.

נשיא ברית המועצות אנדרי גרומיקו פתח את דיוני המפלגה ביום ו', יום לאחר שנאמר לו, כי עליו להסתלק מתפקידו.

ולאדימיר מלניקוב, שעומד בראש המפלגה ברפובליקה קומי שבצפון רוסיה, זכה לתשואות רמות כאשר תקף את גרומיקו ואמר, כי אנשים ששירתו בתקופת הקיפאון, תקופת שלטונו של ליאוניד ברז'נייב, אסור שימשיכו לכהן בתפקידיהם. מלניקוב תקף בחריפות גם חברים אחרים בצמרת הסובייטית.

דיוני הוועידה התנהלו ברוח סוערת ונמסר, שכמה צירים גורשו מבמת הנאומים משום שהשמיעו נאומים ארוכים. עורך ביטאון הממשלה הסובייטית „איזווסטיה" נתקבל בקריאות גנאי, כאשר ביקש להצדיק שגיאות של העיתונות הסובייטית.

גורבצ'וב קרא בנאומו להקים מצבה במוסקווה לזכר קרבנות סטלין. „הועלו הצעות רבות להקמת מצבה ואנו חייבים להסכים לדרישה זו. אני מרגיש שכל העם הסובייטי יתמוך בהחלטה כזאת", אמר.

בחודשים האחרונים הוקמו כמה מצבות כאלה על־ידי רשויות מקומיות בכמה ערי שדה.

האפיפיור משבח

האפיפיור יוחנן פאולוס השני חילק שבחים לפרסטרויקה של גורבצ'וב. „הפרסטרויקה עולה בקנה אחד עם הדמוקרטיה החברתית בכנסיה הקתולית" — אמר בראיון בוואתיקן לחמישה עיתונאים מבריה"מ, ובהם ויקטור גוביקוף ראש איגוד העיתונאים של בריה"מ.

אזהרה משואה אקולוגית

הממונה על איכות הסביבה בברית המועצות הזהיר בוועידת המפלגה במוסקווה, כי ינקוב בשמות הפקידים האחראים לזיהום הרסני של הסביבה בברית המועצות. בנאום תקיף שנשא לפני חברי הוועידה אמר פיודור מורגון, יו"ר הוועדה להגנת הסביבה בברית־המועצות, כי זיהום האוויר בכל ערי התעשייה בברית־המועצות „הוא מעל הרמה המותרת".

הוא אמר, כי הזיהום בנהרות הגדולים וולגה, דון ודנייפר יהפוך תוך זמן קצר את המים בנהרות אלה לבלתי־ראויים לשתיה והוסיף, כי הזיהום חודר לים הכספי ולים הבלטי. גם ימת אורל במרכז אסיה הסובייטית היא כיום אזור שואה אקולוגי. „אלה שיצרו את הבעייה חייבים להחשף ויש לנקוב בשמותיהם. יש להעניק להם גמול על מה שהוא כינה „שירותיהם המזהירים", אמר לקול תשואות רמות של צירי הוועידה.

צי של מכוניות שרד מדגם „וולגה" ליד מלון „מוסקווה", שבו שוכנו רבים מצירי ועידת המפלגה (צילום: איי.פי.)

ביקורת קשה בדנמרק על תמיכתם של קיסר וההסתדרות בדיכוי בשטחים

עלי כהן (דנמרק)

יושב הראש של האיגודים המקצועיים החשובים ביותר של דנמרק, „אס.איי.די", הארדי הנסן, חזר מביקור בישראל ובשטחים, וגינה בלשון חריפה ביותר את ההסתדרות בישראל, ואת המזכ"ל, ישראל קיסר.

„אני מתכוון להסב את תשומת לב ה„אל.או" (ה„הסתדרות" של דנמרק) לכך שיש לשנות את היחס החיובי, שבו זוכה ההסתדרות בישראל מצד ה„אל.או" של דנמרק — יש ללחוץ על ההסתדרות לשינוי גישתה לבעייה הפלשתינית, מן הראוי לגנות גם את גישתו של המזכ"ל ישראל קיסר. קיסר תומך בכל 100 האחוזים בנעשה בשטחים, ולדעתו אין דרך אחרת".

על אירועי השטחים אומר הנסן: „מדובר בסך הכל בכמה נערים, שאינם משתמשים בנשק ורק זורקים אבנים, אך מולם מעמידים מכונה של צבא. אנשים נהרגים ובתים נהרסים. בתי חולים נסגרים והופכים למחנות מעצר וקסרקטינים, ואת כל זה ישראל קיסר מוכן לקבל. אני נכנסתי להלם כאשר נוכחתי שקיסר מוכן לתת תמיכה לגישות דיקטטוריות שכאלה.

„וגרוע מכך — מוסיף הארדי הנסן, לגישת המזכ"ל מצטרפים גם יתר חברי ההסתדרות המרכזיים, להוציא (כמובן) את החברים הערביים: התירוצים נראים לא אמיתיים ולא כנים — „מבקשים להשליכנו לים', „אנו עומדים כשגבנו אל הקיר', „סבלנו במלחמה' — שלא בשיחות רשמיות מצאנו עמדות שונות, ביקורתיות יותר".

הארדי הנסן מתח ביקורת על ההסתדרות, הפועלת כמעביד פרטי במפעליה, ומשלמת מעט לעובדים שאינם אזרחי ישראל.

בכל זאת היו להארדי הנסן מילות שבח על ישראל: „הישראלים לא מנעו מאיתנו להיכנס לשטחים, לדבר עם מי שרצינו ולראות מה שרצינו".

האיגודים המקצועיים מבקשים לכנס בדנמרק ועידה לענייני המזרח־התיכון שבה ישתתפו אנשי איגודים מקצועיים בישראל, בשטחים ובמדינות השכנות לישראל. ומותר לציין, שההסתדרות בישראל אינה מתלהבת מהרעיון.

עיראק מודה בשימוש בנשק כימי במלחמה נגד איראן

רויטר, סי"צ

בון. — שר החוץ של עיראק, טארק עזיז הודה ביום ו', כי ארצו הפעילה נשק כימי במלחמה נגד איראן. הוא טען, כי איראן הפעילה ראשונה נשק זה במלחמה. עזיז סירב להשיב ממתי משתמשת בגדאד בנשק כימי ואמר, „אנו סבורים, כי לכל אומה זכות להתגונן מפני פלישה".

זו פעם ראשונה שנציג רשמי של עיראק מודה בפה מלא, כי ארצו הפעילה נשק כימי, שהשימוש בו נאסר באמנת ז'נווה מ־1925. במסיבת העיתונאים אמר עוד השר העיראקי: „לכם, אנשי המערב, ערכים משלכם. אנו מכבדים אותם, אך עיראק ניצבת בפני סכנה גדולה, ויש להתייחס לשימוש בנשק כימי בהקשר הזה".

13 פועלים מדרום קוריאה נהרגו ו־37 נפצעו כאשר מטוסים של עיראק תקפו ביום ה' בית זיקוק לגז טבעי הנמצא בשלבי בנייה. דובר של החברה הדרום קוריאנית „דלין" ציין, כי 400 מפועלי החברה שהו באתר, כאשר מטוסי עיראק תקפו את המפעל בהגל בושיר.

עוד אמר הדובר, כי 14 מהמקצועים במצב חמור. דרום קוריאה מחתה באוזני עיראק על הפצצת בית הזיקוק, ומותם של הפועלים הדרום קוריאנים.

בינתיים הודיעה ארצות הברית, כי איראן השלימה בונקרים תת־קרקעיים, שיאחסנו את טילי „תולעת המשי" שלה מתוצרת סין. הם יאפשרו לאיראן להסתיר את הטילים ממטוסי סיור אמריקנים. טילים אלה מסוגלים לפגוע בכל אניה שתעבור במיצרי הורמוז.

מטוסי חיל־האוויר של עיראק תקפו אתמול מכלית־על יוונית, שהובילה נפט של איראן בצפון המפרץ הפרסי והעלו אותה באש.

מקורות חברות הספנות מסרו, כי טרם הגיעו ידיעות על נפגעים במכלית. האניה נפגעה על־ידי טיל ליד מסוף הנפט האיראני באי הארג' בשעות המאוחרות של יום שישי. הימאים במכלית השתלטו על הדליקה, והאוניה המשיכה להפליג דרומה, אמרו המקורות. היתה זו התקפה הראשונה של חיל האוויר העיראקי מאז התשעה ביוני. מכלית זו, הותקפה, ארבע פעמים בשנה האחרונה. מבגדאד נמסר, כי חיל האוויר העיראקי תקף אוניה נוספת, אולם לא הגיע על כך אישור משום מקור אחר.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 1.7.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7044	1.7257	1.7151
דולר אמריקני	1	1.58	1.65	1.6139	1.6341	1.6245
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8853	0.8964	0.8918
לירה שטרלינג	1	2.70	2.83	2.7518	2.7861	2.7634
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2629	0.2662	0.2643
ין יפני	100	1.18	1.24	1.2040	1.2190	1.2093
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7871	0.7969	0.7909
פרנק שוויצרי	1	1.05	1.10	1.0667	1.0800	1.0737
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2566	0.2598	0.2581
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2423	0.2453	0.2440
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2332	0.2361	0.2344
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3721	0.3768	0.3747
דולר קנדי	1	1.30	1.36	1.3259	1.3424	1.3326
דולר אוסטרלי	1	1.23	1.32	1.2744	1.2903	1.2802
ראנד ד' אפריקני	1	0.42	0.83	0.6936	0.7023	0.6982
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4228	0.4281	0.4253
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.30	1.2599	1.2756	1.2662
לירה איטלקית	1,000	1.17	1.25	1.1965	1.2115	1.2014

צוות סובייטי בא לפקח על חיסול טילים בקליפורניה

סי"צ

וושינגטון. — צוות סובייטי, שתפקידו לפקח על יישום חוזה „אי.אנ.אפ." על חיסול טילים לטווח בינוני, הגיע ביום ו' לקליפורניה. צוות אמריקני מקביל מתכונן להתחיל בעבודתו בבריה"מ — על כך הודיע אתמול דובר מטעם הסוכנות האמריקנית לעריכת ביקורי פיקוח.

על פי סעיפי החוזה, שנחתם על ידי הנשיא רונאלד רייגן והמנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב ב־9 בדצמבר בוושינגטון — זכאי צוות הפיקוח הסובייטי להודיע לשלטונות האמריקניים על רצונו לבקר בבסיס טילים זה או אחר, והאמריקנים חייבים לאפשר את הביקור בתוך 48 שעות. צוותים סובייטים נוספים יגיעו לאותה מטרה לחופה המזרחי של ארה"ב.

הצוות האמריקני מצדו יערוך ביקורי פיקוח ב־126 אתרים בבריה"מ — 33 מהם במזרח סיביר, בששים הימים הקרובים.

2 מכוניות תופת פוצצו בלבנון, באזורים סוריים

מדינות ערב נענו לקריאת אש"ף ופועלות להפסקת מלחמת המחנות

אורי הורוביץ, רויטר, סי"צ

ביירות. — שתי מכוניות תופת התפוצצו ביום שישי באזורים שבשליטת הסורים בלבנון ולדברי פרשנים היתה זו קריאת תגר על נוכחותה של סוריה במדינה המסוכסכת.

בשני הפיצוצים נהרג אדם אחד ונפצעו 47 בני־אדם לרבות שני חיילים סוריים.

המשטרה מסרה כי שתי מכוניות ממולכדות, האחת רנו ירוקה והאחרת מרצדס, התפוצצו ליד מטה המודיעין הסורי במערב ביירות, ובתחנת ביקורת בבקעת הלבנון.

המשטרה גם מסרה כי מומחי חבלה של הצבא נטרלו מכונית תופת בשכונת מר אליאס במערב ביירות בקרבת תחנת משטרה, שעתיים לפני הפיצוץ ליד משרד המודיעין הסורי.

„מלחמת המחנות פוגעת בהתקוממות"

פעילותו האינטנסיבית של אש"ף בשבוע החולף אצל מדינות ערב להפסקת מלחמת המחנות בלבנון, הביאה אתמול לתוצאות ראשונות. ממשלת תוניס הביעה אתמול דאגה, וטענה שמלחמה זו פוגעת בהשגי האינתיפאדה בשטחים ומסיטה ממנה את דעת הקהל בעולם.

גם שר החוץ הכוויתי הכריז אתמול שממשלתו פועלת להפסקת מלחמת המחנות.

מזכיר הליגה הערבית, פועל בעקבות פניית ערפאת לכינוס ועדת שבעה שרי חוץ של מדינות ערב המטפלת בנושא הפלשתיני. ערפאת, גם קיבל אתמול איגרת תשובה מממשלת בריה"מ על פנייתו אליה שתפעל להפסקת מלחמת המחנות. „חזית ההצלה הפלשתינית" פירסמה אתמול הודעה בדמשק בה קראה להפסקת הקרבות במחנות הפליטים וגם גינתה ניסיונות לחבל ביחסי אש"ף־סוריה בהתקפות על מדיניות סוריה בנושא.

כלי תקשורת ערביים טענו אתמול, שסוריה מתכוונת להרחיב בימים הבאים את שליטתה מאזור ביירות לאזור אקלים אל־חרוב (מדרום לביירות), וגם לעבר הרי השוף (שבשליטה הדרוזית) ולכיוון צידון.

אבו מוסא, שכוחותיו כבשו בשבוע שעבר את מחנה שאתילא מלוחמי ערפאת, האשים אתמול שארגון פת"ח־ערפאת, הוא שעומד מאחורי פיצוץ שתי מכוניות התופת שהיו השבוע במערב ביירות.

ולדהיים ביטל תביעת דיבה שהגיש נגד אדגר ברונפמן

רויטר

וינה. — נשיא אוסטריה קורט ולדהיים ביטל תביעת דיבה שהגיש נגד נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן על שכינה אותו „חלק בלתי נפרד של מכונת ההרג הנאצית".

דוברו אמר ביום שישי, כי הנשיא הודיע על ביטול תביעת לשון הרע „בתרומה להתפייסות".

הקשר הפולני — פטנט נגד גירוש של הפלשתינים

עלי כהן (דנמרק)

היומון הדני „דן סרי אקטואלט", גילה ביום שישי פרטים על נתיב העפלה חדש של פלשתינים חסרי נתינות לדנמרק.

לדברי העיתון, הם מצאו דרך להתגבר על החוק הדני, הקובע, כי לא ניתן לגרש פליטים המבקשים מקלט אם תחנתם האחרונה לפני הגיעם לדנמרק היתה מדינה לא „בטוחה". מדינות מזרח אירופה, מוגדרות כולן כמדינות שאינן בטוחות.

הפלשתינים מגיעים לדנמרק מתורכיה, ממשיכים לוארשה ומשם עולים על אוניית מעבורת העושה את דרכה מדי יום לקופנהגן.

2 הרוגים ו־17 פצועים ממכונית תופת ביוהנסבורג

סי"צ

יוהנסבורג. — לפחות שני בני אדם נהרגו ו־17 אחרים נפצעו בהתפוצצות מכונית תופת בשעות אחרי הצהריים אתמול בקרבת האיצטדיון הגדול ביותר ביוהנסבורג, ששם הסתיים כמה דקות לפני כן משחק רוגבי.

המכונית התפוצצה בשעה שאלפי צופים, רובם לבנים, יצאו מן האיצטדיון. דובר המשטרה לא ידע למסור מה גזעם של שני ההרוגים.

אדם שחור נהרג שעה שניסה להטיל פצצה במדרגות גלריה לאמנות ביוהנסבורג ביום ה' בלילה.

גופתו המרוסקת נתגלתה מעבור שעתיים, לאחר שנשמע הד של התפוצצות בחבל פארק והרבה שבעיר.

קודם־לכן נפצעו 14 אזרחים ו־4 חיילים מפצצה שהתפוצצה במסעדה בבירה פרטוריה, כ־50 ק"מ מצפון ליוהנסבורג.

על היום
3.7.88

תופת של מתכת

כך כינה אחד הכבאים את אסון התנגשות הרכבות, שהתרחש בגר דה־ליון בפאריס. 56 הרוגים, 40 פצועים

ארנון יפה, פאריס

רכבת משוגעת ללא בלמים הסבה לגוש מתכת רצחני בקומה השלישית במנהרה תחתית, בגר דה־ליון. הקיץ התחיל פה באסונות: 56 הרוגים, 40 פצועים מתוכם 13 במצב אנוש. איך כלי תחבורה, המוביל מדי יום בפאריס, בפרברים, 8 מיליון נוסעים, הופך לכזה טבח? התעלומה עדיין לא פוענחה, אך הצרפתים אינם חשים עוד בטוחים ברכבות.

3 ועדות חקירה נוברות בשברים לגילוי הסיבות. הנהלת חברת הרכבות הלאומית אס.אנ.סי.אפ. מאשימה את הבלמים, אבל לא יודעים מדוע איבדה הרכבת את בלמיה. הונתה של הנהג או אשמת מנחי התנועה על מסילות הברזל?

רכבת הפרברים דהרה במהירות של 80־90 קמ"ש, אל תוך רכבת אחרת, דחוסה בנוסעים, שאחרה לצאת מהתחנה. נהג הרכבת גילה, שני קילומטרים לפני התחנה, כי מערכת הבלמים משותקת. הוא איבד את השליטה על שמונת הקרונות. נותרו לו דקה וארבעים שניות לפעולה, והוא הספיק להתקשר אל התחנה לפני ההתנגשות.

רופאים שהוזעקו למקום נראו המומים. מחזה זוועה בשעת שיא של התנועה. פצועים רבים נותרו כלואים עם אברים מחוצים במשך שעות ארוכות. רופאים מרדימים עבדו כל הלילה, כדי לשכך את כאביהם. צוות רופאים קטע בניתוח מקומי את רגליו של אחד הפצועים. קרון שלם קרס על רגליו, וכבאים כיסו בשמיכות אברים, שבלטו מתוך ההריסות.

על המסילה, יממה אחרי ההתנגשות עוד רכנו באפילה כבאים על גל פחים מרוסקים ושברי מתכת. „תופת של מתכת" אמר אחד מהם למראה שני שלדי הקרונות המרוטשים, שהיו תקועים האחד בתוך האחר ובתוכם הקורבנות. קטר ענק תלש קרון אחר ממשנהו. ערימת הגופות המחוצות האחרונה התגלתה מתחת לפחים. 300 כבאים, רופאים ואחיות עמלו בפרך להבקיע דרך אל הגופות שבין הקרונות המרוסקים.

אסון זה, שהנשיא מיטראן תיארו כ־„דרמה איומה", חולל פה הלם. הרכבת עדיין משמשת ככלי תחבורה ציבורי־עיקרי בצרפת, ועד כה נחשב כבטוח. כאמור, 8 מיליון צרפתים נוסעים ברכבות מדי יום, לעבודה ובחזרה. מהם 160 אלף נוסעים ב־360 רכבות על 4 מסילות אל הפרברים בדרום מזרח פאריס, בגר דה־ליון. עכשיו הם פוחדים. כמו שירותים אחרים, הרכבת מופיעה כקורבן קיצוצים בהוצאות הציבוריות. איגודי העובדים האשימו את הנהלת חברת הרכבות במדיניות רווחים בכל מחיר. סידורי בטיחות לנוסעים מוזנחים לעומת התפוקה. העובדים אומרים, כי המדיניות היא „יותר רכבות, פחות עובדים". בשעות השיא בבוקר ובערב, המכונות „שעות הכוורת", כל 5 דקות יוצאת רכבת. איחור פעוט של אחת משתק את כל המערכת. אס.אנ.סי.אפ. משקיעה בתחרות עם חברת התעופה לפיתוח הרכבות המהירות הדוהרות ב־300 קמ"ש לצד רכבות הפרברים המוזנחות. תקציב התחזוקה הוקטן.

„אתה מאחר"

לחוקרים מצפה משימה קשה. כבר מאשימים את הנהג. הוא הבחין בתקר במערכת הבלמים, הפועלת על לחץ אוויר, כ־30 ק"מ לפני פאריס, אך התעקש להמשיך בנסיעה. אשה הפעילה את ידית המירום לבלימת הרכבת, 8 ק"מ מגר דה־ליון, כדי לרדת בתחנה, שבה הרכבת אינה עוצרת. המשטרה עדיין לא עלתה על עקבותיה. נוסעים מסרו, שנשמע אות אזעקה. הנהג ירד לשחרר את הידית, אך כפי הנראה לא עלה בידו, יתכן שניתק את הקרונות האחרונים ממערכת הבלמים, מה שהפחית מעוצמתם. הרכבת עצרה 300 מטר אחרי שעברה את הרציף. בשתי תחנות לא עצרה בכלל.

עדיין אין יודעים מדוע הנהג המשיך בנסיעה חרף התקלות, אולי נחפז לשוב הביתה בגמר יום העבודה. על אף התקלה, הוא הגביר את המהירות כדי להדביק את האיחור עד ל־120 ק"מ לשעה. הוא טוען, שקיבל הוראה מחדר הבקרה בגר דה־ליון לשוב לתחנה חרף התקלה. „אתה מאחר" אמרו לו. ההנהלה מכחישה. המומחים תוהים, מדוע לא הינחו את הרכבת אל מסילה צדדית, במקום להניח לה לשעוט אל הרכבת החונה.

מ־1981, 82 איש נהרגו ו־450 נפצעו באסונות רכבת בפאריס.

התנגשות הרכבות בפאריס ● דראמה איומה והלם

על הפרץ

(ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

הכשלון, שלב ב'

יוסף שמי

השלב השני של התוכנית לשיקום כלכלתה של פולין, שהחלה בו הממשלה הפולנית בראשית 1988, נכשל והמשק נכנס לסיחרור אינפלציוני שאין יודעים כיצד לעצור אותו, אומר פרופ' מייצ'יסלב מישצ'אנקובסקי, מהכלכלנים הבולטים בפולין, מי שהיה לפני כמה שנים אחד מסגני מנהל המשרד לתיכנון כלכלי („גוספלאן").

בסוף 1987 אירגנה ממשלת פולין משאל־עם בקשר לתוכנית הכלכלית בציפייה, כי תקבל מנדט מהעם לבצע שינויים מפליגים שהיו אמורים להוציא את פולין ממצב של קיפאון, אינפלציה ואבטלה. אך הרוב לא תמך בהצעת השינוי והממשלה החליטה לבצע בכל זאת את הרפורמות, אשר בין השאר כללו עלייה תלולה במחירי מצרכי יסוד ושירותים, הקפאה חלקית של השכר, הענקת עצמאות למפעלים בקביעת סדרי קדימויות בהשקעות, בהתקשרות ואף במחירי תוצרתם. בחלק מהסעיפים, השינויים היו יותר הצהרתיים מאשר ממשיים. בחלק אחר, בעיקר בתחום ייקור מוצרי יסוד ושירותים, השינויים אכן בוצעו. עליית המחירים בשיעורים של אף יותר מ־100 אחוז גרמו לכך, שגם השכר עלה. במקום 1,500 זהובים תוספת לכל עובד, נאלצה הממשלה לתת תוספת גדולה פי ארבעה. העלאות השכר בוצעו על סמך החלטות הממשלה, אך גם של השלטון המקומי ושל הנהלות המפעלים, אשר הסתמכו על הסמכויות השונות שקיבלו במסגרת הרפורמה. עצמאות זו נוצלה גם על־ידי המנהלים השונים כדי לייקר את התוצרת אותה מכרו למפעלים אחרים במסגרת הקואופרציה או במסגרת אספקת סחורות לשוק. הנתונים הרשמיים מראים עליה במחירי הסחורות והשירותים שבין המפעלים השונים בשיעור של 5%־6% בחודש.

המשק הפולני נכנס לסחרור אינפלציוני, שאיש אינו יודע כיצד לבלמו, לאחר שגם השלב השני של התוכנית לשיקום כלכלי נחל כשלון

אינפלציה תלת ספרתית

פרופ' מישצ'נקובסקי חוזה אינפלציה בת שלוש ספרות בסוף 1988.

האינפלציה נזונה מן הסתם גם מהאצת הבנייה מכל הסוגים. עם פרוץ המהומות בשנים 1981/80 ועליית „סולידריות" ואחר־כך, עם הכרזת המשטר הצבאי, הוקפאו פרוייקטים רבים, בתעשייה, במגורים, בתי־ספר ועוד. עכשיו, עם הענקת העצמאות לרשויות המקומיות והצורך בצימצום האבטלה, החלו השלטונות במחוזות להחיות את העבודה באתרים שונים. גם זה גורם להאצת האינפלציה. אך ההשקעות אינן תורמות במידה מספקת להגדלת כמות הסחורות לשוק המקומי וליצוא. מכאן החרפת הצרות העיקריות — גרעון באספקה לצורכי השוק והתקדמות מועטה ביצוא.

למרות העלייה בשכר אין בו כדי לכסות את ההתייקרויות היזומות על־ידי הממשלה והנגרמות על־ידי השוק החופשי. פרופ' מישצ'אנקובסקי אומר, כי המחירים עלו ב־100 אחוז בממוצע, אך המשכורות רק ב־50 אחוז בממוצע, ברור כי אלה נתונים כלליים. יש קבוצות אוכלוסיה, אשר כוח הלחץ שלהם מיזערי, שנפגעו יותר. למשק הפולני אין „עתודות", כלומר אמצעי ייצור שאפשר להפעיל מהר ובמחיר נמוך כפי שזה היה בעבר. בעבר נהגו השלטונות לנצל את הפוטנציאל הטמון בחקלאות הפרטית בדרך של שינוי המחירים לטובת החקלאי, הגדלת אספקה של חומרי ייצור ומוצרי צריכה. אך הפעם גם זה אינו עוזר.

הצעירים נוטשים

אבטלה, קשיי אספקה, שכר נמוך, בעיות דיור (לדירה צריך להמתין 8־15 שנה), וחוסר אמון בהבטחות הממשל — כל אלה גורמים לכך שיותר ויותר צעירים „יורדים" מפולין לצמיתות או זמנית.

עכשיו זה כבר מנהג מקובל, שבעלי תואר אקדמי נוסעים לגרמניה, לארצות סקנדינביה, צרפת, ארה"ב ואף לישראל ועובדים בכל מיני עבודות מזדמנות, מה שירותי נקיון ו„בייבי סיטר", כדי להרוויח קצת כסף במטבע חוץ ולחזור עם הדולרים, הצבורים לשם רכישת דירה, מכונית ועוד. הנשירה הזו של בעלי דיפלומה פוגעת בכלכלתה של פולין. המהגרים הם דווקא הדינמיים ובעלי היוזמה. להם זקוק המשק הפולני.

הסיסמה המקובלת היא לאמץ שיטות מערביות במשק, כולל בנקאות, מינהל. באחד השבועונים פורסם בקשר לזה מכתב של איש אקדמיה האומר, כי אין מומחים היכולים לנהל מערכת פיננסית מודרנית כמו במערב. אלה שהיו הלכו לעולמם, האוניברסיטאות לא עסקו בהכנת קאדרים, מה גם שלא היה מקום למומחים כאלה. את מערכת הבנקאות ניהלו פקידים מפלגתיים.

בין המכשולים בדרך לשיקום הכלכלה — שיטת העונשים בגין עבירות רכוש ציבורי. בראשית שנות השישים ניהלו גומולקה וחבר עוזריו, ביניהם הגנרל האנטישמי מ. מוצ'אר, מאבק נגד עברייני רכוש. בוימו משפטי ראווה, בהם נאשמו אשמות למימדים אסטרונומיים וכל דברים שהיו בגדר טעות בשיקול־דעת, הוטלו עונשים של 5־7 שנות מאסר. הנוער שיתק כל יוזמה ופעילות לא שיגרתית. באווירה של היסטריה נגד „גונבי רכוש ציבורי" חקקו חוקים דרקוניים נגד עברייני רכוש ממלכתי־ציבורי. בשל גניבת 100 אלף זהובים הוטל עונש של 5־7 שנות מאסר, ועל מיליון זהובים — מאסר עולם ואף גזר דין מוות. גזרי דין מוות מדווחים בעיתונות היו אך מעטים, אך הדבר שיתק את המערכת הכלכלית. החוקים הללו תקפים להלכה עד היום. רק עכשיו עומדים לשנות את „התעריפים", והמצדדים בשינוי טוענים כי אין זה מן התבונה להטיל עונש מוות בגין גניבה השווה למחיר של חצי מכונית...

מבוי סתום

הפרופסורים הכותבים על מצבה הקשה של כלכלת פולין מודים, כי אין להם הצעה כיצד לצאת מהמבוי הסתום. גם לממשל אין. הממשלה הפולנית אינה זוכה לתמיכה ציבורית גם כאשר התוכניות הן נכונות והגיוניות. מה גם שמדובר במהלכים מכאיבים. ביצוע תוכנית „הבראה" כרוך של ייקור דראסטי של מצרכי היסוד, מבלי שתהיה לממשלה תמיכה ציבורית, נדונה לכישלון. גם לאופוזיציה אין תוכנית הבראה שניתן לבצעה. בזמנו היו במסגרת המפלגה קבוצות אופוזיציה שהיקנו לעצמם תמיכה ציבורית וניצלו תמיכה זו להרפתקאות. כך היה במקרה של אדוארד גיירק. גם האופוזיציה, החוץ־מפלגתית, המרוכזת סביב „סולידאריות" והכנסייה, אינה מסוגלת כרגע להציע מוצא. על פולין מעיק החוב החיצוני, הגוזל את כל העודף המוסף הבא מסחר־חוץ. מכאן הצעה של פרופ' מישצ'אנקובסקי, לפנות לגורמים ממשלתיים ובנקאיים במערב, שיואילו לוותר על חלק מהריבית ולנצל כסף זה לפיתוח ייצור ליצוא. הדבר יועיל גם לבעלי החוב, שכן יציאת המשק הפולני מהמשבר יבטיח החזר החובות, המסתכמות בסכום אדיר של 32 מיליארד דולר, וגם התוספת מדי חודש ושנה. הצעה אחרת פונה אל הממשל הפולני להקפיא את הפרוייקטים הבולעים כסף רב, בעיקר בתעשייה הכבדה. ואשר סיומם צפוי בעוד שנים רבות, ולהשקיע כסף זה בפרוייקטים, שמועד סיומם קצר ואשר יוסיפו תוצרת לשוק המקומי וליצוא. הצעה אחרת גורסת ייקור מצרכי מותרות, כגון מקלטי טלוויזיה, במאה אחוז ויותר.

דיווחים מהמערב

בעבר יכלו הפולנים לפנות לבריה"מ כדי לקבל עזרה ישירה או עקיפה. ב־1956 היתה פולין שרויה במשבר כלכלי־פוליטי קשה. אז מחקה בריה"מ את חובותיה של פולין, בשיעור של כשני מיליארד רובלים. בראשית שנות ה־70, כאשר גיירק עלה לשלטון, הסכימו הסובייטים להקל לזמן מה על פולין על־ידי צימצום ההתחייבויות הנובעות מהשתייכות לברית וארשה. אין לדעת עד כמה בריה"מ יכולה לעזור לפולין באחת השיטות הללו — לתת תמיכה כספית, למחוק חובות, לוותר על אספקת סחורות, שבחלקן ניתן להפנות אותן לשוק המקומי וחלקן ליצוא למערב, להקל על פולין בדרך של הורדת העול המוטל על מדינה זו בשל היותה חלק מברית וארשה. כרגע מפנים הפולנים את עיקר מאמצם לכיוון המערב. משם מתקבלים הדיווחים. ממה שקורה בין פולין לבין צמרת „האח הגדול" — על כך אין הדלפות.

הנאומים נמשכים גם בהפסקה: גורבצ'וב מדבר עם צירים (צילום: איפי)

צירי הפרסטרויקה

ממקום מושבו מביט גרומיקו הקשיש באופוריה הכללית ובוודאי תוהה על יציבות המנהיג המהפכן שלפניו ועל הדור החדש של ביורוקרטים הנאבקים על השינוי בפעם הראשונה לא מתוך נאום כתוב. מלים רבות נשפכות בוועידה ודומה שהן מחפות גם על דפיקות הלב של האנשים האמיצים

פרופ' מיכאל אגורסקי

ועידת המפלגה במוסקבה יוצרת רושם מעורב: כל מה שמתרחש בה נראה כדבר בלתי־רשמי, חלקי וספונטני, כאשר קבוצת אנשים קטנה יחסית מנסה בכוח לשנות את אופי חייה של מדינה כל־כך גדולה.

כמובן, אופי הפולמוס בוועידה הוא חסר־תקדים בכנותו. הדור הצעיר, המשתתף בפולמוס, מכיר בעומק המשבר ומותח ביקורת חריפה על מה שנעשה בעבר, כולל תקופת ברז'נייב. יש גם התנפלות על כמה חברי הצמרת, כמו נשיא המדינה גרומיקו, חבר הפולטביורו ויו"ר ועדת הביקורת, סולומנצב, העורך הראשי של פראבדה, אפנסייב, והיועץ לענייני חוץ, ארבטוב.

בדיונים הוזכרה כתבה בעיתונות שפורסמה כמה ימים לפני פתיחת הוועידה, בה נטען שלפחות ארבעה צירים ומי־דרג מואשמים בשחיתות. מארגני הוועידה הבטיחו לחקור את הפרשה עד הסוף. אחד מצירי הוועידה דרש לתת את רשות הדיבור לבוריס ילצין, „שצריך להגיד לוועידה כל מה שאמר לעיתונאים הזרים". ידוע שילצין מתח ביקורת חריפה על מספר שותפים במפלגה, ליגצ'וב. כמה צירים דרשו לגלות את סודות הקודשים של המערכת הפוליטית בבריה"מ, דהיינו את המבנה הארגוני של הוועד המרכזי. הציבור בבריה"מ אינו יודע מי עובד שם, אלו מחלקות יש שם, מי עומד בראשן, ומה תחום האחריות של חברי הפוליטביורו. ומזכירי המפלגה. עד עתה הכל נתון היה לניחושי הסובייטולוגים במערב.

הצירים בוועידה דיברו, כמעט בלי יוצא מן הכלל, על המשבר הכלכלי העמוק, על המחסור במזון במדינה, על החרפת הסתירות בין לאומים שונים, חוסר יכולת של המערכת הפוליטית לשלוט במדינה, ומתחו ביקורת כלפי מדיניות החוץ. צירים אחדים השמיעו ביקורת עקיפה, באמצעות תקיפתם של גרומיקו וארבטוב שעמדו בעבר בראש מדיניות החוץ. ואגב, לישראל הביקורת נגד ארבטוב מאוד חשובה, מפני שארבטוב (שמו האמיתי פינקלשטיין) תפס עד העת האחרונה את העמדה האנטי־ישראלית ביותר והיה קיצוני יותר משוורנאדזה ודוברינין.

גורבצ'וב מציע את הרפורמה הפוליטית שלו במטרה לשפר את הכלכלה, אולם אחד הכלכלנים שנאם בוועידה, אבלקין, טען שניתן לשפר כלכלה רק באמצעים כלכליים. גורבצ'וב האשים את אבלקין בדטרמיניזם כלכלי. הוא טען, למעשה, שהפוליטיקה יותר חשובה מן הכלכלה.

הרושם הוא, שרבים מן הצירים לא נשאו נאומים מן הכתב אלא דיברו באופן חופשי. הדבר סותר לחלוטין את כל הנורמות של החיים הפוליטיים בבריה"מ בעבר. על הכנת הנאומים בעבר, מספרת בדיחה מימי ברז'נייב:

ברז'נייב הזמין מהעוזר שלו נאום רק ל־20 דקות, אך לא יכול היה לסיים אותו אלא כעבור 30, 40, 50, 60 דקות. כשהסתיים הנאום, התנפל ברז'נייב בכעס על עוזרו: „ביקשתי ממך נאום רק ל־20 דקות!" השיב העוזר: „חבר ברז'נייב, אתה קראת את כל שלושת העותקים".

גורבצ'וב עצמו מנסה לדבר בספונטניות, אבל מי שיוצרים את הרושם העמוק ביותר הם הצירים עצמם. הם שונים מטיפוס הביורוקרט של העבר. הם זריזים, דינאמיים, מבינים היטב באיזה פלונטר נמצאת המדינה. אולי זה נשמע פרדוקסלי, אבל מה שיוצר תחושה של אי־נוחות זו דווקא התנהגותו של גורבצ'וב עצמו. למרות שבנאומי הצירים אין שום שמץ של פולחן אישי כלפי גורבצ'וב ואין מזכירים את שמו בכל מקום, גורבצ'וב מרגיש עצמו כבעל־בית מוחלט. הוא מרשה לעצמו להתערב בנאומים, להפסיק אותם כדי להשמיע רפליקות ארוכות ונואם נאומים שלא נכללו בסדר היום. התערבותו זו בדיונים אינה מוסיפה דבר לנאום הפתיחה שלו. זה זרם מלים ארוך ולפעמים חסר־תוכן. בהפסקות גורבצ'וב אוסף סביבו צירים כדי להשמיע שוב, כן, עוד פעם זרם מלים ארוך שלפעמים אין לו תוכן, בדיוק כפי שעשה בעבר ניקיטה כרושצ'וב. כנראה שכרושצ'וב עדיין דמות כריזמטית שגורבצ'וב שואף להידמות אליה.

גורבצ'וב מרשה לעצמו להתערב בנאומים בעוד שכל חברי הפוליטביורו האחרים שותקים. כמה מהם שותקים בעוינות מובהקת, כמו למשל מיכאיל סולומנצב. גרומיקו נראה כקשיש מסכן היושב בצורה לא טבעית, שכנראה חושפת את הלומבגו שלו. יש לו ניסיון רב. הוא ראה הרבה מנהיגים בבריה"מ — מימי סטאלין עד היום. עכשיו הוא מביט בגורבצ'וב, שנמצא במצב של אופוריה ושופך הרבה מלים שאולי נועדו להסתיר את הפחד מן הסיכון שלקח על עצמו. ולגרומיקו בוודאי יש כל מיני מחשבות על יציבותו של המנהיג המהפכן שלפניו.

יותר ויותר מתחזק הרושם, שגורבצ'וב הוא רק המניע להרמת הרפורמות ואת הרעיונות הוא שואב מיועציו ועוזריו. הרפורמה הפוליטית שהוא מציע, אינה מחושבת היטב: איך להבדיל באופן ברור בין המפלגה למועצות? זה לא ברור. מסר אחד ברור היה בפיו: לחיות ולעבוד עכשיו כפי שהיה מקובל בעבר — זה בלתי אפשרי. גורבצ'וב גם מודע לכך, שמנגנון הביורוקרטיה העומד מולו, הוא גוף חסר־פנים, שאינו מסוגל לנהל פעילות פוליטית, פומבית משום שצמח בחדרי חדרים, בסודי סודות. גורבצ'וב, באופן מנוגד, פותח בדו־שיח עם העם.

היה רע לתפארת

שלמה סלוצקי

כיצד ניתן להסביר שהיום יותר טוב, בלי לקבוע אתמול היה יותר גרוע?

כיצד יכול דובר המפלגה הקומוניסטית הישראלית להסביר, שכעת יש בברית־המועצות חופש ועצמאות החלטה, בלי להודות שבעבר נטתה המפלגה הקומוניסטית הסובייטית לכפות את דעתה על המפלגות „האחיות" ולנהוג בהן כ„בנות"?

עוזי בורשטיין, דובר מק"י ומזכיר חד"ש, אומר שגם אם בעבר היתה נטיה שגויה ובלתי־נכונה להעביר שיטות מבריה"מ למדינות אחרות — ראה יוגוסלביה או סין — אזי במקרה הפרטי של המפלגה הישראלית, לעולם לא סבלה מכפייה. „היינו ונותרנו עצמאיים וחופשיים בדעותינו ובעמדותינו".

כלומר, אולי היה רע, אבל זה התבטא אצל אחרים.

— ובכל זאת, כיצד משפיע תהליך הפתיחות המחשבתית, הליברליזציה בבריה"מ על המפלגות האחיות?

„מצד אחד, יש שביעות רצון מהעובדה שהמפלגה בבריה"מ יכולה לבטא את כוחה ואת התמיכה הרבה שיש לה בקרב העם, דווקא בחשיפת ליקויים ונקיטת צעדים אמיצים לתיקונם. אך יחד עם זאת, יש להבין שמה שמתרחש בבריה"מ, אינו ניתן לחיקוי ולהעתקה בארצות אחרות, כל ארץ חייבת לדון בעצמה, להסיק מסקנות, ולהחליט מה לאמץ מנסיונם של אחרים, כפי שהמפלגה הסובייטית עצמה לומדת מנסיונם של אחרים. בכל מקרה, מה שהיא מחליטה אינו מחייב אותנו."

— כלומר?

„כלומר, שאם הם מחליטים היום על עריכת כינוסים ארציים בין הוועידות המתקיימות כל חמש שנים — הרי אנחנו מנהיגים זאת כבר עשרות שנים, אם הם מחליטים על בחירות סודיות לצירים למוסדות המפלגה ורואים בכך חידוש — אנחנו עושים זאת כבר מזמן. אם יש נטייה להרחבת הקואופרציה בבריה"מ, ובצ'כוסלובקיה עשו זאת כבר מזמן, אזי אין לצ'כים מה ללמוד מבריה"מ בתחום הספציפי הזה, ואם חלק מהשינויים לכיוון של ליברליזציה כבר נעשו בהונגריה, אין להונגרים מה ללמוד מבריה"מ, אלא — אולי — להיפך, ועל הונגריה רק להמשיך הלאה בדרכה זו."

נוועז מלנין

גורבצ'וב שואף למזג שתי שיטות — הקומוניסטית והקפיטליסטית, אומר פרופ' איליה זיימצוב, ראש המכון הבינלאומי לחקר החברה בת־ימינו ■ השמרנים מנסים להכשילו ועדיין אין לצפות את התוצאות

חיים מרגלית

ברית־המועצות נתונה במשבר קשה מאוד, כתוצאה מן הנתק בין העם לבין השלטון. המשבר הוא גם ביטוי למיגור הכלכלי והחברתי ואין איש היכול לצפות מה יקרה שם — אומר פרופ' איליה זיימצוב, ראש המכון הבינלאומי לחקר החברה בת־ימינו. הוא מתאר את מעשיו של גורבצ'וב כ„צעד אחד קדימה, צעד אחד אחורה" ומוסיף: צעד קדימה זה הפרסטרויקה והגלאסנוסט. צעד אחורה — הוויתורים לוותיקים, השמרנים והדוגמטיקאים, העוקבים אחר כל צעד של גורבצ'וב ומכשילים אותו.

פרופ' זיימצוב עוקב בדריכות אחרי כל שקורה בוועידת המפלגה הקומוניסטית של בריה"מ, המתקיימת בימים אלה באולם הקונגרסים הגדול במוסקבה.

מיכאל גורבצ'וב, הוא אומר, הוא קודם־כל פטריוט רוסי ורק אחר כך קומוניסט. קודם־כל איכפת לו על מה קורה במדינה האדירה שהוא עומד בראשה. ויש סיבות עמוקות לאיכפתיות שלו. הנתק בין הציבור לשלטון, מקורו באדישות שתפסה את אזרחי בריה"מ נוכח הדישדוש במקום, לא רואים אפילו שביב של תקווה לתיקון המצב, המתבטא במצוקת שיכון נוראה, ברדיפה מתמדת אחר השגת מיצרכים לבית ובהרגשה ששום דבר לא עוזר, תשתדל בעבודה או לא תשתדל, הכל ישאר כשהיה. גורבצ'וב יודע ומרגיש דברים אלה. הוא משתדל לשנות אפילו מעבר לכך. זיימצוב, שכתב ספר על גורבצ'וב ועוקב אחר כל מילה שיוצאת מפיו של מנהיג בריה"מ, טוען, שהמזכ"ל מדבר עכשיו על מהפכה, שבלעדיה יש סכנה שבריה"מ תחדל להיות מעצמה ותהפוך למדינה חסרת השפעה. יפאן וגרמניה רצות עכשיו קדימה ונדחקות לכל השווקים האפשריים. לבריה"מ, שומעים בסוריה ובירדן, אין מה להציע חוץ מנשק: ונשק אפשר לרכוש עכשיו בזול ובכלי תנאים, מסין, מברזיל, מספרד.

שלוש אפשרויות

לדעת זיימצוב, לגורבצ'וב יש שלוש אפשרויות: הראשונה — לחזור לימי ברז'נייב, כלומר לימים בהם ראשי השלטון השתוללו וניצלו עד תום את זכויות היתר שלהם, בלי כל התחשבות. ברז'נייב נהג כראש חונטה מושחתת. ליאוניד ברז'נייב, חמש פעמים „גיבור ברית־המועצות", חמש פעמים „גיבור העבודה". סטלין הגדול קיבל רק פעמיים עיטור „גיבור ברית־המועצות", שהוא העיטור הכי גבוה. בנו יורי ברז'נייב היה סגן ראשון לשר סחר־החוץ. זה תפקיד שעיקרו נסיעות לחו"ל, שהוא ניצל אותן להברחות. חתנו של ברז'נייב, יורי צ'ורבאנוב, היה סגן ראשון של שר הפנים והשגיח על המשטרה. ברז'נייב ואנשיו היו מושחתים.

אפשרות אחרת — חזרה לימי סטלין, ימי פחד וטרור, אינה באה בחשבון. העלית הסובייטית היתה מכשילה זאת. צריך לזכור, אומר זיימצוב, כי בימי סטלין רעדה העלית יומם ולילה.

לדרך השלישית, בה מנסה ללכת גורבצ'וב, יש רק שרטוטים כלליים. היה לה תקדים היסטורי בתחילת שנות ה־20, בימיו של לנין — נא"פ — כפי שקראו לה אז דרך כלכלית חדשה — שאיפשרה התפתחות חופשית למעמדות הביניים ולאיכרות המבוססת.

מיזוג שתי השיטות

הוויכוחים סביב נא"פ בשנות ה־20 היו גדולים מאוד. לנין הואשם אז בבגידת השיטה הקומוניסטית. הנא"פ לא בוצע, לנין חלה ומת. סטלין, שהחליף אותו כמזכ"ל המפלגה, גמר עם הנא"פ והתחיל בקולקטיביזציה ובתיעוש שעלו במיליוני קרבנות. גורבצ'וב, לדעת זיימצוב, נועז מלנין. הוא שואף למיזוג דרכן של שתי שיטות: השיטה הקומוניסטית, שעיקרה שליטה מלאה באמצעי הייצור על־ידי השלטון המרכזי. בעגה הקומוניסטית, השלטון המרכזי מבטא את המוני הפרולטארים, האיכרים ובעלי המקצועות החופשיים. השיטה השניה היא הקפיטליסטית, הנהוגה בארצות המערב, בה יש חופש פעולה לכוחות השוק. אין כל ספק, שהדרך שגורבצ'וב מנסה ללכת בה היא קשה ואם להסתמך על נסיון מספר מדינות במזרח ובמערב, היא אינה ניתנת לביצוע. סין ויוגוסלביה ניסו למזג את השיטות ונכשלו. טובה יותר, אולי, הדוגמה של צרפת. גם מיטראן כאשר היה לנשיא לפני חמש שנים ניסה למזג את שתי השיטות ונכשל.

— האם גורבצ'וב צפוי לכשלון?

אין לדעת, משיב זיימצוב. בוועידת המפלגה קורים דברים שאי־אפשר לצפות. פרופ' ליאוניד אבלקין, ראש האקדמיה הלאומית למדעים וחבר מרכז המפלגה, קם והכריז כי אין אפשרות להגיע לדמוקרטיה מבלי לבטל את השיטה החד־מפלגתית. כפירה כזאת לא נשמעה בבריה"מ מימי הוויכוחים הגדולים בראשית המהפכה. על פחות מכך שילמו בחיים, בימים של סטלין, ובמחנה כפייה בסיביר — בימי ברז'נייב.

גורבצ'וב מיהר להשיב לאבלקין בטענה כי בריה"מ תגיע לדמוקרטיה בהנהגת המפלגה האחת, היחידה, מפלגת לנין. ביום חמישי קם בוועידה מיכאל אוליינוב, „אמן העם", מגדולי שחקני התיאטרון, בעל יוקרה ומוניטין, יו"ר ארגון עובדי התיאטרונים בבריה"מ וחבר מרכז המפלגה, והכריז כי יש לאפשר חופש ביטוי מלא בעיתונים ולהסיר אחת ולתמיד את המיגבלות.

„כפירה נוראה", אומר זיימצוב. „לא נשמע כדבר הזה אפילו בימי לנין". אוליינוב אמר, שעדיפה ביקורת, גם אם אינה קונסטרוקטיבית, על פני עיתונות שהעם חושד בה כי היא דבר השלטון". גורבצ'וב, לדברי זיימצוב, לא שמר על נימוס, נכנס לדברי אוליינוב והודיע שלא יהיה כדבר הזה, לא תהיה עיתונות פרועה. זיימצוב מרגיש, כי עם כל אלה, גורבצ'וב מנסה להציב דרך חדשה. שמים לו רגליים, שמים לו מקלות, יכול להיות שישימו לו דברים גרועים מאלה. בעלי הדעה בבריה"מ לדעת זיימצוב, מנסים להכשיל את גורבצ'וב בדרכו. הוא מקווה, שלא יצליחו.

שיפור ביחס ליהודים

חשוב שיידעו בישראל, כי יש שינוי גדול לטובה בהתייחסות כלפי היהודים, אומר זיימצוב. הוא אינו מוכן להתייחס להצהרות של אידה נודל ואנטולי שצ'רנסקי, לפיהן מצב היהודים הורע. אך הוא קובע, כי ההיפך הוא הנכון: ב„אוגוניוק" פורסמו מאמרים, זכרונות ורשימות על חלקם הרב של היהודים בחברה, בכלכלה, בתיאטרון. דברים דומים פורסמו גם בעיתונים אחרים. גם אין כמעט התקפות על ישראל, חרף המתרחש בשטחים. בארה"ב, אומר זיימצוב, יש ביקורת יותר קשה על מעשי ישראל מאשר בבריה"מ.

עם זאת יש לזכור, כי בשלוש השנים האחרונות התגברה בערים האנטישמיות, שלדעתו היא פרי התיסכול. ברוסיה שונאים עכשיו זרים והיהודים, למרבה האירוניה, הם הזרים בבריה"מ כמו שהם זרים במקומות אחרים בעולם.

בעריכת עלינא תורי

מוסיקה

בין קצין לטוריאדור

„כרמן" של ביזה בפילהרמונית

יוסי שיפמן

אם נבדוק את ההיסטוריה של „כרמן" במושגי היום נגיע למסקנה שז'ורז' ביזה „יודע שיש לו להיט ביד". מעורבותו בבחירת הטקסט, בתהליכי ההעברה מן הסיפור הבלתי פופולארי של פרוספר מרימה אל הליברית של הצמד הפופולארי מאיאק והלוי, התלבטות שלו כיוצר, בבחירת הלחנים השונים, כל אלה ארכו קרוב לשלוש שנים, שבמהלכן הספיק לסיים את המוסיקה ל„נערה מארלי" ולאופרה „דון רודריגו". הקהל לא מוכן להכיר באיכויותיה המיוחדות של היצירה. וביזה עצמו לא האריך ימים די כדי לראות בחיות „כרמן" שלו לנחלתם של כלל בתי־האופרה בעולם. הוא גם לא זכה להיווכח שיצירתו נעשית ליצירה האופראית החשובה ביותר של צרפת בשלהי המאה הקודמת.

סיפורה של כרמן הפועלת הסוררת בבית־החרושת לסיגריות קיבל צבעים ריאליסטיים כבר בנוסח המקורי של פרוספר מרימה. אלא שהטכניקה בסיפור היא טכניקת ה„פלשבק". דון חוזה הורג את כרמן בעשר שורות בתחילת הסיפור ואחר כך בדרכו המיוחדת בונה מרימה את הסיפור. ביזה שראה בחומר הספרותי אפשרויות ביטוי וחלומות לשילוב יסודות מוסיקליים ספרדיים ההבנרה, הסגווידייה ושיר הטוריאדור, מוסיקה משלו עשירה ומתוחכמת היטב ויסודות משוחקים בנוסח האופרטה שרווח ב„אופרה קומיק" הפריזאית. הוא ויתר על הטכניקה הספרותית ויצר סיפור שמתחיל עם דון חוזה המוצב בסביליה. שם הוא נפגש במיכאלה (דמות שנוספה לסיפור המקורי), ואחר כך נתקל בכרמן העומדת בראש מעוררות רוח המרד בבית־החרושת. דון חוזה נכנס בתפקיד שומר הסדר לבית־החרושת ונלכד ברשת הפרושה של כרמן. מכאן ואילך נמשכת מסכת יסוריו של חוזה הנמשך אחריה בשעה שהיא מהתלת בו, מעורבת בפרשת הברחה (שזוכה לכיסוי רב יותר בספר), כרוכה אחר לוחם שוורים המעריץ אותה. מעדיפה אותו ואת חיי הזוהר על פני הקצין. לבסוף חוזה מנסה להחזיר אותה אליו ואילו היא מטיחה בו את הטבעת שהעניק לה קודם לכן. העלבון עמוק, הפצע פעור, סכין נשלפת, וכרמן מתמוטטת לנגד עיניו של דון חוזה, המתווה בכאב על הריגת היקר לו מכל.

הקהל שלא נטה לקבל את היצירה הזו, לא היה ערוך לאופרה שמסתיימת במוות. והאופרה כללה קטעים מדוברים לצד קטעי אופרה מובהקים, אריות, פרקי מקהלה וכיו"ב.

לא כל הקהל התעלם מן האופרה. שתי עדויות חשובות תרמו ללא ספק לראיה נכונה של היצירה. פרידריך ניטשה, שבע וגנר עד לזרא, מרווח שראה את „כרמן" עשרים (!) פעם. וזה בתקופה שלא היו תקליטים, סרטים או וידיאו. התמזור של ביזה כבש אותו. „המוסיקה נראית לי מושלמת. מהלכת בקלות, גמישות ונימוס. מוסיקה מלאת־חן ואינה מזיעה. המוסיקה היא מרושעת, כברעה לגודלה ועם זאת אינה חדלה להיות פופולארית. היא טראגית ודוויה, אבל ללא הזיוף והכזב של הסגנון הגדול (וגנר). ביסודות המוסיקליים הים־תיכוניים הוא רואה פתרון לביטוי אמיתי של הטבע האנושי על הבמה. טבע שנעלם ביצירותיהם של אירופאים מובהקים כווגנר.

בהודאה המטולטלת של דון חוזה „אני הרגתי אותה, את כרמן שהערצתי" רואה ניטשה שוב גילוי של אמת והודאה באיכויותיה הקנייניות של האהבה שעקמו משך שנים בפירושי אהבת אלוהים ואדם. אין אלטרואיזם באהבה. הכרה באנוכיותה של האהבה היא האמת הצרופה. וכיצירה אמיתית היא מרוממת את נפשו של המאזין ושל המתבונן. עד כאן ניטשה. אורח אחר, שראה את האופרה סמוך לבכורה, קבע ש„זוהי אכן יצירת אמנות גדולה, יצירה שמשקפת כוונות מוסיקליות של תקופה שלמה... אני משוכנע, שתוך עשר שנים תהיה „כרמן" לאופרה הפופולארית ביותר בעולם." האיש בעל החזון היה פיוטר איליץ' צ'ייקובסקי, והוא אכן צדק.

משך שנות שליטתה על בימות אופרה שונות הועלמו הקטעים המדוברים, שיצרו ללא ספק בעיות בבתי־אופרה בהם לא שלטו הזמרים בצרפתית. לפני מספר שנים בהקלטה שערך ליאונרד ברנשטיין, הוא החזיר את הנוסח המקורי לבמה, ונוסחים אחרים שבאו אחר כך חזרו גם הם למסורת או למקור.

בתזמורת הפילהרמונית כבר „עשו" את כרמן, היה זה אפילו פלסידו דומינגו צעיר יותר והרבה פחות מוכר, בתפקיד דון חוזה. הפעם חולשים על ההפקה ז'אן פייר פונל, שהיה שותף מובהק לנס מוצרט בעונה הקודמת. שימוש בלתי קונבנציונאלי בבימת היכל התרבות, ששמר על איכויות דרמטיות ומוסיקליות. לצידו יהיה זובין מהטה המנהל המוסיקלי, שבזרוע המוסיקה הזאת הסוחפת והמלהיבה יהיה לו בוודאי הרבה מה לומר.

הצוות הוא שותפות בינלאומית־ישראלית. קאתלין קולמן האמריקנית וויקטוריה ורגארה מצ'ילה מתחלפות בתפקיד כרמן. את מיכאלה תשחקנה לסירוגין סינתיה היימן ורותי חבור. יתר הזמרים הם ואסילי מולדוביאני, גרג בייקר, רובין וייזל־קפסוטו, עמליה יצחק הצעירה, מוטי קאסטון שעושה בימים אלו חיל בארצות־הברית, סמי בכר ורפי פרידר.

התזמורת מתחילה את ההופעות בראגה למנוייה. תהיינה גם הצגות נוספות פתוחות לקהל רוכשי כרטיסים. משעמם בוודאי לא יהיה שם.

קתלין קולמן – כרמן.

באר בויס – דין חוזה

תערוכה

מציירים תנ"ך

נ. הגריזי

ברצוני להמליץ המלצה חמה על ביקור ב„בית התנ"ך" שבתל־אביב, כולל התערוכה הזמנית של 44 אמנים ישראליים המציירים תנ"ך. מוסד זה ממוקם ב„בית דיזנגוף" בשדרות רוטשילד שבו הכריז בן־גוריון על הקמת מדינת ישראל. הבניין שימש בזמנו כמוזיאון מרכזי של תל־אביב, והיום סובל המוסד מיחסי ציבור לקויים: רבים פשוט אינם יודעים מה זה ואיפה זה „בית התנ"ך". זהו בהחלט מוזיאון מכובד בין מוזיאוני תל־אביב, ויש מה לראות באולמיו המרווחים הרבים, החל מספרייה של 3.000 ספרי־מחקר על נושאי התנ"ך, וכלה בין היתר ספרי תנ"ך ב־186 שפות.

אך מסתבר כי זה עוד לא הכל, שכן בכרך עבה בהוצאה אמריקנית תמצא דוגמאות של ספרי תנ"ך באלף שפות! מוצבים כמוזיאון שני דגמים יפים של בית המקדש, כשהמדויק והמדוקדק ביניהם, יצירתו של יצחק שטינליץ, מבוסס על תיאורו של יוספוס פלביוס וכן על סיפורים מהתלמוד, חפירות ארכיאולוגיות וכו', המאמתות את תיאורו של פלביוס. כן תמצא כאן דגם יפה של תיבת־נח, שמהנדס ימי עבד עליו שלוש שנים. יש רפליקה יפהפיה מברונזה של הפסל „דוד" לוורוכיו בגודל טבעי וישנם ציורים מרשימים רבים של מאנה כץ, ראובן, סדרת רישומים של אבל פן, או סדרה אחרת מעניינת של הצייר בן מהאסקולה הפריזאית — ועוד ועוד. כדברי מנהל המוזיאון, מר אליעזר בר־חיים, 99% מהתקציב של המוסד בא מתרומות ו־80% בהפעלתו מהווים מתנדבים. מפליא, שכך מתנהל בארץ התנ"ך מוסד מכובד פרי יוזמתו של בן־גוריון ושז"ר, שקם לפני 18 שנה.

נושא התנ"ך (כולל ברית החדשה) הינו הנושא המרכזי של אמנות זמננו על כל ענפיה — בכתיבה, במוסיקה, במחול, ולא כל שכן במכחול: החל מבריאת העולם, עם התוהו ובוהו האבסטרקטי, דרך נושאים דרמטיים, כמו הגירוש מגן־עדן, או עקדת יצחק — ועד נושאים רומנטיים כרות ובת־שבע המזמינים עירום כמו שושנה במרחץ. רבים־רבים אחרים שימשו את האמנות במשך דורות ועדיין לא נס ליחם.

הדבר המעניין אתה מבקר בתערוכת ציורי תנ"ך הוא, שידיעת הנושא הופכת אותך אישית למבקר אמנותי: יש לו הזכות להתייחס למראה־עיניו באופן ענייני, אם לא לפי כללי האמנות הצרופה, אזי לפי — [illegible] — כללים פסיכולוגיים, כשהוא מסתכל על „עקדת יצחק" — פרי יצירתו של צייר זה או אחר. הוא גם יכול להשוות זו עם זו [illegible] סביב אותו נושא. מבחינה זו, גם המבקר הטוען, „שאינו מבין הרבה באמנות", יכול להנות וללמוד מן התערוכה הנדונה [illegible] רבים על הנושא ועל גישתו של האמן אליו.

אין ביכולתי לעמוד על כל אחת ואחת היצירות לערך, המוצגות בתערוכה, הן משום שרובן מייצגות רמה אמנותית טובה וראויות להתייחסות אינדיבידואלית. אך בעיקר את אלה שזכו בפרסים מקרן לעידוד היצירה האמנותית המקורית על נושא המקרא ע"ש מרדכי ברנשטיין ז"ל. בין הזוכים קבוצת אמני התבליט „רציפות": [illegible] עם „הכותל" שהוא רצף לוחות של ריקוע נחושת דמוי „הכותל המערבי" [illegible] ותוכנו: תולדות עם ישראל; יוסף [illegible] תבליטי אלומיניום רך — שתי יצירות דינמיות, מלאות תנועה ותנופה, „[illegible] בנות שילו" ו„עקדת יצחק"; ויואל [illegible] — טריפטיכון ריטמי „החזרת מנורה לירושלים" — שלושה אמנים, שלושה סיגנונות.

שתי תמונות שמן גדולות של [illegible] מתוך בריאת עולם — „תוהו ובוהו" ו„יהי אור" — זועקים בגודלם ובשלל צבעים [illegible] הקיר המרכזי. מנחם למברגר זכה בפרס [illegible] שני רישומים מרשימים ובעלי אופי של הנביאים „יונה ו„עמוס". בולטים שני ציורי שמן של מכס בנד ז"ל, צייר אמריקני יהודי „אברהם אבינו" ו„הכתובת על הקיר" [illegible] ירקרק. ראוי לציון מיוחד (וכנראה זכה [illegible]) „שאול המלך" — פיסלון מודרני בעיצוב [illegible]. רשמתי לפני את דמויותיהם של „ישעיה, ירמיהו ויחזקאל", בעיצובו היהודי של יעקב וקסלר. כל המכיר צייר זה יזהה את סיגנונו.

פרק כשלעצמו מהווה סדרת רישומים מצוינים של יהודה ל. שוורין המנוח, על הנושא „יהודית והולופרנס", שהועבר מעזבונו של הצייר למוזיאון — נכס אמיתי. כאמור: כדאי לראות.

התערוכה פתוחה עד 5 ביולי (בשעות [illegible] בצהרים).

מסך ראשון

פשטני

נפתלי עירוני

„שרה גיבורת ניל"י" מאת דבורה עומר עליטי ספרון; בימוי: איציק וויינגרטן; מוסיקה: אלדר לירון; תפאורה: משה שטרנפלד; תלבושות: פרידה שוהם; תאורה: יחיאל אורגלן בתיאטרון לילדים ולנוער.

הסיפור של קבוצת המחתרת ניל"י מהווה נושא לדרמטיזציה אשר חוברה והוכנה על־ידי הסופרת דבורה עומר על־פי ספרה. הנושא הוא רציני, כי יש בו היבט היסטורי אשר מעורר אסוציאציות לתופעות דומות — כהווה קבוצת מחתרת אשר פעלו לטובת מעצמות זרות בארצות אחרות בתקווה שמצבם של היהודים ישתפר כתוצאה משירותים אלה.

המחזה מאולתר ובנוי בצורה פשטנית. אינו מתיימר לרמוז או להעביר מעין משמעות או מוסר־השכל, אלא לתאר כמה סצנות אידיליות, משפחתיות, בסגנון הפרובינציאלי של הדיבורים המיועדים ל„נוער". כל הרמזיות נאמרות למעט התורכי האכזר.

הסוף הטראגי אינו מסתדר עם האווירה האידילית ונופל באופן פתאומי ולא משכנע. חסר התבלין, האירוניה, הניגוד המזערי האמור להעניק קצת חן לסיפור. במתכוון או מחוסר ברירה הינחה הבמאי (איציק וויינגרטן) את השחקנים בסגנון של הצגת חובבנים מאורגנת לטובת מטרה פלנטרופית.

קונצרט ראשון

קונצרט ביזיון

יצחק שור

הקרן לירושלים ומחלקת התרבות של עיריית ירושלים ערכו קונצרט זיכרון לגיראר בכּי המנוח, באולם הנושא את שמו. קונצרט הזיכרון הפך לקונצרט ביזיון.

הוגי הדעות שתכננו את הקונצרט שידכו בין הסינפונייטה של באר־שבע, לבין תזמורת האקדמית ע"ש רובין בירושלים. היה זה שידוך אומלל. המנצח הרננדו אידלשטין, כפי שהודיע המנחה, דאר פיירמן, כפי שנכתב בתוכנייה, פשוט לא הכין מה עליו לעשות. נגינת יצירתו של מנדלסון, מערת פינגל, היתה כל־כך עלובה, עד כי התכווצתי במקום מושבי מחמת הבושה ועוגמת הנפש. אחד מעמיתי המבקרים מיהר להימלט על נפשו. בין קבוצות התזמורת לא שרר תיאום מינימלי, שלא לדבר על איזון. אחר־כך התיישב ליד הפסנתר ברוס וניגן את הקונצ'רטו מספר אחד מאת בטהובן. הנגינה היתה סבירה, אך הליווי החובבני של „התזמורת" השכיב את בטהובן על הקרשים.

במחצית השנייה עלתה „מקהלת האורטוריה", בניצוחו של אוסקר גרשוני, והצילה במעט את כבודו של הערב האבוד. המקהלה שרה את „גלוריה" מאת ויואלדי, בהשתתפות הסולניות, חברות המקהלה רעיה זיסקינד ויעל בדיחי (סופראן) וקליר גרינפילד (אלט). מקהלה גדולה זאת מונה כ־180 זמרות וזמרים, המתקבצים אחת לשבוע מתשע שכונות. היתה זו הופעתה הפומבית הראשונה של „מקהלת האורטוריה", אשר נוסדה לפני שנה בלבד בידי יהודה פיקלר בתמיכת הקרן לירושלים והעירייה.

הישגו העיקרי של גרשוני הוא בכך שהביא את המקהלה לשירה נקייה, מרויטת ופתוחה מבחינה רגשית. בביצוע „גלוריה" מאת ויואלדי בנה המנצח דינמיקה נהדרת, עשירה ורבת גוונים. שיקול רציונלי היה מחייב הצבת המקהלה קטנה, שבה יישמר שוויון מספרי בין גברים לנשים, ואילו כאן הופיעו שלוש־ארבע נשים לכל גבר. מיגוון השל של חברי המקהלה נמצא עדיין בראשית דרכו. הסולניות שרו יפה, באינטונציה וכפיסוק משובחים.

קולנוע

הילד הזה הוא ציון

„אל עצמי" בקולנוע „לב" בתל־אביב

יעל ישראל

הילדים מכירים היטב את הרפתקאותיו של ציון כהן, גיבור ספריה של גלילה רון־פדר „אל עצמי". עכשיו גם בקולנוע, בעיבוד אמין ומעורר הזדהות של הבמאי הצעיר תמיר פאול.

„אל עצמי" הפך לסדרת ספרים פופולרית בזכות אותן תכונות של אמינות והשתתפות בגורלו של הילד, בן למשפחה הרוסה, שנגרר ממשפחה אומנת למשפחה אומנת עד אשר נמצא לו סידור הולם. סדרת ספריה החינוכיים של פדר עוקבים אחר תהליך השתקמותו של ציון מגיל 11 ועד שהוא משתחרר מהצבא ונישא לחברתו מילדות, בתיה.

הבמאי, תמיר פאול, עיבד למסך הגדול רק את הספר הראשון, „אל עצמי", העוסק בנישושיו הראשונים של הילד להתערות בחברה האשכנזית לאחר שהוצא בכוח מביתה של סבתו בשכונת פחונים סמלית. ייחודו של הסרט, וכנראה שהם חלק גדול מאמינותו, הוא בבחירת צוות שחקנים לא מקצועיים, כולם חיו או עדיין חיים באותן שכונות מצוקה כדוגמת מתרחש הסרט. בחירתו הנבונה של הבמאי בנער אריק אוחנה, תושב בית־שמש, אשר נבחר מבין אלף ילדים, והבחירה המוצלחת ברוחמה מלכא, תושבת אשקלון, אשה מרוקאית חמה ושורשית המגלמת את סבתו של ציון — הם שהעניקו לסרט את אמינותו. קשה לדמיין את דמות הסבתא בליהוק של שחקנית מקצועית. גם איתן המוס, מי שמגלם את דמותו של מרקו, נער עבריין וידידו של ציון, הוא בן למשפחת מצוקה אשר בנעורותו התנסה בעצמו בגניבת מכוניות, מוסדות שיקום לעבריינים צעירים ומשפחות אומנות.

„אל עצמי" נולד אצל גלילה רון־פדר כאשר לקחה את הנער מיכה ביטון לביתה והתמודדה עם קשיי השיקום לו והתערותו בחברה נורמטיבית, לאחר שהעביר את ילדותו במשפחה הרוסה. כיום מיכה ביטון הוא מוסיקאי אשר כתב את שיר הנושא לסרט „אל עצמי" ואף השתתף בו כעוזר המפקה.

כל הסיפורים האנושיים, הצדדיים, החוץ קולנועיים האלה, מעוררים הזדהות מיידית עם הסיפור, אבל לא כוח העיקר, אלא ביצירה המוגמרת שהיא בעלת נוכחות בפני עצמה.

כבר נאמר שסרטו של פאול מחזיק סרט ארוך בלי נפילות. סרטו מתאר נכונה את חיי הגיבורים, הן את החיים בשכונת המצוקה והן את חייו החדשים של הנער בשכונת וילות ובמחיצת הוריו האומנים (תחיה דנון ורוברטו פולק, השחקנים המקצועיים היחידים בסרט). פאול משרטט פיסת מציאות ישראלית עכשווית עם ניחוחות מקומיים עזים בלי להיגרר לקריקטורה עדתית מעצבנת. ביתה העממי של הסבתא ובית־הקפה השכונתי בו מעבירים את ימיהם נערי השוליים הם מקומות ישראליים אמינים, לא סאלח שבתיים מגוחכים.

חיים חדשים במחיצת משפחה אומנת. מימין: אריק אוחנה ואיתן תמיס

תיק חוץ

בצורת יולי אוגוסט

יוסף גלילי, ניו־יורק

שנה זו, שהוערכה בינואר כאחת השנים הטובות של העשור בחקלאות האמריקנית, הפכה „למציאות בלהות" לאלפי חקלאים וחוואים במעלה מתריסר מדינות בארצות־הברית. הבצורת פגעה קשות במחצית שטחי החיטה, השעורה, שיבולת השועל ופולי הסויה באסם התבואות במערב־התיכון ודרום ארצות־הברית.

לפי הסקרים האחרונים שנערכו בדקוטה, מינסוטה ומונטנה מסתבר, כי במדינות אלה אבדו כ־650 מיליון בושל (מידת נפח) או קרוב ל־22 אחוזים מסך 3 ביליון בושל מן היבול הארצי המוערך על־ידי משרד החקלאות באביב ובסתיו. לפי הערכה זו, ההפסד ביבולים יגדל אם לא יירדו גשמים בעשרת הימים הקרובים. מאז חלפו הימים ואין כל סימן לגשם ולשינוי מזג האוויר הלוהט של סוף האביב וראשית הקיץ. השפעת הבצורת כבר מורגשת בהעלאת מחירים של מצרכי מזון בסיסיים. כלכלנים בכירים במשרד החקלאות סבורים, כי מחירי פסטה, עופות, [illegible] ודברי מאפה יאמירו בסתיו, אם כי טרם ניתן לדעתם, לאמוד את ממדי העליה.

בשפת המספרים

מאז ינואר עלו המחירים: לפולי סויה מ־4 דולר לבושל לכ־10 דולר: המספוא מ־1.25 דולר לבושל, לכ־3.5 דולר; החיטה — מדולר אחד לכ־4 דולר לבושל. (רק במחצית יולי יפרסם משרד החקלאות דו"ח וכן אומדן ליבולי הסתיו). כיום מצויים במחסני הממשלה 1.8 ביליון בושל גרעינים ופולי סויה המהווים 26 אחוזים מ־7 ביליון בושל המצויים בידי הגורמים השונים. בהשוואה לשנים קודמות, כמות החיטה המצויה בידי הממשלה ירדה בקצב מזורז. מינואר עד יוני, הממשלה הוציאה לשווקים 1.2 ביליון בושל גרעינים ופולי סויה, בממוצע של 57 ביליון בושל בשבוע. אשתקד בתקופה מקבילה, ביוני 1987, המלאי במחסני הממשלה הגיע לשיא של 3.2 ביליון בושל.

כלכלני משרד החקלאות צופים, כי החקלאים־חוואים ייצרו השנה 12.5 ביליון בושל, לרבות 7.3 ביליון בושל מספוא ו־2 ביליון בושל פולי סויה. נוכח החמרת הבצורת בערבות הצפון, האומדנים אינם משקפים את המציאות העגומה.

השלכות גלובליות

ארצות־הברית מייצאת 23 אחוזים מהחיטה העולמית. ייצור זה של מספוא, חיטה וגרעינים אחרים נאמד השנה כ־5.5 ביליון בושל, הכמות הנמוכה ביותר מאז 1983. לירידה החדה בכמות החיטה בארצות־הברית יש השלכות גלובליות לגבי הספקת מזון חיוני לארצות הנזקקות בעולם השלישי ובכלל. כיום מצויים במחסני הממשלה כ־4.1 ביליון בושל חיטים ופולי סויה שהם כ־73 אחוזים מההספקה העולמית, בעוד שהביקוש לגרעיני מספוא עלה כדי 200 מיליון בושל בשנה. העולם צורך השנה כ־18.3 ביליון בושל (לפי אומדן משרד החקלאות האמריקני). משרד החקלאות מודאג מקצב הרכישות ממחסניו, על־ידי אינטרסנטים למיניהם, כגון חברות הספקה, תחנות קמח, מפעלי מזון וסתם ספסרים הרוכשים חיטה, פולי סויה ומספוא במטרה ליהנות מ„פירות הבצורת" ומעליית מחירים בלתי מבוקרת.

לפי הצעת סנטורים משתי המפלגות, שנידונה בקונגרס, על משרד החקלאות לקיים „מלאי חירום של חיטה בהתאם לתוכנית להבטיח מזון חירום למשק החי". שר החקלאות האמריקני, ריצ'רד לינג, הודיע לאחרונה, כי הממשלה „מוכנה" „לקנות גרעינים אם זה עשוי לספק את התביעות של תוכנית החירום".

מציאות בלהות בחקלאות האמריקנית. הבצורת פגעה קשה במחצית שטחי החיטה, השעורה ועוד

עזרה לחקלאים

סנטור ג. בורדיק (דמוקרט) מפרגו הציע לשלם לחוואים שיבולם נהרס, וכן לספק להם במועד את כל ההטבות שנועדו לקבל מהממשלה. לפי הצעתו: כל חוואי יהיה רשאי לקבל 1.53 דולר בעבור כל בושל שהיה מייצר לולא הבצורת. מגדלי שעורה היו מקבלים 76 סנט לבושל; מגדלי שיבולת שועל — 30 סנט לבושל. הטבות אלה יחולו גם על מספוא, כותנה ואורז. ההטבות מבוססות על ההפרש בין מחיר השוק ו„מחיר המטרה". הצעה זו זכתה להסכמה רחבה בשני בתי־הקונגרס ובאדמיניסטרציה.

לפי הערכת משרד החקלאות מחיר השוק לחיטה יגיע ל־2.70 דולר לבושל, ומחיר המטרה ל־4.23 דולר לבושל. לפיכך, העזרה בתשלום מגיעה ל־1.53 דולר לבושל. הצעתו של סנטור בורדיק באה להבטיח עזרה לחקלאים, גם אם „מחיר המטרה" משתווה למחיר החיטה שיעלה כתוצאה ממחסור בחיטה ו„ספסרות משתוללת בעקבות הבצורת". חודשי יולי אוגוסט הם „היבשים ביותר בהרי דקוטה וערבותיה". הרוחות העזות עלולות „לקבור את הציוד החקלאי ולפזר את האדמה", כפי שזה קרה בשנות השלושים של המאה.

בצורת זו התרגשה על החקלאים, כאשר הם טיפסו מן הבור בו שקעו אחרי חמש שנות רזון ושפל" — כדברי פטריק ז. להי, סנטור דמוקרטי מוורמונט. כיום טוען הסנטור, כאשר היבולים בוערים ובעלי־החיים מורעבים ופשיטת רגל מאיימת על החקלאים, יש להיחלץ לעזרתם...

הסנטור להי, ש„בילה" יחד עם 6 סנטורים שבוע ימים במונטנה ודקוטה, אומד את הפסד היבולים שם בבליוני דולרים. „הבצורת שפקדה את שלוש המדינות סביב מינסוטה, היא הקשה ביותר מאילו שאני זוכר בימי חיי", אמר סנטור להי. הוא הוסיף: „התקווה היחידה להשיג את אישור הקונגרס לעזרת החקלאים, תלויה בקונסנזוס בין שתי המפלגות, כדי למנוע חיכוכים עם האדמיניסטרציה. אכן, קונסנזוס כזה ישנו. הסנטור שיבח את שר החקלאות האמריקני על ש„פתח שטחים שמורים (לפי החוק) לקצירת קש ורעייה בשטח השמור".

השלכות הבצורת

אי־ירידת גשמים והטמפרטורות הגבוהות עד 100־105 מעלות פרנהייט, פגעו ביבולים והאיטו את הצמיחה במחצית השטחים במזרח ארצות־הברית. גם המסחר נפגע במערב התיכון ודרום המדינה. כתוצאה מן הבצורת הצטמקו מימיו של הנהר מיסיסיפי. הנהר הצטמק בקטע המשמש עורק תחבורה חיוני, מ־500 רגל רוחב ו־15 רגל עומק ל־170 רגל רוחב ו־9 רגל עומק. הטמפרטורה בארצות הנפגעות ובכלל הגיעה ל־99 עד 102 מעלות פרנהייט. אזורים נרחבים וערים גדולות כסאן־פרנציסקו, אטלנטה ואחרות קיצצו בתצרוכת המים לבית מ־10 עד 25 אחוזים.

למעלה מ־12 ערים בצפון פסיפיק, בערבות הצפון, מדרום מערב ובאזורים ההרריים בדרום מזרח ארצות־הברית נפגעו קשה, בלשון המעטה. חקלאים מחסלים עדרי בקר, צאן ופרות לחלב. הם מוכרים ציוד חקלאי במחירים זולים, כדי להיפטר מהם. הטקסנים תובעים מן הממשלה להכריז על „אסון טבע, מצב חירום ושנת בצורת".

התחינה למים ● חקלאי באלבמה

אינטגרציה בלי הגבלה

בשוודיה מכהן חבר ממשלה (שר) עיוור, שהפך לסמל במדינה המנסה לשלב את המוגבלים בחברה

לארס פויין, „רויטר"

בנגט לינדקוויסט, שר ממשלה שוודי, מתופף ג'אז ואב לשתי בנות, הינו עיוור זה 34 שנים.

הוא היה ספורטאי נלהב ולמד שרברבות, כאשר בשל מחלה תורשתית איבד את מאור־עיניו בגיל 17. כך השתנו חייו בן לילה, והוא עבר ללמוד בבית־ספר תיכון עיוני, ואחר־כך זכה לתואר אוניברסיטאי באנגלית, גרמנית ושוודית. בטרם הצטרף לתנועה ארצית למען המוגבלים, התחיל לעסוק בפוליטיקה, עבד כמורה ולאחר־מכן כמפיק רדיו. תוך כדי כך נהפך לינדקוויסט לסמל למדיניותה השאפתנית של שוודיה, לשלב את המוגבלים בתוך החברה, במקום להחביאם במוסדות. „אינטגרציה אינה רק מטרה, אלא דרך להפיל את מחיצות המשפט הקדום ולשנות גישות", הוא אמר ל„רויטר" בראיון עמו.

לינדקוויסט שימש כיו"ר החברה הארצית של האיגודים למען המוגבלים בשוודיה, המונה 400,000 חברים, בטרם נבחר לפרלמנט השוודי. ב־1985 הוא נעשה חבר קאבינט, כסגן השר לשירותים סוציאליים, „התמודדות עם הגבלה כשלי נעשית כאורח פרוזאאי קלה ככל שאתה עולה למעלה בהיראכיה" אמר.

„הרקע והניסיון שלי כאדם מוגבל הם לפרקים יתרון בתפקידי, אך בסך הכל אין זה יתרון שאיני מסוגל לראות", אמר השר, כשהוא מראה שניים מכלי העזר החיוניים שלו: עט מיוחד ופנקס מיוחד עם מסגרת של מתכת, שבו הוא רושם את הערותיו בכתב ברייל, וכן רשם קלטות המשמיע את הדברים שנקלטו במהירות כפולה. זה נשמע כמו קולו של דונלד דאק, אך חוסך הרבה זמן. נוסף על כך קיימת מערכת המחשבים של המשרד הממשלתי המתוכננת במיוחד לתרגום המידע לכתב ברייל.

לינדקוויסט הוא בר מזל לחיות במדינה המוציאה מידי שנה 8.5 מיליארדי דולרים כדי לעזור לסובלים ממגבלות תנועה, ראיה ושמיעה או מגבלות שכליות חמורות. הללו מהווים 10 אחוזים מכלל 8.4 מיליוני התושבים של שוודיה. כלי־עזר טכניים ניתנים בדרך כלל חינם אין כסף, והחל מחודש אוקטובר השנה תופעל תוכנית בסך 45 מיליוני דולרים בשנה, שתאפשר למוגבלים ולמשפחותיהם לזכות במענקים ממשלתיים עד לסכום של 15,000 דולרים, לשם קניית מכונית.

מענקים להתאמת דירות לצרכים אישיים, ושירות שמספק עזרה בייתית למוגבלים מעוטי הכנסה, הקטינו את מספר המוגבלים החיים במוסדות ציבוריים לכ־55,000. לכ־300,000 בני־אדם יש רשיונות להשתמש בשירות תחבורה המסופק למעשה חינם אין כסף על־ידי הרשויות המקומיות.

ואולם לדברי לינדקוויסט האינטגרציה בשוק התעסוקה הינה איטית מידי, הדבר הסובסידיות הממשלתיות, למעסיקים וחוקים המחייבים את הללו להתחשב במבקשי עבודה מוגבלים. „אף כי מאות אלפי אנשים מוגבלים עובדים בעבודות רגילות, הרי הדבר נשאר הבעיה החשובה ביותר שלנו. ההתחרות היא קשה, והמוגבלים נמצאים בסוף התור", אמר.

קשוח או רכרוכי

מלחמת תדמיות השתוללה בימי ביקורו של דוקאקיס בדרום־ארה"ב. המועמד הדמוקרטי הציג דיוקן אחד ובוש ותומכיו אחר וקודר

כריסטופר האנסון, „רויטר"

בפני בוחרי ארה"ב מוצגים שני דיוקנאות שונים מן הקצה אל הקצה של המועמד הדמוקרטי לנשיאות, מייקל דוקאקיס. תוצאות המירוץ לבית הלבן תלויות במידה רבה בכך, באיזו משתי התדמיות יבחרו האמריקנים בחודש נובמבר.

מושל מסצ'וסטס, דוקאקיס עצמו, מצייר תמונה אחת, כמובן, דיוקן־עצמי מחמיא, שאליו הוסיף כמה משיחות מכחול בביקור בבילוקסי שבמיסיסיפי ובערים אחרות של הדרום השמרני. התמונה, המצוירת לשם משיכת בוחרים שמרניים ומתונים, מראה מנהיג קשוח מכף רגל ועד קדקוד, המקטין מסים וגרעונות תקציביים ומנהל מלחמה עקשנית נגד פשע וסמים, בהתייצבו איתן מאחורי המשטרה והמשפחה האמריקנית. „יש לי רקורד. איזנתי תשעה תקציבים מעוררים. הקטנתי מסים חמש פעמים תוך חמש שנים. אני מנהל מלחמה של ממש, ולא מלחמה למראית עין בלבד — נגד סמים", אמר האיש במסיבת עיתונאים מאולתרת במונטגומרי, אלבמה.

המועמד הרפובליקני ג'ורג' בוש ותומכיו מציירים תמונה אחרת לגמרי של דוקאקיס, תמונה בלתי מחמיאה מכל וכל. הם מתארים אותו כליברל לעילא, השש להטיל מסים ולהוציא כסף לרוב, ואשר יחסו אל הפשע הוא רכרוכי, ושמנוי וגמור עמו לגרום לשחיקה במערכת ההגנה של ארה"ב. לאו דווקא איש מן הסוג שאנשי הדרום השמרנים ואף המתונים חפצים בו.

דיבורים בעלמא

מלחמת התדמיות השתוללה בכל עוזה בשלושת הימים של סיור דוקאקיס בשבע מדינות הדרום, אשר בהן התמיכה בבוש היא הגדולה ביותר. דוקאקיס בן ה־54 דיבר על מלחמת חרמה בפשע ובסמים, באותה שורה של ביקורי תעמולה, כדי לזכות בציונים חיוביים גבוהים בכלי־התקשורת המקומיים.

בזימונים מבויימים הצטלם בקפדנות דוקאקיס עם קציני משטרה, והופיע במרכזי ייעוץ נגד סמים, שם דיבר בתקיפות ובתנועות [illegible]. כן ערך ביקור נימוסין אצל המושל לשעבר, ג'ורג' וולאס, מי שהיה מושל אלבמה, הנהנה עדיין מפופולאריות רבה. הקלטת וידיאו של לחיצת הידיים בין דוקאקיס וולאס שודרה בכל רחבי המדינה. במטרה להקשיח את תדמיתו, השתמש דוקאקיס עשרות פעמים במילה „קשוח". „אנו זקוקים לאכיפת חוק קשוחה, עקבית [illegible] — ביבשה, באוויר ובים — בבית ובחוץ, לרבות שימוש בצבא, אם הדבר דרוש", הכריז. הוא גם יצא חוצץ נגד ממשל רייגן על מה שהוא כינה „תוכנית בלתי יעילה למלחמה בסמים, תוכנית של דיבורים בעלמא".

בינתיים בוש בן ה־64 יצא להתקפה וצייר את יריבו הדמוקרטי בצבעים קודרים יותר. בביקור תעמולה בספרינגפילד, אילינוי, בשעה שדוקאקיס שוטט בדרום — האשימו בוש בתמיכה בתוכנית חופשה „שערורייתית" לאסירים, אשר לפיה יש לשחרר לסופי שבוע מן הכלא רוצחים שהורשעו, על־ידי הנפקת תעודות חופשה. עוזריו של דוקאקיס אמרו, כי ב־22 מדינות, הנשלטות על־ידי מושלים רפובליקניים, קיימות תוכניות חופשה דומות, וגם בקליפורניה היתה תוכנית כזו, כאשר שימש שם כמושל הנשיא רייגן, שבוש נשבע לו נאמנות לנצח.

נקודות חולשה

שותפיו של בוש ניסו לטרפד את מצעדו של דוקאקיס דרך הדרום, בכך שהגיעו אל חלק מאותן ערים יום אחד לפני בואו, כדי להשחיר את שמו. הסנאטור ג'ון מקיין, רפובליקני מאריזונה, הופיע בדרום־קארוליינה ובפלורידה, ושם האשים את דוקאקיס ב„יחס רכרוכי כלפי פושעים", ובהיותו „ליברל מסוגו של טדי קנדי". יו"ר המפלגה הרפובליקנית במיסיסיפי, אוולין מקפייל, קיימה מסיבת עיתונאים בבילוקסי, זמן קצר לפני שהגיע לשם דוקאקיס, ובה כינתה אותו אולטרה־ליברל שגבה מסים, ולא הצליח לשלוט בתקציב מדינתו, ואם יהיה נשיא — יבטל תוכניות צבאיות חיוניות. „מייקל דוקאקיס מתכחש לערכי המשפחה המסורתיים. הוא מתנגד לתפילה מרצון בבתי־הספר", הכריזה.

משאל דעת קהל, שנערך לא מכבר על־ידי אן.בי.סי. בשיתוף עם „וול סטריט ג'ורנאל", גילה כמה נקודות חולשה של דוקאקיס: לבוש היה עליו יתרון של 51 מול 31 אחוזים בשאלה מי משני המועמדים יטיב לשמור על מערכת הגנה חזקה. ארבעה מכל עשרה בעלי זכות בחירה סברו, כי דוקאקיס פחות מידי מנוסה במדיניות החוץ, מכדי להיות נשיא טוב. אך בסך הכל מוביל דוקאקיס לעומת בוש ב־15 אחוזים בסקרי דעת הקהל ברחבי ארה"ב, ולהפתעתם של מומחים רבים, הוא הוביל לעומת סגן־הנשיא ברוב קטן, בשני סקרים אשר נערכו בדרום. דמוקרטים מקומיים טוענים עתה, כי יש לו סיכוי לנצח במאבק במדינות מפתח דרומיות כטקסס.

בעיה נוספת היא בעיית המועמד לסגן הנשיא. השאלה, הפתוחה עדיין ברגע זה, היא אם כדאי לדוקאקיס למנות לתפקיד זה את יריבו במפלגה הדמוקרטית, ג'סי ג'קסון. רובם הגדול של השחורים בארה"ב הצביעו בעד הכושי, וקיים חשש, שחלק לא קטן מהם יישאר בבית, בבחירות בנובמבר, אם ג'קסון לא יהיה מועמד לסגן נשיא. עם זאת עלול ג'קסון גם כסגן־נשיא להרתיע בוחרים לבנים ומתונים רבים.

לאוואן מרסר (משמאל) נאבק עם שלושה יוגוסלבים על כדור חוזר במשחק שנערך בליל שבת ובו ניצחו היוגוסלבים 72:103
(תצלום: איי.פי.)

ישראל — נורבגיה: חכמים על חלשים

אם זה יכול לנחם מישהו אז נבחרת הכדורסל סיימה את הטורניר הקדם אולימפי בנצחון משכנע 58:86 על נורבגיה * נצחון שלא ישנה דבר — הנבחרת חוזרת היום הביתה

ישראל פז, סרטחנבוש, הולנד

ישראל סיימה את הטורניר הקדם אולימפי בסרטחנבוש בנצחון קל, שלא היה בו כדי להמתיק את הגלולה המרה, על נבחרתה החלשה של נורבגיה — 58:86. היה זה משחק חד צדדי, לאורך כל אורכו. רק בדקות הראשונות הצליחו הנורבגים להוליך 4 פעמים.

המאמן רלף קליין ביצע שני שינויים מעניינים. אבי מאור, פתח בחמישיה יחד עם פרישמן, ג'מצ'י, מרסר ופליישר. במחצית השניה שיחקו שני הרכזים, עמוס פרישמן ועדי גורדון בחמישיה אחת. השניים היטיבו לשחק ולצלוף ולמעשה הכתיבו את קצב המשחק. גורדון קלע 4 סלי 3 ופרישמן 1.

עדיפות הגובה של הישראלים היתה הפעם בולטת. זו גם הסיבה שלאוואן מרסר (14 כדורים חוזרים) ועופר פליישר (12) שלטו מתחת לסלים. היה זה המשחק הראשון בטורניר בהולנד שמרסר נח במחצית השניה כחמש דקות.

דורון ג'מצ'י היה חלש במחצית הראשונה, בה קלע 7 נקודות, אבל השתפר בשניה לאחר שהמאמן קליין הושיבו למספר דקות על הספסל.

9 שחקנים בלבד שיחקו אתמול. לתומר שטיינהאואר היתה זו הופעת בכורה בטורניר ואילו איציק כהן, ליאור אורדיטי וניר רכליס לא קמו כלל מהספסל.

על נבחרת נורבגיה קשה להרחיב את הדיבור. שחקנים מהירים וחזקים מבחינה גופנית, אך חלשים מאד מבחינה טכנית והבנת המשחק למרות שיש להם מאמן אמריקני שבעבר הספיק לאמן ב... סעודיה. רק בריין הלומד בארה"ב ואוסטפיורד גילו לעיתים יעילות מתחת לסל.

הישראלים עלו כמעט בכל על הנורבגים: בזריקות שדה 52 אחוז לעומת 37, ב־3 נקודות 50 אחוז לעומת 0 ובריבאונדים 40 לעומת 35. רק בעונשין היתה עדיפות לנורבגים — 75 אחוז לעומת 62 (ראה טבלה).

אוסטפיורד קלע את 6 הנקודות הראשונות לנורבגיה שהוליכה בפתיחה 4 פעמים. 0:2, 2:4, 6:8 ו־9:10. פרישמן שהיה במיטבו קבע 14:23 וישראל שמרה על יתרון מבטיח — 20:30 ו־24:35. גורדון, שהחליף את פרישמן, סייע לישראל לעלות ל־28:41 בהפסקה.

1500 הצופים חזו במחצית שניה חד צדדית — 30:50, 35:59, 39:70, 45:76 (הפרש שיא).

הנורבגים ניצלו בסיום חילופים ישראלים והורידו מעט — 58:86.

שיפוטם של דוירוב מברית המועצות ומאניני מצרפת היה ללא דופי.

הטבלה בסרטחנבוש

1.	יוגוסלביה	3	210-293	6
2.	יוון	3	254-272	5
3.	ישראל	3	246-228	4
4.	נורבגיה	3	273-190	3

ואלה העולות

בית א': ספרד ובריטניה. בית ב': איטליה וגרמניה. בית ג': יוגוסלביה ויוון. בית ד': ברית המועצות וצרפת.

המשחק בראי הסטטיסטיקה

נורבגיה 58 (28)

שחקן	זמן משחק	נק'	קליעות שדה	אחוז	3 נק'	אחוז	עונשין	אחוז	ריבאונד הגנה	התקפה	אסיסטים
בריין	30.26	26	19-9	47	—	—	11-8	72	3	4	—
אוסטפיורד	33.24	20	18-8	44	1-0	0	5-4	80	3	6	2
כק	31.02	8	9-4	44	—	—	—	—	3	1	4
אקהוף	12.56	7	3-1	33	1-0	0	—	—	2	3	—
האנסן	17.42	7	3-1	33	—	—	—	—	4	—	1
נטלס	23.15	0	2-0	0	—	—	—	—	1	—	—
גרונלי	27.42	0	4-0	0	3-0	0	—	—	1	—	1
הלבורסן	10.21	0	3-0	0	—	—	—	—	1	1	1
האלן	13.12	0	1-0	0	—	—	—	—	2	—	—
		58	67-23	37	5-0	0	16-12	75	20	15	9

ישראל 86 (43)

שחקן	זמן משחק	נק'	קליעות שדה	אחוז	3 נק'	אחוז	עונשין	אחוז	ריבאונד הגנה	התקפה	אסיסטים
ג'מצ'י	31.54	24	16-9	56	4-2	50	6-4	66	1	—	3
גורדון	21.53	16	8-6	75	6-4	66	—	—	1	3	—
פרישמן	27.39	15	11-6	54	3-1	33	3-2	66	1	—	2
מרסר	34.52	13	13-5	38	—	—	4-3	75	10	4	—
רוזנברג	17.58	7	6-3	50	3-1	33	—	—	—	—	3
פליישר	28.13	5	4-2	50	—	—	2-1	50	8	4	—
הנפלד	8.10	4	3-2	66	—	—	—	—	2	2	—
מאור	20.76	2	3-1	33	—	—	—	—	1	2	—
שטיינהאואר	8.76	0	1-0	0	—	—	1-0	0	1	—	—
		86	65-34	52	16-8	50	16-10	62	25	15	8

מאחורי הקלעים בסרטחנבוש / ישראל פז

למה ג'מצ'י לא יכול לשחק בנבחרת יוון?

מי נהנה מכשלון נבחרת הכדורסל • הפופולאריות של יוון • איציק כהן המסכן • ארי רוזנברג — שחקן נשמה • המוראל של לאוואן מרסר • נווד נורבגי • איפה מעשן מישקה לפרדון

* * * ישנם גם כאלה הנהנים מכשלונה של נבחרת ישראל בכדורסל בטורניר הקדם אולימפי בהולנד. ואחד הוא השופט הבינלאומי שלנו ראובן וירובניק שעם נשירת הנבחרת שלנו ישפוט בבית עליון. וירובניק, השופט בבית באמסטרדם הצליח עד כה מאד. הוא שפט בשני משחקיה של בריה"מ נגד פולין (76:136) ונגד צרפת (71:111). השיפוט היה ללא דופי והסובייטים אף ציינו שוירובניק הוא המזל שלהם למשחק טוב.

* * * קפטן נבחרת יוון, פאניוטיס יאנאקיס המכיר שנים רבות את נבחרת ישראל אמר: "אני מתקשה מאד להבין מה קרה לנבחרת ישראל. נסיגת הנבחרת שלכם לא ברורה לי" לעומת זאת סבור יאנאקיס בן ה־29 שהופיע ב־206 משחקים בינאר־ציים במדי נבחרתו כי יוון תשאר זמן רב בצמרת העולמית.

* * * כל הנבחרות בסרטחנבוש התגוררו במלון אחד. הפופולרים ביותר הם היוונים. מאז שיוון זכתה באליפות אירופה גברה ההתעניינות בנבחרת זו. עשרות אנשי כלי תקשורת באו לכאן בנוסף לאוהדים רבים. אלה מציפים את המלון ומראיינים במיוחד את ניקוס גאליס ואת המאמן היוני קוסטאס פוליטיס שעונה כאריכות לכל השאלות. המאמן ששולט רק בשפה היוונית הוא אליל בארצו. הכל סוגדים לו והעתונאים אינם מוכנים להשמיע בקורת על שני אנשים: על פוליטיס ועל גאליס, נראה מה יהיה כאשר היוונים יתחילו להפסיד...

* * * נוהג יפה היה באולם המשחקים בסרטחנבוש. בשעת פסקי זמן לא רשמיים מיהרו הכדורסלנים לנגב את הזיעה באולם החם מאד. כך נראו הקפטן הישראלי דורון ג'מצ'י והקפטן היוגוסלבי דראזן פטרוביץ' משתמשים באותה מגבת.

* * * אחד השחקנים המסכנים בנבחרת ישראל הוא איציק כהן. איציק בריא הגוף נחל אכזבות רבות. דמות שכאילו אינה שייכת למציאות כשהוא עולה למגרש. נגד יוון קלע סל עצמי ולא נטל אף כדור חוזר ונגד יוגוסלביה קיבל כדור מעמוס פרישמן ומסר אותו ל... שחקן יוגוסלבי שקלע סל.

* * * העתונאים היוונים טוענים שדורון ג'מצ'י לא היה יכול לשחק בנבחרתם. הוא סוליסט, חושב רק איך לקלוע נקודות ולא איכפת לו מיתר חבריו — אמר לי עתונאי יווני, כששאלתי אותו על צורת משחקו של גאליס... השתתק.

* * * ארי רוזנברג הוא שחקן הנשמה של נבחרת ישראל. כשהוא עולה על המגרש הוא ממש כספית וסוחף עמו את חבריו. נראה שגם לאחר המשחקים הוא לוקח ללב יותר מחבריו.

* * * צליל גורלי "מהבוסים" של הפועל הגליל העליון שוהה באמסטרדם לביקור משפחתי. הוא החמיץ את משחק עם יוון וכששמע ששני שחקני קבוצתו גרג הנפלד ועופר פליישר אינם במיטבם השתדל לעודדם נגד יוגוסלביה אך הדבר לא עזר. חבל.

* * * הפועל תל־אביב נמצאת אמנם במשבר ניהולי אבל יחסים נשארים הדוקים בין שחקנים לעסקנים. מנהל הקבוצה ידידיה רפפורט טילפן מתל־אביב כדי לאחל הצלחה לעמוס פרישמן.

* * * המוראל של לאוואן מרסר הוא גבוה. העובדה שעבר למכבי תל־אביב הכניסה לו פלפל. אבל הוא מתקשה להתמודד מתחת לסלים בעיקר בהתקפה על שחקני היריב. כמה יוגוסלבים עשו עליו "ראנק" ומרסר נשאר פעור פה.

* * * הנבחרת היוגוסלבית היא בעלת ממוצע הגיל הנמוך ביותר — 23. כמה שחקנים נראים ממש ילדים. אבל ילדים ענקיים. דראזן פטרוביץ' העומד לעבור בעונה הבאה לריאל מדריד ממשיך לשמש קפטן. מעניין אם גם אז ישאר קפטן.

* * * מנהל הנבחרת מיכאל (מישקה) לפרדון נראה כעוס מאד אחרי המחצית השניה הבזיונית של ישראל נגד יוגוסלביה. לפני כל משחק הוא מדרבן את השחקנים להשקיע מאמץ עליון: "אתם צריכים לאכול את הפארקט". חבל שהשחקנים לא נדבקים תמיד בהתלהבות מנ.ולם.

* * * מזכ"ל פיב"א בורה סטנקוביץ' בא לסרטחנבוש לחזות במשחק בין ישראל ליוגוסלביה. הוא עבר מעיר לעיר כדי לעקוב אחר המאבקים. סטנקוביץ', יוגוסלבי המתגורר במינכן, נראה מרוצה מיכולת בני ארצו. המחצית הראשונה הספיקה לו והוא המשיך בדרכו.

* * * הכדורסלן המוזר ביותר בבית הישראלי בסרטחנבוש היה הנורבגי מסאוס אקהוף. הוא מגדל שערות כמו נזורה ולא פעם היטפה את הקהל. במלון הוא הסתובב יחף. לבוש מכנסים עם הרבה חורים. נווד נורבגיה השולט בכדור כמו קוסם אבל בכדורסל הוא לא כל כך טוב.

* * * רופא הנבחרת הישראלית, ד"ר חיים רסנר לוחם נגד העישון. מי שיש לו סיגריה ביד מנוע מלהתקרב לכדורסלנים. כך נראה מדי פעם מישקה לפרדון בורח לאולם המשחקים כשהוא נושף מלוא ראותיו עשן של סיגריה.

יוגוסלביה — יוון 87:103

יוגוסלביה הביסה אמש את יוון, 87:103 במשחק המוקדם של הבית הישראלי בטורניר הקדם אולימפי בסרטחנבוש.

תוצאה זו תחשב גם בבית הגמר שהמשחקים בו יחלו מחר.

היוגוסלבים גילו עליונות ברורה כשליוונים לא היה מענה ליתרון הגובה של היוגוסלבים.

היוגוסלבים קלטו 40 כדורים חוזרים והיוונים רק 28. לאחר מחצית בה הובילה יוגוסלביה 34:49, גילו היוגוסלבים יכולת מלהיבה ובדקה ה־29 הגיעו ל־30 הפרש 55:85.

בעשר הדקות האחרונות הוציא המאמן היווני את גאליס ויאנקיס החלשים, והיוונים ניצלו רפיון יוגוסלבי והקטינו ל־16 נקודות בלבד.

כוכב המשחק היה קוקוץ' מיוגוסלביה שקלע 20 נקודות. כוכב יוגוסלביה דראזן פטרוביץ' קלע 21 נקודות.

ליוון הירבו לקלוע גאליס 19 וקריסטודולו 12.

אנגליה הביסה את הולנד ועלתה

הפתעה גדולה היתה במשחק אמש כשבריטניה הביסה את הולנד 65:86 ובזכות הפרש סלים עלתה לגמר ודחקה את ההולנדים.

שמונה הנבחרות שעלו הן: ספרד, בריטניה, איטליה, גרמניה, יוגוסלביה, יוון, ברית־המועצות וצרפת.

שים לב

סנדביץ' טוניסאי וצלעות כבש

אני רוצה לראות את הבנאדם שאכל סנדביץ' טוניסאי מיד אחרי שסיים ארוחה של צלעות כבש עם רוטב פטריות. יכול להיות שיש כאלה אבל הם באמת בודדים. בדיוק על אותו משקל איני כועס על שוחרי הכדורגל בארץ שלא באו בשבוע שעבר לראות את משחקי האינטרטוטו.

לא חלילה שאני נגד סנדביץ' טוניסאי (קרי: אינטרטוטו) אבל אחרי צלעות כבש (קרי: ואן־באסטן, חוליט, מתאוס, ויאלי, ראסייאב ויתר המשתתפים באליפות אירופה) באמת שזה לא מתאים.

האינטרטוטו אינו משגע את ההמונים ולבטח לא יעלה זאת בעיתוי כל כך לא מתאים. מכאן שהעדר צופים ביציעים, יאהבו את הכדורגל ככל שיאהבו, מהווה הפעם סיבה מוצדקת.

האינטרטוטו גם לא "מפחיד" את המאמנים הישראלים והתוצאה הבריאה הישירה: משחק פתוח ללא שמירות אישיות. 2:4; 1:4, 3:3, 0:4 — אלו היו התוצאות בשני המחזורים הראשונים. הלוואי שגם הליגה לא תפחיד את המאמנים. תוצאות כאלה, אני מתחייב, יחזירו את הצופים.

שוב צופים. כמתי מעט הצופים שהגיעו לרמת־גן ראיתי את יעקב גרונדמן ויצחק שניאור, יממה לאחר ששבו ממשחקי אליפות אירופה בגרמניה. שני המאמנים הלאומיים הטריים גילו בכך רצינות, בגרות, איכפתיות, כבוד למקצוע.

ולסיום פרק האינטרטוטו אי אפשר מבלי להזכיר עובדה כואבת: השעון החשמלי באיצטדיון ועימו לוח התוצאה והשעה לא הופעלו כלל. התייחסות לא רצינית.

אגב, ביום רביעי כבה האור באיצטדיון ושיחקו בכמעט עלטה אבל זה קורה. חבל רק שבזמן שקבוצות אירופיות מצויות בארץ מן הסתם אני חושב, מה הם חושבים עלינו...

דרך חד סיטרית

אלי אוחנה חוזר הביתה לבלגיה. רוני רוזנטל, אייל בגלייבטר ושלום תקווה כבר שם. מושבה ישראלית בבלגיה.

עם כל התקוות הכנות שלנו שהם יצליחו שם, היינו רוצים לראות אותם פה או לפחות מחליפים אחרים מאירופה.

אבל בהתאחדות חושבים אחרת, אצלם הדרך היא חד סיטרית, לייצא־כן. לייבא־לא.

ניר לוין עושה מאמצים להתקבל לקבוצה בלגית, אלי דריקס מאמין בכחו שישחק באירופה, דור פיזנטי עושה באנגליה ואנו? כסף כסף.

אתם ראשי ההתאחדות כדאי שתבינו: יבוא זרים יוריד את המחירים אצלנו, תנסו ותיווכחו.

מי היא אלופת וימבלדון?

את השורות האלה אני כותב עוד לפני ששטפי גראף ומרטינה נאוורטילובה התמודדו ביניהן בגמר וימבלדון. אינני יודע מי המנצחת. בשבילי המנצחת האמיתית של הטורניר היא כריס אוורט.

ראיתי אותה נפגעת מהחלטת השופט בנקודה מכריעה במשחקה עם מרטינה נאוורטילובה בחצי הגמר.

נפגעה אבל כמו ספורטאית גדולה, הפסידה בכבוד. לחצה את ידי יריבתה, אמרה שלום והסתלקה.

עוד סיבה שהספורט הזה נקרא "הספורט הלבן".

עצה טובה לפירסומאים

לאורך כל השבוע שעבר הייתי בהרגשה שאם לאוואן מרסר לא היה עובר למכבי תל־אביב, או משה בוגליל היה זוכה בכותרות ראשיות במדורי הספורט.

המלונאי שהציע עצמו לניהול קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב זכה לפרסום כפי שלא זכה מעולם. ביום ראשון נכתב: "בוגליל ינהל את הפועל ת"א". ביום שני נכתב: "בוגליל לא ינהל". ביום שלישי נכתב: "בוגליל יחתום היום על החוזה". ביום רביעי קראתי: "בוגליל מבקש דחיה" ביום חמישי: "בוגליל ירד מהנושא".

וזה לא חלילה שהעיתונאים לא ידעו מה קורה? פשוט כך זה התנהל. אבל אני שואל: כל כך חשוב מי ינהל את הפועל תל־אביב? כמה נקודות הוא אמור היה לקלוע בכל משחק?

אגב, אתם זוכרים את בירדמן וגורי?..

ולסיום, עצה טובה לפרסומאים: אתם רוצים פרסומת חינם ללקוחותיכם? תציעו אותם לניהול קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב ותנו להם להתדיין משך עשרה ימים. אני מבטיח כותרות. אולי תמונות.

מוטי חכ"ב

כבר בליל שבת נגמר הסיפור האולימפי

התבוסה 103:72 ליוגוסלביה סגרה את כל פתחי התקווה • הנבחרת שוב, כמו נגד יוון, החזיקה מעמד 29 דקות לפני שהתמוטטה כליל • הבעיות שלנו היו בגבוהים ובאחוזי הקליעה הנמוכים

ישראל פז, סרטחנבוש, הולנד

במחצית הראשונה עוד היה "איכשהו". נבחרת ישראל לחמה נגד יוגוסלביה במשחק השני בליל שבת בטורניר הקדם אולימפי בסרטחנבוש. התוצאה — 42:53 ליוגוסלביה. לאחר ההפסקה הצלחנו להקטין ל־48:53 ו־50:55. אבל אז קיבלנו את הזבנג. הישראלים התמוטטו לגמרי והיוגוסלבים המצויינים הלמו בנו ללא רחם. בסיום 31 הפרש — 72:103.

לא היה נעים לשבת באולמה של הקבוצה ההולנדית נשוואה דן־בוס. היכולת הישראלית שקעה לתהומות. אף שחקן לא הצליח להתעלות. חסר מנהיג במגרש שיווסת וירגיע את המשחק. אפילו המאמן רלף קליין, השומר בדרך כלל על שלווה בניהול משחקים, רגז על חניכיו. ואכן אפשר היה להתפוצץ מרוגז. הכל "הלך הפוך". כמה כדורסלנים שהוכנסו כלל לא ידעו מה הולך איתם.

השמירה הלוחצת שעוד הוציאה את היוגוסלבים לא פעם משווי משקלם במחצית הראשונה נעלמה לגמרי. הישראלים התרוצצו על המגרש ואיפשרו ליוגוסלבים לעשות כרצונם, לעיתים להתל בשחקנינו.

אמת, לא היו לנו סיכויים מול יוגוסלביה החזקה. אבל גם להפסיד צריך לדעת. העובדה שיצאנו עם טעם מר ומאד מתוסכלים מוכיחה על החולשה הרבה של הנבחרת בליל שבת.

הגבוהים שלנו בשלו

הבעיה שלנו היתה בגבוהים. לאוואן מרסר היה היחיד שנשא בעול מתחת לסלים. והיה זה עול כבד מאד. לעיתים הוא נכנע ל"ראנקים" נהדרים של ענקי יוגוסלביה. מרסר לפחות לחם, אמנם לא תמיד בהצלחה אך לפחות סגר שטח בהגנה.

הוא נטל 12 כדורים חוזרים בהתקפה היה חלש. רק 40 אחוז בקליעות שדה (15-6) ו־45 אחוז בעונשין (11-5). כל שאר הגבוהים היו גרועים. עופר פליישר הירבה להחטיא (1 מ־8 מהשדה ו־1 מ־5 בעונשין). ניר רכליס לא מצא את מקומו ועל איציק כהן מוטב שלא לדבר...

הקפטן שלנו דורון ג'מצ'י שהוא במידה רבה הברומטר של הנבחרת, נתפס ליום חלש בעיקר בשמירה על שחקני היריב. בהתקפה ניסה לאיים על הסל היוגוסלבי, בהצלחה חלקית מאד.

מי שאיכזב במיוחד הוא גרג הנפלד, אחת התקוות הגדולות שלנו. גם נגד יוון וגם נגד יוגוסלביה כשל. אמש שיחק מעט מאד. אם נגד יוון עוד החליפו ארי רוזנברג בהצלחה, הרי שנגד יוגוסלביה היה שחקן הנשמה החיפני רחוק מיכולת טובה.

דווקא לשני הרכזים, עמוס פרישמן ועדי גורדון היו דקות טובות. פרישמן קלע במחצית הראשונה שלושה סלי שלוש נקודות וגורדון — שניים.

מול נבחרת ישראלית חלשה חגג הכוכב היוגוסלבי דראזן פטרוביץ'. במחצית הראשונה קלע 23 נקודות. לאחר ההפסקה נחלש במקצת והוחלף. במחצית הראשונה קלעו פטרוביץ' ופספלי (15) 38 נקודות לנבחרתם מתוך 53.

במחצית השניה כאשר המשחק הפך לחד צדדי והמאמן היוגוסלבי איבקוביץ' הירבה להחליף שחקנים קלעו כולם באין מפריע כשרק הורביץ' לא נכנס לרשימת הקולעים.

ליוגוסלביה היה זה יותר אימון מאשר משחק. המאמן היוגוסלבי אמר בתום המשחק: "ישראל לא היוותה בעיה לנבחרת יוגוסלביה. הקרבות הקשים מצפים לנו ברוטרדאם".

תוצאות משחקי ליל שבת

בית א': שבדיה־בריטניה 77:85; ספרד־הולנד 68:94

בית ב': איטליה־תורכיה 74:91; פינלנד־דנמרק 75:80 (איטליה וגרמניה עלו).

בית ג': יוון־נורבגיה 81:100 (יוגוסלביה ויוון עלו).

בית ד': ברית המועצות־צרפת 71:111; פולין־שוויץ 73:85 (ברית המועצות עלתה).

אחוז קליעה נמוך

שוב היה זה אחוז הקליעה הנמוך של ישראל בעוכריה. עם 38 אחוזי הצלחה מהשדה (63-38) ועם 60 אחוזי הצלחה מקו העונשין (28-17) אי אפשר להחזיק מעמד מול יוגוסלביה. היוגוסלבים הגיעו ל־65 אחוזי קליעה מהשדה (66-43) אך כשלו בעונשין (10 מ־19) 52 אחוז.

גם בריבאונד לא הצליחה ישראל להוות יריב שקול ליוגוסלבים. 28 לעומת 42. בקיצור תמונה עגומה מאד.

הפתיחה היתה מעוררת. הישראלים הצליחו להוציא את כוכבי יוגוסלביה משטף המשחק. רק פטרוביץ' ופאספלי הצליחו לצלוף ולהשיג נקודות.

ג'מצ'י קבע 0:3 בסל ועונשין. היוגוסלבים עלו ל־5:9. פרישמן צימק ל־9:10 וג'מצ'י קבע בדקה ה־10 יתרון לישראל — 13:14.

שוב יתרון יוגוסלבי — 14:17 ופליישר בסלו היחידי במשחק (מתוך 8 ניסיונות) הקטין ל־16:17 ובהמשך — 18:19, 22:24 ו־34:38, הכל ליוגוסלביה.

שחקנינו שלחמו במשך 14 דקות כהלכה ספגו 11 נקודות רצופות — 34:49 ובמחצית — 42:53.

מרסר וג'מצ'י הפתיעו בפתיחת המחצית השניה כשצימקו ל־45:53 ואחר־כך 48:53. אך אז החל המשחק הישראלי להתמוטט. 50:59, 55:63 ו־57:69.

היוגוסלבי דיבאץ' נכנס לפעולה ומחק את המשחק הישראלי מתחת לסלים. הוא עצמו קלע 9 נקודות רצופות — 57:78.

המשחק הפך לחתול ועכבר, לא היה נעים לשבת באולם. חיכינו רק לרגע שהשופטים, אומרי מארה"ב ומאניני מצרפת, שלא התקשו לשלוט במשחק, יסיימו את ההתעללות היוגוסלבית בנבחרת ישראל שהיתה חסרה יכולת — 72:103.

המחצית השניה גילתה את נבחרת ישראל בכל חולשתה.

רלף קליין בשיחה עם שליחנו ישראל פז:

המחצית השניה קילקלה הכל

— האם לא היתה ההכנה לקראת המשחקים רופפת מעט?

קליין: "עבדנו קשה. אפשר היה לקיים יותר משחקי הכנה, לא עשינו זאת, אבל בעתיד אסור שיהיו פשרות".

— כיצד אתה מסכם את המשחק נגד יוגוסלביה?

קליין: "במחצית הייתי מאד מרוצה. ראיתי את הנבחרת לוחמת וממלאת אחר ההוראות במלואן. ואז באה המחצית השניה וקילקלה את הכל".

— מה לגבי השחקנים. האם אתה מתכנן שינויים?

קליין: "אין לנו מבחר גדול של שחקנים. לכן צריך לפעול עם המעט שיש. אינני מרוצה משחקנים רבים. כמה מהם איכזבו אותי. לעומת זאת אני מרוצה מאחרים. כמו עמוס פרישמן ועדי גורדון. גם ארי רוזנברג היה בסדר. לאוואן מרסר צריך להמשיך. אני מעדיף לא לומר יותר".

— מה התוכניות לעתיד?

קליין: "המוטו שלי לעבוד ולא לדבר".

"אם איגוד הכדורסל לא ינקוט בצעדים דרסטיים לקידום הנבחרת הלאומית לא נצליח לחזור לדרג א' באירופה" — זעם אתמול המאמן הלאומי רלף קליין, בשיחה עימי. רלף כועס. ועוד איך. קשה היה לי רק להבין נגד מי הוא מטיח האשמות.

— מה לדעתך צריך לעשות?

קליין: "ראשית יש להכין את תוכנית הליגה כדי שתסתיים חודש לפני אליפות אירופה דרגה ב'. אם לא, נחזור לדרג א'. יש לקיים משחקי הכנה בין לאומיים רבים בכל האפשר".

— זה הכל?

קליין: "לא. כל שבועיים חייבת הנבחרת לקיים משחק. יש לחייב כל שחקן המופיע בליגה לשחק בנבחרת. אחד שלא ירצה יורחק באופן אוטומטי מקבוצתו לשלושה משחקים".

המשחק בראי הסטטיסטיקה

יוגוסלביה 103 (53)

שחקן	דקות משחק	נק'	זריקות שדה	אחוז	3 נק'	אחוז	עונשין	אחוז	ריבאונד הגנה	התקפה	אסיסטים
פטרוביץ'	31.14	29	19-11	57	6-3	50	5-4	80	3	—	7
ספלי	24.11	15	11-7	63	1-1	100	—	—	1	—	—
דיבאץ'	19.05	11	8-5	62	—	—	3-1	33	2	2	2
צ'יטורה	16.51	10	4-4	100	—	—	2-2	100	2	2	—
וורנקוביץ'	20.21	10	5-4	80	—	—	3-2	66	11	1	—
צ'בטיצ'אן	22.53	9	6-4	66	2-1	50	—	—	2	2	—
רדולביץ'	6.16	5	3-2	66	2-1	50	—	—	2	1	—
אוכרדוביץ'	8.46	5	2-2	100	1-1	100	—	—	—	—	—
קוקוץ'	15.49	4	5-2	40	2-0	0	2-0	0	1	—	1
ראדז'ה	17.27	3	1-1	100	—	—	3-1	33	3	2	—
פצ'דסקי	6.16	2	2-1	50	—	—	1-0	0	2	1	—
ראדוביץ'	10.51	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
		103	66-43	65	14-7	50	19-10	52	31	11	10

ישראל 72 (42)

שחקן	דקות משחק	נק'	זריקות שדה	אחוז	3 נק'	אחוז	עונשין	אחוז	ריבאונד הגנה	התקפה	אסיסטים
ג'מצ'י	38.07	25	14-7	50	6-2	33	9-9	100	—	—	—
מרסר	39.54	17	15-6	40	—	—	11-5	45	10	2	—
פרישמן	28.38	11	8-4	50	5-3	60	—	—	—	1	3
ארדיטי	8.43	2	3-1	33	—	—	—	—	—	1	1
פליישר	19.30	3	8-1	12	—	—	5-1	20	2	3	1
גורדון	11.22	6	3-2	66	3-2	66	—	—	—	—	1
הנפלד	16.16	2	4-1	25	2-0	0	—	—	1	—	3
רוזנברג	12.42	2	2-0	0	1-0	0	2-2	100	1	—	2
רכליס	11.50	2	5-1	20	—	—	—	—	—	3	—
מאור	4.06	2	2-1	50	—	—	0-0	0	1	1	—
כהן	8.46	0	2-0	0	—	—	0-0	0	3	—	—
		72	66-24	36	17-7	41	28-17	60	18	11	11

רוזנברג הלך ואח"כ רץ

הכדורסלן ארי רוזנברג וסגן יו"ר המשלחת שלמה שפיגלמן עשו טיול ארוך אתמול כאשר הלכו בחמישה קמ' מהמלון לאולם המשחקים.

לרוזנברג עוד היתה עבודה במשחק עצמו ואילו שפיגלמן יכול היה לפוש על הספסל... השניים הם שומרי מסורת.

צרפת עלתה אמש

צרפת היא הנבחרת השמינית שעלתה אמש לבית הגמר ברוטרדאם כאשר גברה במשחק שקול באמסטרדם על פולין — 38:74 במחצית.

במשחקים נוספים היו התוצאות: פינלנד — תורכיה 81:88; שבדיה — אירלנד 76:111.

בין דראזן פטרוביץ' (מימין) וצ'בטיצ'אן היוגוסלבים מנסה הענק הישראלי עופר פליישר לקלוט כדור חוזר במשחק שלשום בו הובסנו 103:72 (תצלום: איי.פי.)

כתבו עלינו בעתון

"הנבחרת הישראלית נמצאת בשלב ביניים של למודים" — כך כתב העיתון המקומי בסרטחנבוש בכותרת גדולה.

במאמר עצמו נאמר בין היתר, כי אולם מסטפורט הופך להיות מוכר בישראל, אך זהו מקום של חוסר מזל עבור הישראלים שכן לא רק הנבחרת הפסידה בו אלא גם מכבי ת"א.

העיתונות ההולנדית מדווחת גם על הפרמיות המוענקות בקבוצות השונות. כך הובטח לכל שחקן הולנדי סכום של 1000 גילדן (700 ש"ח) אם יעפילו לבית הגמר.

לעומת זאת הובטח ליוונים פרמיה של חצי מיליון גילדן (350 אלף ש"ח לכל הקבוצה) אם תגיע לסיאול.

תוכניות חדשות להפועל ת"א

אולי היום תהיה סוף סוף קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב מאומצת ע"י מספר אנשי עסקים — וזאת לאחר שבסוף השבוע התקיימו מספר מפגשים בין אישים שונים שנושא קבוצת הכדורסל חשוב להם והם שהחליטו כי הפועל תל־אביב תמשיך להתקיים.

אנשי עסקים בהם דני ברזילי שהיה בעבר שחקן וקפטן הקבוצה, אפרים בירדמן שגילה עניין ברכישת הקבוצה עוד לפני כחודש ימים ומספר חברי ההנהלה שליהנו בקבוצה בעונה שעברה כמו אריה גבעוני, צבי לוצקי ואפילו משה בוגליל שהודיע לפני מספר ימים כי הוא מרים ידיים מרצונו לנהל את הקבוצה חברו יחד.

חבורה זו ועוד מספר אישים נפגשה ביום שישי עם אנשי מועצת פועלי תל־אביב וההחלטה שהתקבלה היא לקיים קבוצה ברמה בינונית כאשר הבסיס יהיה על שחקני הקבוצה מהעונה החולפת כמו עמוס פרישמן, והוארד לאסון, חיים זלוטיקמן ונתן וילר בתוספת שני שחקנים זרים, לא ברמה הגבוהה ביותר, שיצליחו להחזיר את הקבוצה במרכז הטבלה.

שלזינגר דחה התפטרותו מחיפה

יצחק ויסהוף

מזכ"ל הפועל יצחק אופק, יחד עם רכז הכדורסל של הפועל איתן חפר, נפגשו ביום שישי בחיפה עם איש העסקים יעקב שלזינגר בדבר המשך פעילותו בקבוצת הפועל חיפה.

אופק וחפר הצליחו לשכנע את שלזינגר לדחות את הודעת התפטרותו מניהול הפועל חיפה עד אחרי פגישה שתתקיים בינהם לבין ראש עיריית חיפה אריה גוראל, שישוב היום מחו"ל.

אופק וחפר הודיעו שיבקשו מראש העיר גוראל לעזור ולסייע לקבוצה מבחינה כספית, שכן אם לא, ספק אם הפועל חיפה תמשיך להתקיים.

יעקב שלזינגר הסכים להמתין עד לפגישה עם גוראל ודחה את הודעת התפטרותו.

כאשר גוראל ישוב תהיה פגישה בהשתתפות מזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורטמן, מרכז הפועל התחייב לסייע להפועל חיפה כסף שהוא מטיל ליתר קבוצות הפועל.

יומן סרטחנבוש / ישראל פז

חוויה שמוטב לשכוח

הופעת ישראל בטורניר הקדם אולימפי היא מסוג החוויות המפוקפקות שמוטב לשכוח אותן. מצד שני קשה לעבור לסדר היום כאשר אני רואה לאיזה שפל נקלעה נבחרת ישראל, שבעבר היתה פאר הספורט שלנו בזירה הבין לאומית. הנפילה היא ממש טוטאלית.

המחצית השניה שלשום נגד יוגוסלביה, הבליטה שהכדורסל שלנו אינו עוד מה שהיה. קשה לי להעלות על הדעת, מתי נצליח לחזור ולהופיע בהצלחה בזירה הבין לאומית. עם חומר השחקנים שיש היום לנבחרת קשה להיות אופטימי.

אני עוקב אחרי משחקי נבחרת ישראל בזירה הבין לאומית שנים רבות. ראיתי לא רק את ישראל במיטבה, והיו לנו ימים גדולים, אלא גם תקופות שפל, כמו למשל בסוף שנות השישים — תחילת ה־70. תמיד כשהיינו בתקופה רעה קיווינו לטוב. ואכן, הזמנים השתנו ונבחרות ישראל ידעו לצאת מהמצוקה.

הסיבה העיקרית לאופטימיות אז ולפסימיות כיום נעוצה בעובדה שאז היו לנו פיטרים שידעו לכבד את חולצת הנבחרת ואילו הפעם מדברים יותר על עניינים חומריים. ההופעה בנבחרת מהווה לשחקנים לא מעטים מיטרד. המנטליות השתנתה. היא הפכה בלתי נסבלת בעיקר לנו לוותיקים העדים לחורבן ומתקשים לעכל את הגישה החדשה שעלולה להוריד את היצוג הישראלי בזירה הבין לאומית, לשפל שלא ידענו כמותו.

אינני רואה שעם חומר השחקנים הנמצא כיום בנבחרת אפשר לשקם את המסגרת המתמוטטת לגמרי. אמנם ישנם שניים־שלושה שחקנים מצטיינים שלא באו למאבקים בסרטחנבוש, אבל הם יכולים להועיל, לא לגרום למהפכה הגדולה לה אנו זקוקים.

מה שמרגיז אותי במיוחד היא ההתייחסות הרצינית של כל המדינות לנבחרות הלאומיות שלהם ואילו אצלנו גישת המועדונים קיימת והנבחרת היא רק דרג מישני.

קשה לי להגדיר גם את גישת הכדורסלנים לנבחרת. אין ספק שהיא מושפעת מגישת המועדונים המשלמים להם סכומי עתק עבור הופעתם. כאשר שוחחתי עם עיתונאים עמיתים וציינתי בפניהם סכומים שמקבלים שחקנים, הם התקשו להבין כיצד משלמים ממון כה רב לכדורסלנים בינוניים.

מכל מקום הגישה לנבחרת אינה כמו בעבר. אין אותו "לב רחב", אותה גאווה לאומית, אותה יכולת ואותו רצון שהיו בעבר, אפילו לא לפני שנתיים שלוש כאשר הנסיגה כבר החלה.

לנבחרת חסר מנהיג, כדורסלן שישמש דוגמא ויוליך את הצעירים אחריו. בעבר היו לנו תמיד כאלו כדורסלנים בעלי אישיות מקרינה שהדביקו בהתלהבותם את חבריהם וידעו ליצור יחידה נפלאה. בלעדי מנהיג סמכותי תתקשה הנבחרת לפעול ולהצליח.

אנו מרבים לדבר על הרצת נבחרת חדשה, כך שהפסדים עבורה הם שכר לימוד. אינני בטוח שאנו על הדרך הנכונה. אינני רואה בסגל של היום כוכבי עתיד שיוכלו להרים את המשא שהוא כבר מגושא. אני משוכנע כי המאמן רלף קליין, שאגב החוזה עימו טרם נחתם, יעשה מאמץ עילאי כדי לנסות להחזיר את הנבחרת לפסים נכונים. אבל כרגע זה נראית המשימה כמעט בלתי אפשרית.

לא השלינו את עצמנו שנוכל לנצח את יוגוסלביה (את יוון — כן) אולם גם לא האמנו או שלא רצינו להאמין — שמה שקרה לנבחרת ישראל במחצית השניה נגד יוגוסלביה אכן יקרה. הדקות האחרונות היו ממש מייאשות ובאווירה מאכזבת. זו אני מסיים שכן אילו ציירתי תמונה ורודה יותר — לא הייתי שלם עם עצמי.

אגב, מנהל הנבחרת מיכאל לפרדון, ממשיך לדבוק בגורסתו שכל קבוצה חייבת לשחק פעם בעונה נגד הנבחרת — אשרי המאמין. אני לא.

שטאפי גרפה התואר בוימבלדון

פיגרה 1:0 אך ניצחה את מרטינה נאווראטילובה 1:2 * זוהי המערב־גרמניה השניה בתולדות וימבלדון שזוכה בתואר * היום גמר הגברים: בקר (גבר על לנדל 1:3) מול אדברג (ניצח את מאצ'יר 2:3)

● טניס

הטניסאית שטפי גראף בת ה־19 ממערב גרמניה זכתה באליפות וימבלדון לאחר שניצחה במשחק גמר מצויין את האלופה בשש השנים האחרונות ובשמונה פעמים בכלל מרטינה נאווראטילובה, ילידת פראג, במאבק בן 3 מערכות 5־7, 6־2, 6־1, שנמשך שעה ושלושים ושלוש דקות.

גראף היתה הגרמניה השניה בתולדות וימבלדון שזכתה בתואר הנכסף ולראשונה מאז 1931 בו זכתה בתואר סילי אוסן. היא הפגינה משחק נפלא ובעיקר בחבטות כף היד שלה שהיו ממש קטלניות.

במערכה הראשונה הוליכה הגרמניה הצעירה 4־2 ו־5־3 אולם האלופה בת ה־31 הצליחה להפוך את הקערה על פיה ולסיים את המערכה הראשונה בתוצאה 7־5 לזכותה שנמשכה 44 דקות.

הגרמניה שלא איבדה את עשתונותיה ופתחה בסערה את המערכה השניה כשהיא מנצלת את חבטות כף היד שלה ואף מתקרבת לרשת דבר שאינה עושה בדרך כלל. מכות ההגשה שלה היו מדוייקות. היא הצליחה להריץ את יריבתה מקצה לקצה וסיימה את הכדורים בצורה מעוררת כבוד, וזכתה לתשואות קהל 16 אלפים הצופים וניצחה 6־2.

המערכה השלישית היתה למעשה קלה מאד. מרטינה נראתה כבר שבורה ולא שיחקה עם רוח לחימה כפי שהיה לה בשתי המערכות הראשונות ובעיקר הראשונה. במצב של 1־3 החל גשם, המגרש כוסה למשך 45 דקות.

עם חידוש המשחק לא איפשרה הגרמניה לגולה הצ'כית אפילו לזכות במשחקון אחד ובכך המשיכה בהתקפותיה ולחצה את האזרחית האמריקנית החדשה אל הקיר כשהתוצאה היתה 5־1 לחובתה היה נדמה שמרטינה תצליח לצמצם את הפער אולם שתי שגיאות כפולות בחבטות ההגשות שלה היו בעוכריה וכך נקטעה שרשרת שישה נצחונות רצופים ושמונה בכלל של מרטינה המושקפת והגדולה. היו כאלו שהאמינו שתצליח לשבור את שיא הזכיות של האמריקנית הלן ווילס מארי בשנות השלושים אולם הגרמניה הצעירה חשבה אחרת.

עתה מצפה גראף לנצחון היום של בן ארצה בוריס בקר מול השבדי שטפן אדברג. אם אכן יעשה זאת תהיה זו הפעם הראשונה בתולדות אליפות וימבלדון שתואר גברים ותואר הנשים נופל בידי הטניס הגרמני.

למעשה היו שני משחקי חצי הגמר לגברים מרתקים מאד דבר שלא נראה זה זמן רב. השבדי שטפן אדברג בן ה־22 עלה לראשונה בתולדותיו לגמר וימבלדון. אדברג הפך פיגור ממשי במשחקו מול הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר. הצ'כי המזוקן וגבה הקומה ניצח בשתי המערכות הראשונות 6־4, 6־2. השבדי זכה במערכה השלישית 6־4 ברביעית 6־3 וסיים את המלאכה ב־6־4. המשחק נמשך 3 שעות ועשר דקות.

איש לא האמין שהשבדי הבלונדי יצליח במשימתו הקשה מה עוד שבשתי המערכות הראשונות היה ממש אובד עצות מול משחקו הנפלא של הצ'כי שהצליח בכל מכות ההגשה של השבדי להעביר את הכדור במהירות כה רבה שלא איפשר לאדברג להתקרב לרשת.

אדברג למד זאת מהר ושינה את סגנונו וכך הצליח להמם את הצ'כי כשאת הכדור האחרון חבט הצ'כי לרשת שעה שאדברג היה מחוץ לתחום וציפה שהצ'כי ישלים את המלאכה אבל למזלו הרע החטיא את המטרה.

המשחק השני בין בקר, המדורג שישי, ואיוואן לנדל המדורג ראשון היה מרתק ומהנה. בגלל הגשם שירד בעת המשחק הראשון נאלצו השנים להפסיקו במערכה השלישית עקב החשיכה. עד או הצליח הגרמני בן ה־20 ואלוף וימבלדון ב־1985 ו־1986 לזכות בשתי המערכות הראשונות 6־4, 6־3 ואז הצליח הטניסאי מספר 1 בעולם להגיע למצב של שובר שיוויון כשהתוצאה הורתה 6־6.

המאבק בשובר שוויון היה מסקרן כשכל אחד מהטניסאים מנצל היטב את חבטות ההגשה שלו וכשלבקר היו שני כדורי סיום משחק במצב של 4:6 הצליח יליד אוסטרבה להשוות ואף לזכות בשובר השוויון 8:10. אז החליט השופט להפסיק את המשחק מפאת החשיכה ולהמשיכו למחרת לפני משחק הגמר בין הנשים.

המשחק בין השניים חודש 10 דקות לאחר השעה 1 לפי השעון המקומי, כשבקר מסתער על יריבו ונוטל את שלושת המשחקונים הראשונים. לנדל הגיב במשחקון, ואז שוב פקד הגשם את וימבלדון והשניים נאלצו לפנות את המקום עד להפסקת הגשם. עם חידוש המשחק הצליח הצ'כי פעם נוספת להשוות את התוצאה ל־3:3, אבל זה היה הסוף. הגרמני המשיך להלום ולצבור נקודות.

מעניין לציין שבמשחקון האחרון הצליח לנדל להציל 6 כדורי סיום נוספים לפני שנכנע בכדור השביעי באותה מערכה והגרמני ניצח לבסוף 4:6 במשחק שארך שלוש שעות ו־47 דקות.

משחק הגמר היום יהיה כאמור בין בוריס בקר ושטפן אדברג בשעה 4 אחה"צ לפי שעון ישראל.

שטפי גראף זכתה השנה בשני התארים היוקרתיים כראנד סלאם באוסטרליה ובצרפת ועתה נטלה את התואר השלישי בוימבלדון ואם תזכה בחודש ספטמבר בתואר של ארה"ב בפלשינג מדו תהיה הטניסאית הרביעית בהיסטוריה שזכתה בראנד סלאם.

קדמו לה האמריקנית מאורין קנולי המנוחה, האוסטרלית מרגרט קורט והצ'כית מרטינה נאווראטילובה.

עתה מצפה שטפי גראף לזכות גם בתואר הזוגות יחד עם חברתה הארגנטינית גבריאלה סאבאטיני כשיופיעו היום אחר הצהריים במשחק הגמר.

לראשונה מזה שש שנים רצופות מסתכלת מרטינה נאווראטילובה (מימין) על זו שמניפה את הפרס בוימבלדון הפעם זו שטפי גראף שניצחה בגמר 2־1 (תצלום: איי.פי.)

בלונדיני מול ג'ינג'י היום בגמר וימבלדון

השבדי שטפן אדברג (מימין) צוהל לאחר נצחונו שלשום בחצי גמר וימבלדון על מילוסלאב מאצ'יר. משמאל אלוף וימבלדון בשנים 1985, 1986 בוריס בקר כפי שצולם אתמול במשחקו עם איוואן לנדל. היום יפגשו השניים בגמר (תצלומים: איי. פי)

לא רואה את הגמר

המדורג מספר 1 בעולם הטניס, איוואן לנדל, אינו מצליח לראות את אליפות ווימבלדון. אתמול ושלשום נוצח בחצי הגמר על ידי בוריס בקר וישאר עוד שנה בלי התואר החשוב (תצלום: איי.פי.)

קובלסקי ואוחיון זכו באליפות האר

גיל קובלסקי וחגית אוחיון זכו בתחרות הטניס המסורתית — „אליפות האר" שהסתיימה בסוף השבוע במגרשי מכבי צפון בת"א לאחר שבתחרויות המוקדמות ו־בבית הגמר השתתפו 300 צעירים.

בגמר גילאי 18 גבר גיל קובלסקי על רובי בורצ'ק 6:3, 7:6, בגיל 16: אלירן קצב — עמית בן דוד 7:6, 6:4.

בנות גילאי 16 ו־18 — חגית אוחיון גברה על מרי דרוש — 6:3, 6:3.

זוגות: בגילאי 16 ו־18) זכו רני לפלר ושלמה שמש ובין הבנות מרי דרוש וחגית אוחיון.

● משקולות

ואלה אלופי ישראל לותיקים

אלופי ישראל לותיקים בהרמת משקולות הוכתרו אתמול בת"א.

המבוגר בין הותיקים היה אברהם ברונר בן 50 שניצח במשקל עד 52 ק"ג.

המנצחים האחרים: משה יששכר, עד 60 ק"ג. אנדרי מולצר, עד 67, חיים אהרונוביץ עד 80, ויקטור נפתלי עד 100 ק"ג ועזרי כרנה עד 110.

מהתחרות נעדר חדי קסלן בן ה־55 העושה הכנות ואימונים להשתתפותו באליפות הלאומית בסוף השבוע.

1994: ארה"ב או מרוקו

מחר ייקבע מי יארח את משחקי גמר גביע העולם בכדורגל ב־1994.

המאבק הגדול מתנהל בין מרוקו וארה"ב, כשהמרוקנים מאמינים שהפעם פיפ"א תקבע שהיא תארח את המשחקים מכיוון שאף יבשת מחוץ לאירופה ואמריקה לא כובדו עד כה.

במרוקו תומכות מדינות אפריקה ואסיה כעוד שארה"ב הכח הפיננסי עשוי להכריע כשבאמריקנים תומכים כל מדינות אמריקה אפילו יותר מברזיל שהיא המדינה השלישית שהגישה בקשה לארח את המשחקים.

● כדוריד

עובר ושב בליגה הלאומית

יוסף חכם

זאב זולברג (ז'בי) מאמן קבוצת הכדוריד של מכבי ראשון לציון בשנתיים האחרונות ימשיך לאמן את הקבוצה בעונה הבאה.

בקבוצת הכדוריד של מכבי קרית שרת/חולון הוחתם איתן נרמוני מאמן במקומו של יואל רונן שמועמד לאמן בקבוצות מכבי רחובות והעולה החדשה קבוצת מ.ס. הפועל נס־ציונה.

הכדורידן עומר דוויק, בן ה־28, ששיחק בעונה האחרונה במדי מכבי פתח־תקוה הוחתם ע"י הפועל עין איתנה לשלוש עונות.

אכזבה ישראלית בסקוטלנד

● שחיה

בתחרות 8 האומות בשחיה באידנבורו סקוטלנד, שהחלה אתמול אחר הצהריים, הצליח רק שגב סורת מישראל לסיים ראשון כשניצח ב־400 מטר חופשי בזמן 4:01.45 דקות.

בתום היום הראשון של התחרות נמצאת ישראל במקום השביעי (הלפני אחרון) עם 44 נקודות. בראש ניצבת שווייץ עם 110 נקודות ואחרונה וולס עם 37 נקודות.

בתחרויות איכזבו הישראלים גם בין הגברים וגם בין הנשים. זוהר וייס סיים שלישי ב־100 מטר חתירה — 54.08 שניות. בין הנשים סיימה תמי לוין שמינית — 1:03.73.

ב־200 מטר גב גברים סיים ערן גרומי חמישי — 2:11.72 ובין הבנות שרון אקסלרוד שמינית — 2:34.21.

ב־100 מטר חזה גברים סיים שגיא שטיגמן רביעי — 1:07.49 ואילו במקצה המקביל בין הנשים סיימה אידית אפרתי שביעית — 1:17.28.

אמיר שטרנפלד היה רביעי ב־200 מטר פרפר — 2:09.23 ואיריס קומן שמינית — 2:32.43.

ב־400 מטר חופשי נשים סיימה מיכל אמין שמינית — 4:36.51 דקות.

ב־4×100 מעורב סיימה ישראל רביעית — 3:58.11 כשערן גרומי שחה את 100 המטרים הראשונים בסגנון גב ב־59.88 שניות. בין הנשים סיימה ישראל שמינית — 4:43.21 דקות.

מחוץ לתחרות שחה רואיל רימר 100 מטר חופשי ב־53.72 שניות, טוב יותר מהישגו של זוהר וייס. התחרות תמשך היום.

ושטיגמן שבר שיא

אייל שטיגמן, שיאן ישראל ב־100 ו־200 מטר חזה קבע אתמול שיא ישראלי חדש במשחה ל־50 מטר חזה ביום הראשון של אליפות צפון מערב גרמניה.

שטיגמן המנסה להשתלב בסגל לסיאול עבר את המרחק בזמן של 30.20 שניות.

היום ישחה שטיגמן את המרחק ל־100 מטר חזה, אך גשם שירד במקום התחרות משבש את קיומה.

מכבי קרית־מוצקין החתימה מאמן ערבי

יוסף גלזר

לראשונה בתולדות הכדור־סל הישראלי יאמן ערבי בליגה הלאומית לנשים.

מכבי קרית מוצקין החתימה את גאסם חורי משפרעם, למאמן הקבוצה.

קודם לכן הוחתמה שירלי לב ממכבי ת"א וגם הבין לאומית הותיקה שרה יערי שוחררה מהפועל חיפה לקבוצה המוצקינאית.

● שיט

הטורטנאים לגמר אליפות אירופה

צמד השייטים רן ורן טורטן זכה בבכורה, במשותף עם צמד מניר וילנר, בתחרויות המוקדמות לאליפות אירופה שתפתח בצרפת.

בתחרויות המוקדמות במסירויות מדגם 470 השתתפו 120 סירות מ־22 מדינות.

הישראלים הבטיחו את הבכורה כבר לאחר הזינוק החמישי וכלל לא יצאו לים בזינוק השישי.

בזינוק הראשון הם הגיעו במקום השני, בזינוק השני במקום הראשון, בשלישי — 8, ברביעי — 4 ובחמישי — 5.

80 הסירות הראשונות העפילו וישתתפו באליפות אירופה.

● כדורעף

נצחונות הכנה לאלופי בתיה"ס

נציגות ישראל באליפות הבין לאומית בכדורעף של בתי הספר שתפתח ביום שלישי בהולנד הן מנצחות במשחקי ההכנה במסגרת מחנה האימון שמקיימות בכפר הולנד.

כדורעפני נעמן, הביסו את הורינכן 0:2 ובאותה תוצאה ניצחו כדורעפניות קרית חיים.

מהומה בתחרות במכון וינגייט

● איגרוף

רמה גבוהה של איגרוף הוצגה בימי שישי ושבת בתחרות הנוער הארצית שהיתה במכון וינגייט.

מאמן מכבי נשר עוריה, אריה דרוקמן אשר היה מעורב בעבר בשערוריות בתחרויות איגרוף ואף הועמד בפני בית משפט אורחי ניסה גם הפעם לעורר מהומה לאחר שבאחד הקרבות החליטו רוב השופטים על המסר הניכו ניסים אלגלי, דרוקמן לא הסכים עם החלטה זו ובמילים בוטות והתנהגות בלתי ספורטיבית השמיע דברים חריפים ביותר וניסה, יחד עם מספר מתאגרפים, ליצור מהומה. אליהם הצטרף מאמן הפועל פ"ת סליקס קריב, בעבר המאמן האולימפי של ישראל.

הנהלת התחרות הצליחה להתגבר על המהומה שנוצרה והתחרות נמשכה והסתיימה כמתוכנן.

יצויין שהן חניכיו של דרוקמן והן חניכיו של קריב כהם גם במנצחי היום הראשון לא התייצבו לתחרויות הגמר אתמול.

מועצת האיגרוף נמסר כי דרוקמן יועמד לדין משמעתי.

הזוכים והמנצחים בגמר: 51 ק"ג — אחמד חמזי (כפפות הזהב כפר קנה); 57 ק"ג — אפי שניידר (מכבי ראשל"צ); 60 ק"ג מוחמד גמלי (כפפות הזהב עכו); 63 ק"ג — אמין בשטואי (כפפות הזהב נצרת); 67 ק"ג — כאמל כנעני (כפפות הזהב נצרת).

נצחון ותיקו לנבחרת

● כדורמים

נבחרת הכדורמים של ישראל גברה על בלגיה 4:16 בתחרות 7 האומות באידנבורו, סקוטלנד.

לישראל כבשו אוהד בן דרור — 5, רמי פריור וטל סנונית 3 כ"א, ארנון פלג 2, בני לנג, עוזי הוד ועופר פרידמן 1 כל אחד.

ישראל סיימה בתיקו 8:8 עם וולס. לישראל כבשו טל סנונית 3, רמי פריור — 2, אוהד בן דרור עוזי הוד וארנון פלג שער כל אחד.

לנבחרת שלנו נותר משחק עם סקוטלנד ואילו לוולס משחק מול בלגיה. לוולשים יתרון של 3 שערים על פני ישראל.

רשומים לסיאול

שתיים מבין 161 מדינות שנענו בחיוב להזמנה להשתתף בקיץ הקרוב באולימפיאדת סיאול, עדיין לא העבירו את טופסי ההרשמה של ספורטאיהן, מסר אתמול בטוקיו דובר של הוועדה המארגנת. הוא לא ציין באלו מדינות מדובר.

לי ג'והונג, הממונה על יחסי ציבור של המשחקים האולימפיים, הזכיר כי הוועדות האולימפיות של המדינות השונות יכולות למסור עד ל־2 בספטמבר את הרשימות הסופיות של הספורטאים והנציגים הרשמיים שיבואו לסיאול.

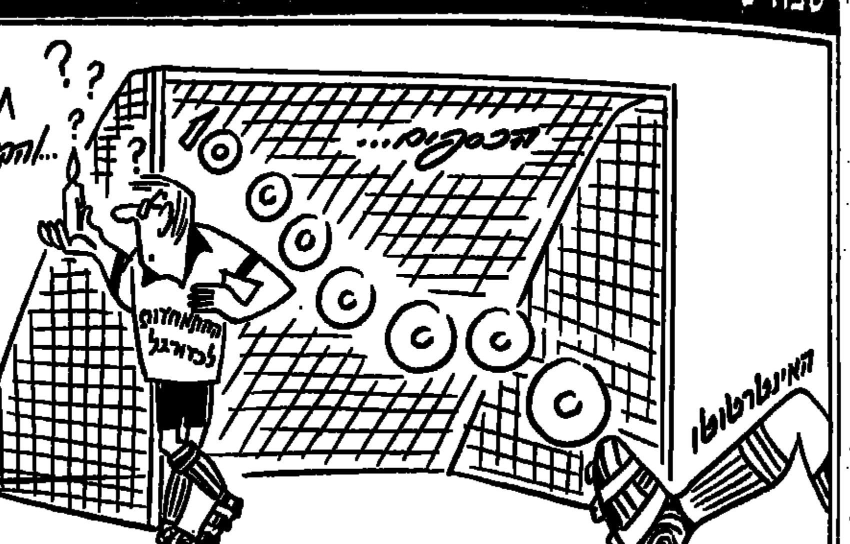

מברוק, נקודה ראשונה לשמשון

שמשון — שטורם־גראץ 1:1 (1:0)

עמי רוזנברג

כדורגלני שמשון תל־אביב, זכו אמש בנקודה הראשונה במשחקי האינטרטוטו לאחר שסיימו את משחק עם הקבוצה האוסטרית שטורם־גראץ בתיקו 1:1.

300 הצופים, חזו במשחק שנערך באיצטדיון רמת־גן בשליטה שמשונית ב־20 דקות הפתיחה. לאחר מכן עברה היוזמה לרגלי הקבוצה האוסטרית כשבדקות הסיום שוב ניכר יתרון שמשוני.

לאחר הפתיחה השמשונית הטובה והשיאו דווקא האוסטרים (11) לאחר שחלוצם קרמר נגח מקרוב והשוער אבי חרד קלט בקושי.

הגנה של שמשון היתה חלשה וחדירה ובדקה ה־20, לאחר מישגה של השוער אבי חרד שהדף כדור פשוט, הצליח הארי קרמר להשתלט על הכדור החוזר ומקרוב בעט שטוח לרשת — 0:1.

ההזדמנות היחידה לשמשון במחצית זו ניתנה לאכינועם עובדיה (33), אבל כדורו חלף מעל המשקוף.

פציעתו של החלוץ האוסטרי קרמר בצורה קשה (50), פגעה בקבוצתו. השמשונים ניצלו והשתלטו על מרכז המגרש ובדקה ה־65 איזנו את התוצאה.

יום טוב שוקרון פרץ מאגף שמאל, העביר כדור שטוח לשלמה מזרחי שהגיע במרוצה ובעט כדור חזק מ־16 מטרים שנעצר רק ברשת.

לאוסטרים היו טענות בסיום על השופט אריה פרוסט שהתעלם לטענתם, מהכשלה שנעשתה על חלוצם שאוס שש דקות לסיום.

● שמשון ת"א: חרד, דהרי (מליחי), כרדה, א. כהן, שוקרון, שמעונוב, עובדיה, מזוז, אדמוני (עטר), מזרחי, אדרי.

● שטורם־גראץ: קנרר, פאייר, קרגלר, שאוס, הלצר, בנקו, סטרוביץ, הוברט, נוטנברגר, גולדרייך, קרמר (אנצל).

טבלה

1.	איקאסט	3	1–10	6
2.	בית"ר ירושלים	3	7–7	3
3.	שטורם־גראץ	3	5–8	2
4.	שמשון ת"א	3	3–9	1

הדנים משקיעים ב(אינטר)טוטו

איקאסט — בית"ר ירושלים 0:2 (0:0)

משה רוזנברג

הקבוצה הדנית איקאסט המשיכה בשרשרת נצחונותיה. אתמול 0:2 על בית"ר ירושלים.

שחקני בית"ר ירושלים נתפסו ליום חלש ואפילו הזדמנות אחת במהלך כל המשחק לא ניתנה להם. אורי מלמיליאן ויעקב שוורץ היו חלשים בקישור עובדה שגררה גם את האחרים לחולשה.

הקבוצה הדנית שהרשימה במשחק הראשון בארץ מול שמשון תל־אביב, היתה עדיפה. היא תקפה יותר וסיכנה יותר את השער.

המחצית הראשונה היתה חלשה, בלתי מדוייקת ורק ארוע אחד ראוי לציון היה זה בדקה ה־37 כאשר כדור עונשין מ־25 מטרים של הדני ג'וני אנסן נהדף בקורת שערו של אריה חביב.

במחצית השניה התעורר המשחק מתרדמתו ובדקה ה־66 הובקע שער ראשון. חלוץ דנמרק צבילינג לוננברג הגביה כדור מאגף ימין. אריה חביב נותר קפוא על מקומו ואובה אנסן נגח מ־4 מטרים לרשת.

הבית"רים כלל לא ניסו להשוות ובדקה ה־88 ספגו שער שני. שוב היה זה לוננברג המצויין שפרץ מימין, חדר לרחבה באין מפריע ומ־12 מטרים בעט מזווית חדה כדור חזק ושטוח שנעצר ברשת.

שפט יעקב שיינר, לעיני 600 צופים, באיצטדיון ברמת־גן.

● איקאסט: מגנס, אריקסון, ראביק, פיצ'ניק, לארסן, ריסטנסון, נילס, ג'וני גאנסן, ליננברג, אובה, קולסן.

● בית"ר ירושלים: חביב קרוש, אזולאי (ע. כהן), אשש, נחמני, שמואלי, דידו, שוורץ, ב. כהן, (וונדרמולן) מלמיליאן, סלקטר.

הולנד בר"ג בסוף ינואר

ראובן חנניה

נבחרת הולנד בכדורגל, אלופת אירופה, תקיים את משחקה הידידותי עם נבחרת ישראל בשבוע האחרון של חודש ינואר 89 או שבוע לאחר מכן — כך נקבע בין ראשי ההתאחדות הישראלית לאלה מהולנד.

גם נבחרת וולס תבוא ותקיים משחק רעים מול נבחרתנו בסביבות ה־14 בנובמבר, בזמן פגרת הליגה האנגלית.

צפון אירלנד תשחק עם ישראל בסביבות תאריך זה אולם לא ברור עדיין אם המשחק יתקיים בר"ג או אירלנד.

נבחרת אחרת — איסלנד — הביעה את נכונותה להתמודד עם נבחרת ישראל ב־29 בספטמבר על אדמתה. לגבי הצעת ההתאחדות האיסלנדית אין עדיין הסכמה של ראשי ההתאחדות מישראל וזאת תושג לאחר חזרתם של ראשי ההתאחדות שלנו משוויץ.

ראשי ההתאחדות השונים כאמור בשוויץ התכנסו בקונגרס פיפ"א כי במשחקים האולימפיים בעוד קצת יותר מ־4 שנים יוגבל גיל השחקנים בנבחרות הכדורגל ל־23.

קלינגר במבחנים בהולנד

יוסף גלזר

הכדורגלן הבין לאומי של מכבי חיפה ניר קלינגר יצא ביום שלישי להולנד כדי להבחן בקבוצה המקצוענית מהליגה הראשונה מאסטריכט.

מכבי חיפה אישרה לקלינגר לצאת להבחן בהולנד ובכך הגישה בקשה רישמית לכך להתאחדות הכדורגל, החיפנים איפשרו את יציאתו לאחר שהתברר כי אם יעבור בהצלחה את המבחנים, מוכנה מאסטריכט לשלם עבורו 150 אלף דולר שהוא סכום הנחשב לגבוה בקנה מידה אירופאי לשחקני הגנה.

קודם לכן הוחלט במכבי חיפה להציב ברשימת העברות את ליאור רוזנטל לאחר שהמו"מ הכספי עימו עלה על שרטון, גם ציון מרילי יפרוש מהקבוצה על רקע כספי. קודם עוזב את הקבוצה השוער בוני גינצבורג (מחליפו, טרם נקבע) והקשר דניאל ברילובסקי.

בן־אריה ניצח במרוץ עינת

יצחק בן אריה מקיבוץ בסר־חרוב, ניצח אתמול במרוץ עינת למרחק של 10 ק"מ — 35.30 דקות.

שני סיים לארי גולדשטיין מהעמקים 36.02 דקות.

בין הנשים ניצחה עידית קרן צבי (אס"א ת"א) — 44.20 דקות.

בין הותיקים ניצח דני רכיאל מב"ש — 36.50 דקות.

השתתפו כ־100 רצים. המרוץ אורגן ע"י מועדון אילות, קיבוץ עינת ומועצה אזורית דרום השרון.

רעיית שגריר מערב גרמניה — אלופת הגולף

רחמים אסייאג, חייל בן 19 וחצי מאור עקיבא זכה זו הפעם השניה ברציפות באליפות ישראל בגולף.

רחמים סיים את שני ימי התחרות בתוצאה מעולה של 149 נקודות והקדים את ניל שוחט מקיבוץ שדות ים שהשיג 152 נקודות.

120 גולפאים וגולפאיות נטלו חלק באליפות מועדון הגולף לשנת 1988 המהווה למעשה את אליפות ישראל.

בין הנשים ניצחה סילביה האס, רעיית שגריר מערב גרמניה בישראל, עם 179 נקודות לפני שרון שפינט — 181 נקודות.

אנרי קונקייה (בוגארט) הספונסר של התחרות סיים במקום השני בין הסניורים, כאשר הראשון היה אלכס דוידסון. לשניים נקבעה תוצאה של 168 נקודות, אך דוידסון הוכתר מנצח.

אלופי הגולף הישראלים. מימין לשמאל סילביה האס שהוכתרה בין הנשים, רחמים אסייאג שהוכתר בין הגברים ואלכס דוידסון הזוכה בין הסניורים (צילום: ישראל הדרי)

מאחורי הקלעים

בירושלים היו משוכנעים שאלי אוחנה חוזר לשחק בבית"ר

ברוך ממן חוזר לצפון * צעיר יאמן את הפועל חיפה * באוניברסיטת חיפה יודעים גם לבעוט ולנגוח * עובד „צים" נספח בועדה המארגנת במשחקי סיאול * כרים עבדול ג'אבר ב... מכבי תל־אביב

*** יושב ראש קבוצת הכדורגל של בית"ר ירושלים, בני נחמיה, מנהל הקבוצה הירושלמית, אברהם לוי והמאמן דרור קשטן, נפגשו בסוף השבוע שעבר לארוחת ערב חגיגית עם חלוץ מכלן אלי אוחנה. השלושה המקורבים לאוחנה ביקשו להיפרד מאלי החוזר היום לבלגיה. הארוחה היתה במסעדת „כנור דוד" בירושלים וכל מי שנכנס למסעדה היה משוכנע שהצוות המוביל של בית"ר ירושלים מנהל משא ומתן להחזרת החלוץ למדי בית"ר. השמועה על הפגישה פשטה היש קל בבירה ורבים הצטופפו מחוץ למסעדה בתקווה לשמוע שאלי אמנם חוזר. לאחר שעתיים כשקמו הסועדים, לחצו ידיים ואיחלו לאלי הצלחה בעונתו המקצועית השניה הם הבהירו לסקרנים שבסך הכל נפרדו מאוחנה ולא דיברו כלל על שיבה לבית"ר ירושלים. מה שכן, אלי עצמו אמר שכאשר ישוב לכדורגל הישראלי יהיה זה רק לבית"ר ירושלים — סיפורו של מטוי חביב.

ברוך ממן, עוזב את בני יהודה ת"א וחוזר לגור בביתו שבקרית חיים. לממן, הוצע השבוע להיות מאמן שחקן של בית"ר חיפה מליגה א' צפון. ממן סיים קורס מאמנים בוינגייט, אך הוא דוחה ההצעה כשאמר כי הוא מעדיף לשחק. ממן קיבל הצעות גם מהפועל חיפה והפועל טבריה, מספר יוסף גלזר.

מאמן חיפה, דני דורה, אמנם סיכם כי יאמן את הקבוצה גם בעונה הקרובה, אך לנוכח החובות של האגודה ובעיקר בגלל מגמת העמותה להעמיד קבוצה צעירה חולה הוא עשוי להחליט לא להמשיך. במקרה זה כבר שוחח היו"ר אבי שומפר עם מאמן צעיר אחר, אלי גוטמן (31) שאימן בעבר את בית"ר חיפה, הפועל טירת הכרמל ומכבי קרית ביאליק ונחשב למאמן מבטיח נבחרת הכדורגל של אוניברסיטת חיפה חזרה מפאריס שם הוכתרה כסגנית אלופת אירופה למכללות, אחרי שניצחה את אלופות גרמניה, ספרד, המארחת צרפת ואיטליה אך בגמר נוצחה בידי אוניברסיטת לונדון 1:0. את החיפנים אימן טיבי נוימן הותיק וכוכבי הקבוצה הם שחקנים אלמוניים: יגאל סלע, אחיו של רוממה שחקן הפועל חיפה, מיקי דסה, יוסי ווטצ'ין ששיחק בלאומית בשורות הפועל חיפה ושני בני מיעוטים גאסם וחלבי והשוער חמדה. מחלקת טניס השולחן של מכבי חיפה, לה קבוצות בליגה הלאומית והארצית ומותיקות הענף מצויות על סף פירוק. המאמן יורם קשת מכית להם הגלילית התפטר, שלושה יו"רים התפטרו במהלך העונה, הקבוצה לא הופיעה למשחק הגביע נגד הפועל חולון ועתה פרשו השחקנים. יו"ר האגודה דניאל אמנון משקיע מאמצים לאחות את הקרעים. אליפות העולם בגלשני מפרש תמה. עשרות גלשנים ישראליים, ותמו על עצומה הקוראת לעיריית חיפה לא לפרק את אתר התחרות בבת גלים ולהשאירו להתחרויות וישמש כמרכז ארצי ועולמי. בחיפה מצפים לשובו של ראש העיר מחו"ל והוא אשר יכריע את גורל האתר. ליגת הקטדרגל העירונית של חיפה מעוררת עניין רב. מופיעים בה כדורגלנים רבים כמו מנשה ועופר מזרחי, גבי אממלם, עודד בלושי, יצחק אהרונוביץ, איתן שטיבלמן, האחים שמשון ואריה עידו, השוער יהודה כהן ואחרים. תגלית האליפות הוא כתב הספורט של הרשות בחיפה, דרור מרשלקוביץ שכבש שערים רבים. במשחקים שופטים הלאומיים סבי אלנקוה ותמיר קלין. המשחקים נערכים במגרש גן דניאל מול היכל הספורט ברוממה לעיני קהל רב. את האליפות מארגנת אשה המורה לחינוך גופני דלית שפרן.

ביש המזל של יוסי

שיאן הנוער של ישראל בהטלת כידון יוסי סינברג, בנו של שיאן העבר ברוך סינברג, היה ביש מזל. הוא עמד לצאת לכנס האתונה האולימפית לצעירים מכל העולם בפאריס, אך ערב יציאתו הוא נפצע בשבת באליפות מכבי, רגלו גובסה והנסיעה בוטלה. במסיבת סיום העונה של מכבי חיפה באתלטיקה נערכה קבלת פנים במסגרת המסיבה למצטייני המחלקה בהם ליוסף לתב סלכמה, מרליק לפיד מכביית 1981, אולגה ויטנברג, אורי זוהר, ברוך שיינברג, ומאיר רדזינס שהיה הרץ המהיר בישראל בשנות ה־60. קבוצת הכדורעף הלאומית של מכבי חיפה משנה פניה. יוסי פרימן עבר להפועל בית זרע ושחקני החיזוק הם דן אריאל (29, 1.94) שחקן נבחרת ישראל ששיחק בהפועל בקעת בית שאן ואס"א ב"ש. אריאל עומד לעקור לניר עציון ליד חיפה. כמו כן יחזק את חיפה סימון קמם מהפועל בתיים. המאמן־שחקן ד"ר רובי פרידמן ישמש רק כמאמן. פרידמן פורש לאחר 24 שנה כשחקן וישתף פעולה עם רובי אהר, גל מהנדס עיריית צפת שיהיה יו"ר המחלקה. השניים שיחקו יחד בליגה הלאומית לפני 20 שנה. בימים אלה שוהה בארץ הנספח הישראלי בועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים בסיאול. זהו החיפני דני קרן, שהוא מנהל איזור קוריאה מטעם חברת צים ועקב שהותו שם נתבקש לשמש כנספח. בין היתר השתתף קרן בהנפת הדגל הישראלי המתנוסס בסיאול, טיפל בהבאת אוכל כשר, העמדת בית כנסת, ענייני הבטחה, אך כשל בניסיונו להזיז תחרויות מיום הכיפורים. לדבריו בסיאול מכירים את נבחרות הכדורגל והכדורסל של ישראל, מכירים בהישגי השייטים, אך הספורטאי היחיד המוכר בשמו הוא עמוס מנסדורף. לפני שנתיים שימש קרן כמנהל קבוצות הנוער והילדים של הפועל חיפה כדורסל.

דן אריאל ינחית במכבי חיפה

דילים לא רק בפוליטיקה

*** דילים יש לא רק בפוליטיקה, אלא גם בעסקות ספורט ובאמצעות דילים עם חלק מחברי עמותת הכדורגל של הפועל חיפה, הצליח היו"ר אבי שוטמר להבחר לעונה שלישית כיו"ר למרות שלפני ההצבעה סיכוייו נראו קלושים *** באיצטדיון קרית אליעזר יותקן לקראת העונה הבאה לוח תוצאות אלקטרוני ממוחשב שיופעל ע"י בקרה מרוחק עם שעון ענק וכן הוכן בהקמת 1750 מקומות נוספים ובניית משרד למנהל האיצטדיון ולארוח שופטים ועיתונאים. משחקי ליגת הנ.בי.איי. הסתיימו, אך הדים לעונה הנפלאה שבסיומה זכתה הלוס אנג'לס לייקרס באליפות עדיין לא תמו. במחצית אחד המשחקים במסגרת הפליי־אוף, הקרינה הטלויזיה האמריקנית תוכנית ששמה „הכדורסל בשנות האלפיים". באותה תוכנית נאמר כי הליגה תקרא אי.בי.איי ויטלו בה חלק קבוצות מכל העולם. הליגה תצא לדרכה בשנת 2020 ובין הקבוצות תהיה קבוצה ששמה מכבי תל־אביב ובשורותיה יככבו... כרים עבדול ג'אבר שיהיה אז בן... 73 מיפורד של יצחק ויטשתף שמוסיף כי יהושע רוזין שיהיה בן 101 מועמד לאמן את נבחרת ישראל.

אוחנה ובלאנוב בקבוצה אחת?

יצחק אבידור, מיוחד ל„על המשמר"

אלי אוחנה, חלוצה הבין לאומי של הקבוצה הבלגית מכלן, עשוי לשחק בעונת המשחקים הקרובה יחד עם הסובייטי בלאנוב בשורות הקבוצה האיטלקית אטלנטה שהעפילה העונה לליגה הראשונה בארצה.

דברים אלו נמסרו אתמול בעיתון האיטלקי רב התפוצה „הגזטה דלה ספורט". בידיעה נמסר כי ראשי אטלנטה רוצים את בלאנוב, אך הם אינם מוכנים לוותר על אלי אוחנה. קבוצת מכלן מסרבת לשחרר את החלוץ הישראלי, אך מקבוצת אטלנטה נמסר כי הם יכנסו למו"מ עם מכלן על שחרורו של אוחנה.

שחקן סובייטי נוסף, זאברוב עשוי אף הוא לשחק בליגה האיטלקית. קבוצת יובנטוס רוצה את שחקן זה.

הטור דה־פראנס יצא לדרך

הטור דה־פראנס ה־75 במספר. שהוא הגדול בתחרות על אופניים בעולם יצא לדרך ביום שני למרחק של 3100 ק"מ ויסתיים ב־24 ביולי.

בני יהודה מתחזקת ב...כדורסל נשים

הכדורסלנית אלומה גורן, הנחשבת כיום למספר 1 בכדורסל הישראלי, תשחק בשלוש השנים הקרובות במדי קבוצת בני יהודה תל־אביב.

גורן, חיילת מקיבוץ גבעת חיים, חתמה על חוזה הופעות בקבוצת בני יהודה, למרות שסיכמה קודם לכן עם מכבי תל־אביב.

עו"ד שמעון מזרחי שהוא יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א הודיע כי יתבע את אלומה גורן למשפט על הפרת הסכם.

גורן לא תהיה השחקנית היחידה שתצטרף לבני יהודה. יחד עימה תופענה בקבוצה העירונית התל־אביבית גם הבין לאומיות רונית דימנט ותמי גת.

שלוש הכדורסלניות המצטיינות, יחד עם כוכבת בני יהודה לימור מזרחי, יהוו איום רציני על האלופה הניצחית של הכדורסל הישראלי אליצור ת"א שספק אם תוכל להעמיד הרכב מוצלח שיוכל להתמודד מול הסוללה הבין לאומית של בני יהודה.

ישראלי — בכינוס מערכות מידע בסין

יו"ר איגוד מנתחי המערכות, בני ראב, הוא הנציג הישראלי הראשון שהוזמן רשמית לסין להרצות על מיחשוב במיגזר הממשלתי בישראל.

היוזמה להזמין נציג מישראל לכינוס בסין מקורה במיפגש, בכינוס בינלאומי, בין בני ראב לבין נציג צרפתי של הוועידה המארגנת של הכינוס. הנציג הצרפתי אמר, שיפעל אצל הסינים שיזמינו את ראב לכינוס. שלושה חודשים אחר־כך הגיעה לידי ראב ההזמנה הרשמית מסין. בכינוס השתתפו 160 איש מ־31 מדינות. ארה"ב, שהשתתפה בכינוס, מימנה חלק ניכר מהוצאותיו. מהגוש המזרחי השתתפו רק בולגריה והונגריה. כן השתתפו נציגים ממדינות ערב וכהם מצרים, סודן ואלג'יריה.

„קופאם" מטייוואן תקים מפעל באילת

חברת המחשבים „קופאם" מטייוואן החליטה להקים מפעל לייצור מחשבים אישיים בישראל. המפעל יוקם בכל הנראה באילת.

נשיא חברת „קופאם", מייק יו, נועד בעניין זה עם ראש עיריית אילת, רפי הוכמן. מנכ"ל „קופאם" אמר, כי הקמת מיפעל לייצור מחשבי „קופאם" בישראל עשוי להיות מנוף יעיל לכניסת מחשבים אלה ליבשת אירופה. לדבריו, עשויה ישראל, בגלל קירבתה לאירופה, להיות מנוף שיווקי יעיל למחשבי „קופאם".

בחברת „קופאם" מקווים לכבוש בראש ובראשונה את השוק הגרמני ואחריו את אירופה כולה. קובי מרלין, מנכ"ל חברת „רמכן", המייצגת את חברת „קופאם" בישראל, אמר, כי המפעל באילת יעסיק עובדים מקומיים ויתרום לפיתוחה של התעשיה עתירת הידע בדרום הארץ.

פרס קפלן למנהלי „מלל" ול„מוטורלה"

פרס קפלן, שהוענק בשבוע שעבר לשנים־עשר נציגים של מפעלים, מוסדות, יחידים וצוותים, ניתן בתחום עיבוד הנתונים למנהלי חברת „מלל", עמירם שור ואריה שמש. כן הוענק הפרס בתחום זה למפעל „מוטורולה" בערד.

יו"ר הכנסת שלמה הילל בביקורו במפעל „מלל", בחברת המנהלים אריה שמש ועמירם שור (משמאל)

מייסדי ומנהלי „מלל" זכו בפרס על הישגים ב־25 שנות פעילותם בהחדרת מיחשוב לענפי המשק השונים. הם ניהלו אלפי פרוייקטים של מיחשוב וביוזמתם פותחו בין היתר תוכנות מוטמה לרפואה, תוכנה לשליטה ובקרה על משאבי אנוש, תוכנות לימודים לגיל הרך ומערכות מיחשוב עיסקיות.

עמירם שור ואריה שמש גם תרמו רבות גם לפיתוח התעסוקה בענף המיחשוב באזורי פיתוח וליצוא התוכנה מישראל.

מפעל „מוטורולה" בערד זכה בפרס על יישום תורת ניהול חדשנית. תורה זו מחייבת ליישם גישה ניהולית בכל הנוגע לניהול מלאי ובקרת סביבת הייצור ושליטה בתהליכי הייצור. כשנה שעברה הצליח המפעל להגיע לתפוקה גבוהה ביותר, בשווי 115,000 דולר. בהודעת הפרס נאמר, כי תרומת המפעל לנגב ולפיתוחו היא רבה ביותר משום שהוא היחיד בחבל־ארץ זה העוסק בטכנולוגיה מתקדמת. יש תקווה, כי הקמתו של מפעל זה בערד תמשוך לנגב מפעלים נוספים בתחום המחשבים.

אימון קול לחרשים ו„מקריא מסך" לעיוורים

מערכת אימון קול לחרשים ו„מקריא מסך" לעיוורים הוצגו בתצוגת משרד העבודה בתערוכת ה־40, באירוביות חברת י.ב.מ. המערכות מוצגות על מערכת אישית יבמ/2.

בפיתוח המערכת לאימון קול לחרשים הוחל במרכז המדעי של י.ב.מ. בצרפת והמשך הפיתוח נעשה במרכז המדעי של י.ב.מ.־ישראל בחיפה. י.ב.מ. העניקה את המערכת לשמונה מוסדות המטפלים בילדים חרשים בתל־אביב, חיפה וירושלים ונציגי משרד העבודה, שצפו בפעולת המערכת במוסדות אלה, ביקשו מחברת י.ב.מ. להציגה בתערוכה.

במקביל, הוצגה בתצוגת משרד העבודה גם מערכת עזר של י.ב.מ. לעיוורים. המערכת מבוססת על „מקריא מסך" המחשב, שנועד לעיוורים המשתמשים במחשב. „מקריא המסך" מאפשר לעיוור — שאינו יכול לראות את הכתוב על המסך — לשמוע אותו. מערכת זו פותחה בחברת י.ב.מ. בארצות־הברית והובאה אף היא למרכז המדעי של י.ב.מ. בחיפה.

בנוסף, שובצו מערכות אישיות יבמ/2 בתצוגות רבות של גופים ואירגונים שונים, המדגימים את פעילותם באמצעות המחשבים.

חילופי טכנולוגיה בין „דיגיטל" ו„אוליבטי"

חברות „דיגיטל" ו„אוליבטי" הכריזו על הסכם לחילופי טכנולוגיה. ההסכם יבטיח את שילובם של המחשבים האישיים מתוצרת „אוליבטי" במערך המחשוב של חברת „דיגיטל".

ההסכם טוב לשתי החברות משום שעד היום אין לחברת „דיגיטל" מחשב אישי המסוגל להכות או לפחות לנגוס משוק המחשבים האישיים. עובדה זו הקשתה על החברה בזכיית מכרזים, שבהם היא נדרשה לשלב גם מחשבים אישיים. חברת „אוליבטי" תזכה עקב שיתוף הפעולה ל„גב רציני" בדמותה של חברת „דיגיטל".

דיגיטל תעניק למחשבי „אוליבטי" דרישות כתואמים למערך התקשורת שלה. הדבר יאפשר לשלבם והמידע העובר דרכם במערכות „דיגיטל" בתקשורת.

כל אחת מן החברות תמשיך לפתח, למכור ולתמוך במוצריה באמצעות ערוצי השיווק ואירגוני השירות הקיימים שלה.

כסף בארבע שניות

מה לא עושים במסגרת „הסבר פניך לתייר".

היום יכול התייר בישראל „למשוך כסף מהקיר" — תפשי־תפשי (במגבלות מסויימות, כמובן...) באמצעות כרטיסי אשראי תוצרת־חוץ.

חברת „ויזה" בישראל פיתחה תוכנת תקשורת מבוססת על תקן LU 6.2, אשר באמצעות רשת תקשורת מתוחכמת מאפשרת לכספומט לבצע אישור משיכה תוך וידוא מצב חשבון המושך בחו"ל.

הכספומט קשור במקוון למחשב המרכזי בבנק לאומי המקבל את הבקשה המבוצע. פנייה למחשב דטה ג'נרל, המחשב המרכזי של „ויזה", המחובר בתקשורת למחשב י.ב.מ. אי במרכז „ויזה" בלונדון. אישור המשיכה מתקבל באמצעות מחשב זה מלונדון במצב החשבון של המושך בחו"ל ומועבר באמצעות תוכנת LU 6.2 אל המחשב המרכזי של בנק לאומי. האישור המוחזר מגיע לכספומט והתייר יכול למשוך את הסכום הדרוש לו להמשך המסע. התהליך כולו נמשך 4 שניות בלבד.

זהו אחד היישומים המתקדמים ביותר של תוכנת LU 6.2 המאפשרת לתוכנה יישומית הכתובה על מחשבי דטה ג'נרל להתקשר לתוכנית אפליקטיבית המותקנת על מחשב IBM כשתקשורת — LU 6.2 בתקשורת. בין התוכניות מושם רשת התקשורת SNA מחברת [illegible] שני המחשבים.

כשרות — לא על חשבוננו

הידיעה כדבר חיוב מסעדות בתל־אביב לממן שני משגיחי כשרות, בסדר גודל של 3,000 שקל לחודש, מביאה את הכפייה הדתית מעבר לגבול הסבילות. זכותו של כל אורח דתי, והמועצה הדתית המייצגת אותו, לשמור על מנהגי כשרות ושאר נוהגים דתיים כרצונם, אלא שאין כל קשר בין רצון זה לבין הכפייה שהם כופים אותנו, החילוניים, המהווים רוב רובם של אורחי תל־אביב, לממן את אמונתם ומנהגיהם הדתיים מכיסנו. אין שום הצדקה לכפות עלינו ולו גם משגיח כשרות אחד! אין בעובדה שעד היום נכנענו בסיכלותנו, שתקנו באיוולתנו, ושילמנו את כל שהשיתו עלינו בתמימותנו, משום תעודת הכשר כדי להמשיך ולתעתע בנו עד אין סוף.

על אורחי העיר לנקוט מיד שתי דרכי פעולה פשוטות: ציבור הקונים יקנה אך ורק בחנויות שאינן נושאות שלטי כניעה לרבנות, והחנויות מצידן יסרבו לאלתר לממן ולו גם משגיח כשרות אחד. יסירו בעלי חנויות המזון, המסעדות וכתי המלון את שלטי הכניעה לרבנות — שלטי ה„הכשר" הכפייתיים, ואורחי העיר מצידם יקנו אך ורק בחנויות אלו. הפחד והחשש מפני הדתיים יסתבר עד מהרה כפחד שווא, והחברה התל־אביבית תיפטר ממאות ואלפי משגיחים כפויים וכופים.

פרופ' דן מלר, האגודה ליהדות הומניסטית חילונית, ת"א

חזרה לגטאות

בעקבות האירועים האחרונים בגדה והמשך האינתיפאדה, דורשים עתה ראשי היישובים לאסור על הפלשתינים להיכנס לישוביהם. לאחר שהפועלים הערבים בנו את בתיהם, עבדו במפעליהם ובכל מיני שירותים שיד יהודי נמנעה מלבצעם — הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת.

המתנחלים, לאחר שהתבססו, שמנו ועבו, בועטים בכל ההסדרים שהיו קיימים עד כה. האם מבינים ראשי המתנחלים מה כרוך בהצעתם? הסתגרות בתוך ישובים קטנים ומבודדים, 70 אלף איש בתוך כ־150 ישובים יהוו גטאות סגורים בתוך ים ערבי האופף אותם. תכנית זו תאלץ את ישראל למצוא מקורות תעסוקה חליפיים לפלשתינים, ואם יידחה רעיון „הטרנספר" — לסלול כבישים חדשים, שיעקפו את היישובים היהודיים וישרתו אך ורק את האוכלוסיה בגדה.

חזרה ל„גטואיזם" היא משאת נפשם של הפלשתינים. האומנם מבינים זאת המתנחלים? האומנם אין בכך קץ לתפישה של דו־קיום בשלום, אותה טענו אנשי „גוש אמונים" ואחרים זה שנים רבות?

דן יהב, תל־אביב

להתחיל מבראשית

יגורשו המסיתים, יגורשו המציתים,
יגורשו המצותתים, יגורשו המתססים,
יגורשו המרססים, יגורשו המתריסים,
יגורשו המהססים.
ואז, כשהכל יגורשו והארץ תהיה ריקה ופתוחה להתחלה חדשה — יהיה אפשר לשוב את שיבת ציון ולהתחיל מבראשית.

אברהם שרון, רשפים

אין מקום להשוואה

במכתבו „ההיסטוריה מלמרת" (21.6.88) משווה אייזיק ולשינסקי בין וייטנאם אלג'יריה לבין שליטת ישראל בשטחים. לדעתי, אין כל מקום להשוואה, כי ישראל לא יזמה את שליטתה בשטחים אלא הגיעה לשם מתוך הגנה עצמית והדיפת תוקפנות ב־1967.

הווייטנאמים והאלג'ירים לא שאפו להחריב את ארה"ב וצרפת ולהקים על חורבותיהן את מדינתם. לעומת זאת, אש"ף והפלשתינים, התומכים בו רובם ככולם, רוצים מדינת פלשתין על חורבות ישראל וראה האמנה הפלשתינית.

עוזי ארבל, רמת־רחל

שלושה שרי אוצר

התייחסויות של שר האוצר נסים למצב המכיש הנמשך זה חודשים במערכת הבריאות, שהתפתח לאחת התופעות הבלתי נסבלות בחיי המדינה, נובע מן העקביות המודרכת ע"י העקרונות האידיאולוגיים־פוליטיים שלו ושל חטיבת משפחתו הליברלית־ליכודית. אין לסכול עוד שהמוקד הרגיש והרציני — הבריאות — ינוהל בגזרה המסכנת חיי אדם, בהשראתו של השר נסים, כעוד חולים סובלים אינם יכולים להגיב ולהתגונן.

זו הפעם הראשונה שמתחוללת תופעה טראגית כזאת כמאמרים שלא ידענו עד כה. בתי־חולים נסגרים בפני נזקקים ונדחים. במצב עניינים כזה מצאה הממשלה פיתרון כדרך של סחבת מוגזרת אחת [illegible] ובמקום להתייחס לבעיה ברצינות, מוגלגלת העניין אל עברי פי פחת.

היו שלושה שרי אוצר מטעם הליכוד האחד, הורביץ, בכיין כרוני; השני, ארידור, שהרס את החקלאות במדיניותו המלכלכת כאשר הריבית מעשירה את העשירים ומרוששת מושבים וחקלאים, והשלישי, נסים, [illegible] ותקוותו, הגלויה והסמויה, היא להרוס את קופת־חולים כדי לבסס את הבריאות על־פי התורה הליברלית הידועה.

איזה עם היה מניח לממשלתו להתקיים במצב מסוכן זה כפי שקורה במדינת ישראל? ממשלה שאינה מסוגלת לפתור בעיות חיים — חייבת ללכת. ציבור הסובל ושותק חייב להתעורר ולאלץ את הממשלה להתפטר.

איזיק ולשינסקי, עכו

לא מטעם הימלפרב

בקשר למאמר תחת הכותרת „אין נפל בית סוקולוב", הריני מבקש להגיב לכמה מהדברים שנכתבו שם.

בחוזר רשמי שהופיצה לשכת העיתונות הממשלתית לקראת נסיעת הנשיא לאוקיאניה כתוב בזו הלשון: „עיתונאים, עורכים וגורמי התקשורת היהודית והבינלאומית המעוניינים להצטרף לנשיא המדינה, מתבקשים להירשם בלשכת העיתונות הממשלתית". כמו שנהוג בהגדרה עיתונאים כמופיע לעיל נרשמה, ללא כל קשר עם איזה שהוא אדם או גוף. באותו חוזר כתוב עוד: „העיתונאים ישלמו דמי השתתפות בהוצאות הטיסה בסך 800 דולר בשקלים חדשים, והוצאות האש"ל יהיו על חשבונם". הוצאות אלו הסתכמו באלפי שקלים, אותם שילמתי מכיסי.

ימים ספורים לפני הנסיעה נתבקשתי ע"י לשכת העיתונות, שירעה כמובן את זהותי ואת עבודתי ותפקידי באגודה, להמציא תמונות פספורט לתעודות מזהות שהונפקו לנו העיתונאים ע"י שלטונות הביטחון של המדינות בהן ביקרנו יחד עם הנשיא. כאחד הורמונות, לאחר שנרשמתי והצטרפתי אושרה, נאמר לי שיש צורך לרשום שם של עיתון כלשהו בתעודות המזהות. הבהרתי, כי שהיה ברור בלאו הכי, כי אינני נוסע מטעם עיתון כלשהו. בתגובה נמסר לי, כי מדובר בעניין נוהלי ובירשום טכני.

בהקשר זה מן הראוי לצטט את מה שכתב ב„על המשמר" מ־19.12.86 לוי מורב: „האמת בכל הפרשה? האומנם נסע [illegible] מ„טעמו" של הימלפרב?

להלן העובדות הפשוטות. הימלפרב לא שלח אף עיתונאי מטעמו או על חשבונו לטיסת הנשיא לאוקיאניה. כך, אגב, נהגו גם שני עיתונים נוספים, „על המשמר" והרשות מלשכת הנשיא ומלשכת העיתונות הממשלתית נאמר לשמשי שהוא יכול להצטרף לנסיעה בדיוק כמו שלושה נוספים אחרים, שנסעו לא כעיתונאים ממש אלא על חשבון מיכסת העיתונאים. אילו פנה יונה שמשי לעל המשמר, ועניין זה נבדק על־ידי (ע"י מורב — י.ש.), היה מקבל ללא שום בעיות אישור מיידי לנסוע מטעמו. כיוון ששמשי הוא איש תם ולא לקח בחשבון שמישהו עלול לחכות לו בפינה, הוא נסע על המכסה של עיתונאי (העיתונים הלועזיים) וגם זאת אחרי שבירר שבכל מקרה הוא לא מתכוון לשלוח אף אחד מן העיתונאים שלו לאוקיאניה. במקרה הגרוע ביותר אפשר לראות בכך פגם טכני. ודאי לא ניתן בשום אופן לראות בכך „טובת הנאה" או „סובסידיה". עד כאן ציטוט ממאמרו של לוי מורב.

בדצמבר 86 נענה ועד האגודה להצעתו הטיל על ועדה מיוחדת, בהרכב ישעיה בן פורת, רן נסלו ועמי רוראון, לבדוק את נסיעתי עם פמליית הנשיא. הוועדה אמורה היתה להחליט אם להסיק נגדי מסקנות אישיות, אך היא בירדה את העניין והגיעה במסקנותיה מלהמליץ על הדחתי.

הנה כי כן, בפרסום הדברים „יונה שמשי קיבל או יזם בעצמו את הזמנת המו"ל של רשת העיתונים הלועזית לקבל ממנו נסיעה כמעט חינם", הכלולים בכתבתו של עמירם כהן — אין כל אמת.

יונה שמשי

התנצלות

בפרשת חלקם של עיתונאי „מעריב" בהלוואה שנתנו חברי אגודת העיתונאים לשופטי רשות השידור בעת השביתה, שהיתה ברשות לפני שנה בכתבתי „כיצד ניצל בית סוקולוב" (24.6.88) — נפלה טעות שמקורה באי־הבנה.

באסיפה כללית שהיתה עיתונאי „מעריב" בקשר להלוואה זו (100 ש"ח) הוחלט לבקש הבהרות נוספות מאמנון גרב, יו"ר הוועד הארצי של עיתונאי ישראל. לאחר שהתקבל מכתב הבהרה מגרב, נערכה אסיפה נוספת של עיתונאי „מעריב" ובאותה האסיפה הוחלט להצטרף למבצע. על־פי סיכומים באגודה במעריב: כ־6,000 ש"ח, כלומר כ־60 חברים תרמו למבצע, שהם כ־70% מחברי האגודה בעיתון זה.

מכל מקום, עם עיתונאי „מעריב" הסליחה.

עמירם כהן

המאבק סביב אימוץ ילדים אינדיאניים

המאבק על אימוצה של אליסה, תינוקת בת תשעה חודשים, נהפך לעימות קלאסי בין תרבויות. האם הלא נשואה פטרישיה, בת 21, בת השבט האינדיאני נבאחו, רצתה שבתה תאומץ על־ידי בני זוג מסאן־חוזה, ריק ושריל, שלמעשה טיפלו בתינוקת מאז לידתה. לכך התנגדו נכברי השבט, שחששו כי זרם גובר של אימוץ ילדי אינדיאנים בידי משפחות לא־אינדיאניות יאיים על קיומם כעם. הם רצו לגדל את התינוקת בשמורה בה חי השבט במדינת אריזונה שבארה"ב.

האם והזוג המאמץ הופגשו על־ידי עורכי־דין מסדרותיה העוסקים בהסדרת אימוצים. פטרישיה גרה בבית הזוג כשלושה חודשים בטרם ילדה את אליסה. באפריל השנה פנו נכברי השבט ושכנעו שופט מקליפורניה כי כל החלטה על אימוץ תוכרע בבתי הדין השבטיים. שופט שבטי החזיר, זמנית, את אליסה למאמצים, אך ההחלטה הסופית טרם ניתנה.

בין הצדדים הוטחו חילופי האשמות חריפים. האם והמאמצים טענו, כי נבחרי השבט הפרו הסכם, לפיו תישאר אליסה בבית מנחה עד לדיון. במקום זאת הושמה התינוקת בבית זר, שם הוזנחה וחלתה. נבחרי השבט טענו, כי המחלה נבעה משינוי במזון.

המאבק על אליסה הינו הסתעפויות של חוק פדראלי לטובת הילד האינדיאני, משנת 1978, חוק שיושם באלפי סכסוכי אימוץ והסמיך את בתי הדין השבטיים להחליט במרבית סכסוכי החזקה ואימוץ של ילדים אינדיאניים.

מקרי האימוץ הרבים מקורם במספר הגדול של הריונות בקרב נערות צעירות, אלכוהוליזם והריון מחוץ לנישואין בשמורות האינדיאניות המרוששות. בטרם התקבל החוק נהגו בתי־משפט מקומיים להעביר ילדים אינדיאניים לאימוץ בבתי משפחות לא־אינדיאניות. „בריחת התינוקות" גרמה פחד בקרב השבטים לקיומם והישרדותם התרבותית.

מחקרים שנערכו בין השנים 1969 ל־1974 גילו כי כ־25 אחוז מילדי האינדיאנים נמסרו למוסדות או לאימוץ במשפחות לא־אינדיאניות. מומחה למשפט אינדיאני טוען, במקרים רבים נטלו עובדים סוציאליים ילדים מהוריהם, אך ורק משום שבבתיהם לא היתה צנרת פנימית ושירותים. החוק הצליח למנוע זאת. אולם מנקודת ראות אינדיאנית, הצלחת החוק איננה מלאה. בתי־משפט מקומיים עדיין יכולים ליטול את הסמכות להחליט במקרי החזקה ואימוץ, על־ידי יישום הוראת „הסיבה הטובה". למשל, אם יש מקום לחשש שהילד יוזנח או ייפגע אם ישאר בשמורה השבטית. משפטנית אינדיאנית ותריעה, כי הוראה זו קיבלה פרשנות ליברלית ביותר.

מאידך טוענים מתנגדי החוק שלא מקרב האינדיאנים, כי הוראותיו מאפשרות לבתי הדין השבטיים להוציא ילדים אינדיאניים מבתי משפחות מאמצות, בהם חיו באושר זה שנים. כך יכולים השבטים לדרוש החזקת ילדים אשר מעולם לא חיו בשמורה, רק משום שאחד מהוריהם הינו אינדיאני למחצה או לרביע.

למרבה האירוניה, האב המאמץ של אליסה הוא אינדיאני לרביע, משבט הטרסקאן ממקסיקו. הוא הבטיח, כי ידאג שלא תישלל כליל מאליסה מורשתה התרבותית השבטית, אך לדעתו המצוקה והעוני בהם תחיה הילדה בשמורה מאפילים על כל הטובות הנשקפות לה משימור הזהות התרבותית. „ממילא יש סיכוי שתכחל בחיי השמורה, תנטוש ולעולם לא תחזור לשם", אמר.

בינתיים מצפה התינוקת אליסה להכרעה בעניינה כשהיא מכוסה בשכבה של אבקה מתוקה, אותה זרה עליה רופא־אליל אינדיאני בטקס שבטי, כדי לגרש רוחות רעים. אולי האבקה תגן עליה מפני פגיעות המאבק החריף סביב אימוצה.

30 שנה לאיגוד יודאיקה

השנה ימלאו 30 שנה לאיגוד „יודאיקה" בישראל. החוג הראשון של אספני יודאיקה הוקם באשקלון, על־ידי גרשון ארומי ז"ל. אחר־כך הצטרפו לחוג כמה אספנים פעילים, ביניהם אשר בן אוני ז"ל, שהיה עורך בטאון „יודאיקה" הראשון, והעיתונאי אריה לינדנבאום, שניהל את החוג התל־אביבי, וד"ר שאול דגוני, שניהל חוג פעיל מאוד בחיפה.

הירחון הישראלי לבולאות מציין, שב־1968 הופיע אלבום יודאיקה הראשון, שבאותם ימים כלל את כל האישים היהודיים שהופיעו בבולי דואר. ב־1964 הופיע קטלוג יודאיקה מיוחד, פרי עבודתם המשותפת של אריה לינדנבאום וד"ר שאול דגוני, שכלל בולי יודאיקה נוספים, כמו מגינידוד, תנ"ך ועוד.

פעילי איגוד „יודאיקה" מרגישים, כי אחת הפעולות החשובות של האיגוד הוא הוצאת בולטין, שלוש פעמים בשנה, הנשלח לחברי האיגוד וכולל מידע שוטף בנושא יודאיקה. עורכי הבולטין הם ד"ר בני רויטר מרחובות וחיים מאיר מפתח־תקוה, בסיועו של אריה לינדנבאום, עורך הירחון הישראלי לבולאות. אגודת אספני יודאיקה חברה בהתאחדות בולאי ישראל, והיא בין העמותות הגדולות. מתכנסים במסגרת ארצית מספר פעמים בשנה. גולת הכותרת של האיגוד השנה הוא התקנון המיוחד של קריטריונים לאיסוף פריטי יודאיקה.

ד"ר בני רויטר, אספן יודאיקה ותיק ואיש מחשבים, מכין עתה קטלוג עב כרס, ממש אנציקלופדיה, בו ייכללו בולי יודאיקה שהופיעו בכל מדינות העולם כמו, בולי תנ"ך, אישים יהודיים, בתי־כנסת, פולקלור וסמלים. האספנים מצפים כבר להופעת הקטלוג.

חותמות מיוחדות

השירות הבולאי (רשות הדואר) מנפיק באחרונה חותמות דואר מיוחדות רבות לציון אירועים ציבוריים שונים, במיוחד אירועים הקשורים לחגיגות ה־40 שנה למדינה, וכן לציון אירועים בתחום התרבות, החינוך, הרפואה תולדות ההגנה ועוד. בחודש יוני בלבד הופיעו 9 חותמות דואר מיוחדות.

ב־6.6.88 הופיעה חותמת מיוחדת, לציון 50 שנה לארגון ההגנה פלוגות השדה, שהוטבעה על דברי דואר בסניף הדואר המיוחד בכפר תבור (מסחה). ב־8.6.88 הופיעה חותמת מיוחדת בירושלים ובתל־אביב שהוקדשה לשבוע הספר העברי. ב־9.6.88 הופיעה חותמת לרגל פתיחת תערוכת ה־40, שהוטבעה בסניף הדואר בגני התערוכה על חומר בולאי לרגל התערוכה הזו. באותו יום הופיעה חותמת דואר מיוחדת לכנס עובדים סוציאליים, שהוטבעה בסניף דואר מיוחד שנפתח ברמת גן. ב־16.6.88 הופיעה חותמת מיוחדת לרגל חגיגות ה־25 של ארגון השוטרים הבינ"ל והחותמה בסניף דואר מיוחד בתל־אביב. ב־17.6.88 הופיעה ברכות ישראל לתערוכת הבולים בקנדה. ב־27.6.88 הופיעה חותמת לרגל פסטיבל המחול בכרמיאל והוטבעה בסניף המקואר המיוחד שנפתח במקום. ב־29.6.88 הופיעה חותמת לרגל 50 שנה למרכז הרפואי רמב"ם בחיפה. כן הופיעה חותמת דואר מיוחדת לרגל כנס הבינ"ל השני והתערוכה לאנרגיה בחיפה.

הנבחרת הטובה ביותר

בחירות נבחרת מפ"ם לכנסת באולם התרבות של שפיים בשבוע שעבר: בלי ליצנים, קוסמים, בדרנים ומוסיקת רקע קצבית. הצבעה נטו

אולם התרבות בשפיים, בלי ליצנים וקוסמים

בתור לקלפי

בין הצבעות להצבעה תופסים חרופ קצר

חזן וחברים

עו"ד אהרון בן־יוסף ורבקה גרצובסקי

בשביל המוליך לאולם בית התרבות בשפיים עמדו כבר משעות הבוקר צעירים ובני נוער וחילקו מנשורי תמיכה אחרונים במועמדיהם. הם, ושלטי ההכוונה שפוזרו בין השבילים הירוקים, היו הסימנים היחידים לעומד להתרחש בשעות הארוכות שלאחר מכן. חברי מרכז מפ"ם שהגיעו כדי להצביע למען המועמדים לכנסת עשו זאת ללא ליווי רעשני של ליצנים, קוסמים, נערות מעודדות במיני, כרזות צבעוניות או מוסיקת־רקע קצבית. בשעה 10, חצי שעה בלבד לאחר הפתיחה הרשמית, כבר היו נתונים כולם בעיצומו של תהליך ההצבעה.

על הצד המבצעי הופקד הנרי אלקסלסי ועל הצד הטכני־חוקי פיקח מקרוב עו"ד אהרון בן־יוסף. שמונה שעות מאוחר יותר הוא יקרא מעל לבמה את השמות ברשימה הסופית של הזוכים. בינתיים הוא משגיח שהכל יפעל לפי הספר. „זה כשבוע אנו עובדים באינטנסיביות על הפרוייקט הזה", הוא אומר. „כיוון שהפעם מדובר בהצבעה אישית, מורכבת וגמישה, שכל סיבוב תלוי בקודמו, החלטנו לעבור לשיטת ההצבעה בפתקים, כמו זו הנהוגה בבחירות לכנסת. זהו נוהג חדש במפלגה, המאפשר גמישות מבחינת עריכת ההצבעה. אני מקווה שהשיטה תוכיח את עצמה".

לצורך המבצע גוייס למשימה כל בית מרכז מפ"ם על עשרות פעיליו. „הנושא הצריך פעולה ארגונית אדירה בהיקפה כדי להתגבר על הצד הטכני", מציינת רבקה גרצובסקי, המזכירה הטכנית של „פרוייקט בחירות". כך, לדוגמה, נזקקו לכ־150 אלף פתקי הצבעה, כ־6,000 פתקים לכל מתמודד. כל סיבוב הצריך 70 ספרי בוחרים, 70 טפסי הדרכה, 10,000 מעטפות ו־140 גליונות לסיכום ספירת קולות. כל סיבוב הצריך טופס שונה, בהתאם לשמות המועמדים.

„כרגע, בשלב הסיבוב הראשוני, קצת בלגאן", מודים השניים, „אבל אנו בטוחים שהאנשים יתרגלו מהר מאד לשיטה החדשה. בסיבוב השני, כל אחד יודע בדיוק עבור מי הוא מצביע".

בשמונה הקלפיות העסק עובר כמו שצריך. המצביעים ניגשים לשולחן הרישום, זהותם נבדקת, הם מקבלים מעטפה חתומה, ניגשים אל מאחורי הפרגוד ושולפים את הפתק המתאים עם שם המועמד, חוזרים ומשלשלים לקלפי. בחוץ יש המנצלים את רגעי ההמתנה לסייסטה קצרה על הדשא. לאחרים קשה להתאפק, גם מול הפסטורלה שמסביב, והם ממשיכים לנתח את סיכויי המתמודדים. מה יקרה אם...

לחיי המצטרפים שבדרך

אחרי הסיבוב המקדמי מצטרפים ארבעה שמות נוספים לרשימת 14 מומלצי הוועדה הפרסונאלית, ומגיע שלב ההצעות לסדר. שלב של התלהטות הרוחות, ויכוחים, הצבעות, הצבעות ושוב הצבעות. „התכנסנו לא כדי לדון בסדרי הצבעה: אומר מעל הבמה המזכ"ל אלעזר גרנות: אנו כאן כדי להחליט מהי הרשימה הטובה ביותר של מועמדים איתה נרוץ לבחירות לכנסת ה־12". במרוצת היום חוזר גרנות פעמיים נוספות על הקו המנחה. „בואו נעמיד את הנבחרת הטובה ביותר".

באותה הזדמנות הוא גם לא שוכח לברך את מאירקה פעיל על הצטרפותו המחודשת למפ"ם. „לחיי המצטרפים שבדרך", הוא מכריז, ונענה במחיאות כפיים סוערות.

ככל שהשעות עוברות, והערב מתקרב, מתבהרים העניינים. עוד מועמד ועוד מועמד מצטרפים לרשימה הסופית. אחרים פורשים מהמירוץ, לא לפני שהם לוחצים את ידי הזוכים. עכשיו רוב האנשים בחוץ, בקבוצות קטנות. מדי פעם, כשנודעת תוצאה, נוצר גוש גדול יותר ליד המאושרים. לוחצים ידיים, מברכים ומתחבקים. בשעות הערב יודעים כבר מי ומי בשביעיה הראשונה, וכולם מתייצבים מול המצלמות: צבן, אורון, פארס, סרטני, יציב, גילאון וגרוב. „עכשיו לא נותר אלא לשנס מותניים ולהצמיד לאנשים האלה תואר ח"כ לפני שמם", אומר מישהו מהצד השני של המצלמה, „עשינו כבר דברים קשים ומסובכים מזה".

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רח' ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה עליפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מכב' ויוסף להוספת בניה לדירה ברחוב דיזלינג 16, קריית־חיים, חלקה 70 בגוש: 11491. הבקשה: כרוכה בחריגות למרווח הצדי בשעור של 20 ס"מ ולמרווח האחורי בשעור של 195 ס"מ.
ניתן לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יגוביו
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
תכנית מס' חפ/1787 א' — חלוקה חדשה נוסקר המולג'ה, המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229 — תכנית המתאר של העיר חיפה.
חפ/10 — המנהל מגורה הר הכרמל.
חפ/388 — חלוקה חדשה של חלקות 54, 55, 56.
חפ/1517 — רמת אופקים.
והשפיע על התכניות הבאות:
חפ/718 א' — פיקוח על פיתוח הבניה באזור מגורים א'.
חפ/229 ב' — הגבלת איחוד בניה באזור מגורים א'.
חפ/1517 ג' — שינוי מערכת דרכים וסוג נחלת אופקים.
חפ/1517 ד' — שינוי יעוד של חלק מרח' 549.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10796 חלקות 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 49. המקום: מדרום לשטח המולג'ה ממערב לכביש האופקים.
עיקרי התכנית:
1. ביטול דרך וקביעת דרך חדשה.
2. שינוי יעוד מגורים א' למגורים מיוחד.
3. שינוי יעוד מגורים א' לשצ"פ.
4. איחוד וחלוקה מחדש בהסכמת הבעלים.
5. קביעת הוראות בניה ופיתוח.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות.
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר המוסמך לכך בחוק או על פיו.
כ"ט סיון התשמ"ח, 14.6.88
משה גלזנר, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
עיר אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת — בקשה למתן היתר לשימוש חורג, חריגה מתב"ע. מפורטת מס' 8/102/03/2. מהות הבקשה: שימוש חורג להפעלת מסעדה במבנה קיים הבנוי על שטח ציבורי פתוח (בצמוד למרכז חנויות בגבי) בגוש 40003 חלקה 10 (חלק) בשכ' האשל אילת.
המבקש: גדליהו ארנון.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין החריגה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
רפי הוכמן
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/243א".
אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6580, חלקות 630־632, רחוב היובל פינת רחוב אחוזה.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מבנה ממיועד למגורים ומסחר למשרדים ומסחר.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3439 התשמ"ז, עמ' 1354 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 19.2.87, ובעיתון ערב חדשות מתאריך 19.2.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 18.2.87 בשפה העברית.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עליפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י בלאוייס להתיר על חלקה 176 בגוש 6431 רחוב אז"ר 4 הקלה כלהלן: 10% בקו בנין אחורי 7.2 מ' במקום 5.0 (בתחום המקלט).
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.
יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות. חלקה 284 גוש 3926 רחוב וולפסון 22 לפי תוכנית מתאר/תכנית מפורטת מותר לבנות בית מגורים 4 קומות. 8 דירות הקלה 5% עבור מעליה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן, 29.6.88
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקדה תכנית מיתאר מקומית הנקראת תכנית מספר רע/1/242/ב'.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: רעננה גוש 6580 חלקות 221.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת גובה המבנה, מס' יחידות דיור, קביעת שטח הדירות.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח־תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' פת/1233/בל"ל.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: פתח־תקוה, רחובות ז'בוטינסקי, השחם. גוש 6393 חלקות 17—16, 35.
עיקרי הוראות התכנית: א. יעוד שטחים לבניני צבור ודרכים; ב. קביעת שטח לאיחוד וחלוקה על פי סימן ז' לחוק לחלקות 16, 17, ו־35; ג. קביעת הוראות בניה באזור העשיה; ד. ליעד מבנים להריסה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
רב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
תל־אביב—יפו
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, החליטה על הכנת תכנית מפורטת מס' 2427. שנוי מס' 1 לשנת 1987 של תכנית מפורטת מס' 573.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: גוש: 6163, חלקה 85, רח' עמישב מס' 66.
מרדכי בהגא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

טלוויזיה
09.00 עד כאן חדשות של ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 סרט מצויר: דר' ג'קיל ומר הייד — דר' ג'קיל שוקד על המצאת תרופה, שתאפשר לו להיהפך לפי רצונו להתגלמות הרשע. לבסוף, אין הוא יכול לשלוט עוד על מר הייד הרשע, היוצא מתוכו בכל שירצה, ומבצע פשעים איומים. 10.05 פרפר נחמד: ברוך הבא סינגי. 10.35 סדרה דרמטית חדשה: חץ וקשת פרק 1 המשתה. בנו של ויליאם על הגפת, מתיו אינו יכול להשפיל את עצמו, ומתנגד לפקודה להשתחוות למגבע. המלך ויליאם ובנו נאסרים, ויליאם נאלץ לירות חץ בתפוח שמונח על ראש בנו. 11.00 סדרה עלילתית: זה רק ויליאם ותעלוליו של ויליאם השובב. 11.25 בעלי החיים המופלאים מופע ראווה המציג בעלי חיים בעלי תכונות אנושיות או כאלה שיש להם קשרים מיוחדים עם בני־אדם. 12.10 מוסיקת פופ: תאומי תומפסון. 14.00 עד־כאן חדשות קול ישראל. 14.05 מהל בולשוי (חלק א') בסקירה היסטורית על תולדות התיאטרון, משולבים קטעים רבים מתוך אופרות ובלטים של חשובי היוצרים הרוסים. 15.00 רחוב סומסום איך מריחים. 15.30 שביל באמצע שביל בצד: שבילווידון מס' 1 לקט שירים מתוך תוכניות שביל באמצע שביל בצד ששודרו בשנה האחרונה. 15.40 שעת כושר. 16.00 שידור ישיר של משחק הגמר לגברים בטורניר הטניס של וימבלדון 88'. 17.00 ערב חדש, מנחה: דן מרגלית. 17.30 וימבלדון, המשך השידור הישיר. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 דואה פתרון (ערבית). 18.45 חידושים והמצאות עשבי מרפא. 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 אלף (ראה הפניה). 20.30 בין הכיסאות. מגזין רדיושבוע בענייני משפחה וחברה, בשידור ישיר מנחה: עמוס ארכל. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקראת שירה. 21.50 שושלת, הפרק התשעים ואחד: סאלון מובאת למנוחת עולמים: סמי ג'ו תובעת כופר תמורת החזרת דני לסטינן. ואדם נחלץ לעזרה דומיניק מגלה סוף סוף את הקשר שלה לקריגנטון. 22.40 סוף ציטוט תכנית בענייני ספרות. 23.20 חופשי על חבר. שם הפרק: קרלה משנה דרכיה — לקוח בלתי אהוד, מצליח להוציא את קרלה מעמת המזג מכליה. 23.45 מסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2
18.33 הרפתקאות הדבורה מאיה. 18.57 רגע לפני... להטוטיו של שף מצחיק. 19.00 דארל ברוסיה, פרק ראשון: הרוסים האחרים. 19.26 רגע לפני... על אשף בועות סבון. 19.30 חופשי חופשי פרק שמיני: מניאנה. 19.55 פינת המתבונים: מתכוני ברברים. 20.08 נקודת זינוק, מגזין ספורט. 21.06 שירים של ארלו ברואו, מייקל דיוודרסון וה„בי ג'יס".

רדיו
קול המוסיקה
(ת) תקליטור קומפקטדיסק 07.00 האזנה ניגוחה: מוצרט: דיברטימנטו ק. 136; בטהובן: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ותזמורת; שוברט: שישה שירים מתוך שירת הברבור (חלק ראשון); ונסן דנדי: סימפוניה על שיר הרים צרפתי לפסנתר ותז. אופ. 25. 09.00 קונצרט בוקר: שוסון: קונצרט ברה מג'ור לפסנתר, כנור ורביעיית כלי־קשת; המל: מבוא, נושא ווריאציות בפה מינור לאבוב ותזמורת אופ. 102; מיכאל פרטוריוס: מחולות מתוך טרפסיכורה; מוצרט: קונצ'רטו מס' 3 לכנור ותז. ק. 146; מנדלסון: רביעיית כלי־קשת בסי במול מג'ור, אופ. 12; צ'ייקובסקי: סוויטה מס. 1 ברה מינור אופ. 43. 11.57 פינת השירה. 12.00 אמנים באולפן. אליעזר רואן: צלר, אלן שטרנפלד: פסנתר. ג'מיניאני: סונטה מס. 3 ברה מג'ור; בארברו: סונטה, אופוס 6; שופן: סונטה בסול מינור, אופוס 65. 13.05 בהאזנה ניגוחה: ויואלדי: קונצ'רטו ברה מינור לצ'לו ולתזמורת; בטהובן: סונטה מס' 4, במי במול מז'ור, לפסנתר; ברהמס: סרנאדה מס' 2, בלה מז'ור; סקריאבין: פנטסיה לפסנתר ולתזמורת; רספיגי: מזרקות רומא. 15.00 החידון המוסיקלי וש"ת. 16.00 מוסיקה ליום ראשון: ויואלדי: אינטרדה וגלוריה; באך: המוטט ישוע שמחתי; רחמנינוב: תפילת ערבית. 18.00 מוסיקה כאן ועכשיו. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלודה. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי, ושבוע המוסיקה הקולית בירושלים 1987, אנסמבל באך מפרנקפורט מנצחו: מלכה סכורלוה: באך: קנטטה מס. 21 מה רב סבלי; הירדן: מיסת נלסון ברה מינור. 22.30 מן המקורות, מערב עם ערב על שירי שבת במסורות יהודיות כו: בעקבות הלחן האבוד של ה' רבון עולם. 23.00 מחורי יצירות: מגנינג קסריריו: שופן נוקטורנים.

רשת א'
08.05 הפוגה מהונה. 09.05 טלרדיה, שירות מידע למאזינים. 10.05 עיני בוקר, מגישו: גדעון וטר. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר. מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 שירים עבריים. 15.30 האוניברסיטה המשודרת: מרחבא, ערבית מדוברת. מורה: ד"ר אביוי שבטיאל. שער מס' 7. 16.05 רדיו־עשרה, מגזין נוער. 17.05 צבעי הקשת: מסורות, מטבח וגם משולב. 18.05 מנחת ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 חפות וקץ, תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם. עם רבקה מיכאלי. צורות שני, טבכולוגית. חינוכית: סיפולית. מנהלת...

הכרות הפסיכולוגי של עיריית בני־ברק: התופעה כוונה לסגירת פערים בתחומי הלמידה, ההתנהגות והסתגלות חברתית.

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה. 08.05 כוכב הבוקר: עם אריק לביא. 09.05 בראש צעיר, מגזין לילדים ולבני נוער. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בבית, עם חיים קינן. 13.05 לחצי היום, חדשות מינמופו 14.06 לראות או לא לראות, יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, הור והמוזר. 15.05 תוצרת הארץ, תכנית כבקשתך לשירים עבריים. 16.05 יומן כלכלה. 17.05 רגעי קסם. 17.35 קראתי ספר, קוראים ממליצים. 18.06 בעין בותנת, שאלות וסוגיות במחלוקת עם יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל, מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 אומר בשבחין, פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 20.05 בינינו לבין עצמנו, שיחות עם מאזינים בשידור חי. מנחה: אלכס סלמור. 00.15 להאזנו בחלום, שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. מדע הנגינים בעידן האיידס, תאי לנגרהנס. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 06.30 פוקחים עין, החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 מכת שמש, מערכונים ופזמונים מסרטים ישראליים. 11.055 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 שליפה מהמותן, עם לאה עוז. 14.05 אני מנגן, עם ארז טל. 15.05 שירים מהסרטים. מופע סומכי המוקדש לרגעים היפים של הקולנוע הישראלי ב־40 שנות המדינה. משתתפים: מיקי קם, דפנה ארמוני, ליאור ייני, יואל לרנר ואושיק לוי. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות. 00.05 ציפורי לילה קולנועיות. רבישיה עם אנשי קולנוע, ומוסיקה מסרטים. שידור חי מסינמטק ירושלים. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1
19.05 שירים מכאן, שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב: יצחק קלפטר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. מדע הנגינים בעידן האיידס, תאי לנגרהנס. מרצה: פרופ' יחיאל בקר. 22.05 על הרכש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.

שידורי צה"ל 2
19.05 הרדיו היטן, עם רני קרסל. 20.05 צר"פ, עם אברי גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה, רני קרסל.

רשת ג'
06.04 שיר כבוקר בבוקר. 08.05 תמרונים תזמורתיים, נעימות מפורסמות. 09.05 שנים טובות. 11.05 30 בצל' עם יקיר אביב. 13.05 עם כל הלב, באיטלקית, ספרדית וצרפתית. 14.06 כמן גב, עם שוש עטרי. 16.05 כאן ועכשיו, עם מיכל קרזואלי. 17.05 קיץ חם, עם מנחם פרי. 19.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 22.05 ארוס עתיק. 23.05 מסביב לחצות.

קולנוע
תל־אביב
4.30, 7.15, 9.30
אסתר: רמבו 3 — 5, 7.15, 9.40
אורלי: הכרדה מינית — 7.15, 9.30
בן־יהודה: לילה מסחרר — 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה — 7.15, 9.30
גת: ג'יטל ג'ויס — 6.00, 9.00
גורדון: מקום ליד הים — 7.00, 9.30
דקל: משדרים חדשות — 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: מציצים בתוך — 7.45
סקס — 12.00
הוד: ביג פוט — 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: סמטאות הפשע — 4.10, 7.15, 9.30
טיילת 1: פאוקסטי — 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק — 7.20, 9.40
טיילת 3: זרוק אותה מהרכבת
פאר: חולת אהבה — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לידי איב — 7.15, 9.10
רב־חן:
חן 1: נעורים בהשאלה — 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי — 5, 7.25, 9.45
חן 3: ספר הג'ונגל — 7.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: הקיסר האחרון — 6.30, 9.30
שחף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום — 4.10, 7.00, 9.30
תל־אביב: ג'ונסין הלוחמת — 5, 7.15, 9.10
תכלת: שנת ההתבגרות שלי — 6.30, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר — 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי + אל עצמי — 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל כך — 2, 5, 8, 10.00
לב 4: שלושה סיפורים — 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות — 9.30, 7.00
רמת־גן
אואזיס: שלושה גברים ותינוקת — 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: ביטל ג'ויס — 5, 7.20, 9.40
גן 2: פעמיים אשתי — 6, 9
גן 3: זר שומר עלי — 5, 7.30, 9.40
גן 4: החשוד — 6.15, 9.15
ירושלים
אדיסון: קיץ 1987 — 9.30
אורנע: ביטל ג'ויס — 9.15
רון: רמבו — 9.00
בית אגרון:
ג'יימס בונד — לעיניך בלבד — 17.30
ילדים חורגים לאלוהים — 19.45
9 שבועות של שכרון חושים — 21.45
כפיר: הקלות הבלתי נסבלת — 4.10, 7.15, 9.11
אוריגיל: שלושה גברים ותינוקת — 8.30
מיטשל: אהבנו כל כך — 9.15
סמדר: משדרים חדשות — 9.15
תבירה: סגור לרגל שיפוצים
ערן: ג'ונסין הלוחמת בדרכים — 9.00
תיאטרון ירושלים:
מורים — 9.10
חיפה
אורה: שם משחק — 7.00, 9.15
חן: עיניים שחורות — 4.10, 7.00, 9.00
עצמון 1: מלך הסלים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת — 4.10, 7.00, 9.15
עצמון 3: מוכת ירח — 6.00, 9.15
רון: ביג פוט במשפחה — 4, 6.30, 9.00
רביאור:
רביאור 1: 3 גברים ותינוקת — 6.45, 9.15
רביאור 2: חיזור גורלי — 6.00, 9.15
רביאור 3: משדרים חדשות — 6.50, 9.15
אורליו: חופשה בכפר — 7.00, 9.15
קרן אור המתורתו:
מקום ליד הים — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: רמבו 3 — 5.00, 7.30, 9.30
נתניה
שרון: מקום ליד הים — 5, 7, 9.15
אל עצמי — בשעה 5.00, 11.00
חולון
סביון: ללא מיסתור — 5, 7.15, 9.30
מגדלו: רמבו 3 — 7.00, 9.00
ארמון: מקום ליד הים — 5, 7.30, 9.30
בת־ים
עצמאות: ללא מיסתור — 5, 7.15, 9.30
הרצליה
היכל: סגור
פתח־תקוה
היכל 1: מלך הסלים — 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק — 6.15, 9.30
היכל 3: תקועים בדרך — 6.15, 9.30
עפולה
מפסתרון: מוכת ירח — 9.00
ראשון־לציון
רון 1: תקועים בדרך — 6.00, 9.40
רון 2: מלך הסלים — 7.15, 9.30

תיאטרון
הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 3.7
סאלח שבתי: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30
המלביש — בבימרתף: 20.30

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אהרון — הפיין 52
עין יהב — עין יהב 2
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28
נתניה
נתניה — הרצל 11
פתח־תקוה
הירקון — שטמפפר 24
תל־אביב
דיזנגוף — דיזנגוף 132
קופ"ח — בן־יהודה 26
חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'—ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.55, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגית ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
שערי צדק—פנימית; ביקור חולים—כירורגית
הדסה ה"צ - נשים
הדסה ע"כ - ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.
מוקד קופ"ח כללית
המוקד יעסוק מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433300.
ער בייד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02-243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 228782.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410
ער"ן נתניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022. עפולה — 065-93334. טבעון — 101, טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-530848.

בעריכת צביה בן־שלום

5 ימים לגמילה מעישון

אין זה נכון, שכל מי שרוצה להפסיק לעשן, מפסיק לעשן. לפעמים רוצים ומתקשים, מפסיקים — חוזרים, מנסים — ומתייאשים. לפעמים לא רוצים, טוב, רצונו של אדם כבודו, אבל מי שכן מעוניין (בעצם כל אחד מהמעשנים מעוניין להפסיק ברגע כלשהו של חולשה או שיעול) ואינו מצליח — פשוט צריך לנסות שיטות שונות. היגמלות מעישון דומה לדיאטת הרזיה — מה שטוב לאחד אינו משפיע על אחר. מנסים ומנסים, עד שמוצאים את הדרך הנכונה. או לא.

אחת השיטות המקובלות בארה"ב הוא „טיפול בחמישה ימים". אין ספק שלמישהו זה עזר.

יום אפס
● בערב מקדישים כרבע שעה לאוטוהיפנוזה: שיחת „אני עם עצמי", הכרת התועלת שבגמילה מעישון ובניית מוטיבציה איתנה, שתכנית דביקות במטרה. מסיימים את ה„דיון" בהחלטה נחושה: מפסיקים מיד!
● אוכלים ארוחת־ערב קלה: לוקחים בחשבון שתה, קפה ואלכוהול מגבירים את הרעב לניקוטין, ואילו ירקות ופירות מחלישים אותו.
● יוצאים לטיול שלפני השינה, נושמים עמוק, נרגעים. משתדלים לשמור על מצב־רוח מרומם (וסוף־סוף הגענו להחלטה גורלית!) הדלקם גופני ונפשי.
● אחרי הטיול — מקלחת פושרת. מצחצחים את השיניים במשחת מנטול ומיד הולכים לישון. מכוונים את השעון המעורר לשעה מוקדמת מן הרגיל ולפני שנרדמים „מקריינים" בדמיון סרטים נפלאים, שבהם אנו מככבים כגיבורים לא־מעשנים.

יום ראשון
● מיד לאחר שמתעוררים, שותים כוס מיץ פירות או מים פושרים.
● מבצעים כמנה תרגילי נשימה, מתקלחים במים קרים או פושרים ואוכלים ארוחת־בוקר, המקטינה את הרעב לניקוטין (פירות וירקות).
● לעבודה הולכים ברגל! (לפחות חלק מהדרך), ובזמן העבודה מתרחקים ממצבים שבהם אנו נוהגים לעשן. מרבים בשתייה, אפשר רק מים פושרים.
● מחפשים שותפים למשימה, אנשים שכמונו מתאמצים להפסיק לעשן. מעודדים זה את זה.
● שומרים על רמה גבוהה של תעסוקה, נזהרים מבטלה: לעתים קרובות גורמת הפסקת עישון לאפטיה, חוסר רצון לפעול — מוכרחים להתגבר על תחושה זאת.
● חוזרים הביתה ומתעסקים בדברים מהנים. שום דבר שמעצבן ומרגיז, שהיינו מעדיפים לדחות לפעם אחרת. בסדר, דוחים לפעם אחרת.

יום שני
● בוקר כמו ביום הקודם (ארוחת־בוקר עתירת חלבון).
● בכל פעם כשבא לנו לעשן עד כאב — אנו מגייסים את המוטיבציה שרתמה אותנו להפסיק. מחזקים אותה במיצים וטיולים.
● מתרחקים ממעשנים ומוויכוחים. אין לנו עצבים להתמודדויות.
● היום, בשעה 16 בערך, יבוא המשבר. בשעה זאת נצא לטייל, בלי סיגריות בכיס, לאיזור שאין בו חנויות וקיוסקים. אולי נשכב לישון.
● קשות לנו במיוחד הפעולות, שבמהלכן נהגנו לעשן. תהיה זאת צפייה בטלוויזיה, שיחת טלפון, קריאה, שתית קפה... אבל אנחנו מודעים לכך והחלטנו שנלמד לעשות את הכל בלי הסיגריה.
● בערב אנו מטלפנים לבן־ברית (או — מוטב — נפגשים איתו), כדי שנעודד זה את זה ונטפח זה לזה על השכם, כמה אנחנו גדולים שהחזקנו מעמד יומיים תמימים!

יום שלישי
● יום המשבר. אם נעבור אותו בשלום ובלי סיגריה — הכל יהיה קל יותר.
● נזכור לאכול ארוחות רבות, אבל קלות, עתירות חלבון, ירקות ופירות; נזכור להתאמבט ולהתקלח במים פושרים; תרגילי התעמלות קלים ותרגילי נשימה, טיולים ו„שיחות נפש" להרמת המורל. ניתן לדמיון דרור ונראה את עצמנו חופשיים מכל שעבוד... כל אלה — עד כמה שזה נראה מוזר — מסוגלים לספק תעסוקה לשעות פנאי רבות.
● מתרחקים ממצבי מתח, מעצבנות ומפיתויים: במשך כל היום משתגעים לסיגריה — אבל לא! עוד יומיים! כבר עברנו את קו האמצע!

יום רביעי
● בארוחת־הבוקר אנו מרגישים טעם חדש במזון — אות שחוש הטעם שלנו, שהוקהה על־ידי העישון, חוזר ומגיב. עוד מעט יתחדד גם חוש הריח.
● הגוף סילק כבר חלק ניכר מהרעלים שהצטברו בו ואנו מרגישים טוב יותר, חזק יותר ומה שחשוב במיוחד — הרעב לניקוטין דועך.
● מוקדם מדי לנוח על זרי הדפנה. אל נרפה את העירנות, לא נחליש את המאמץ — עדיין אנו כמהים לסיגריה, אבל המחשבה על הניצחון מעודדת.
● ממשיכים לטייל, לשתות מיצים, לאכול ארוחות קלות. משתדלים למצוא עניין בחיים. זה הזמן לבלות, לגלות שיש חיים אחרי הסיגריה.
● הידד! אנו בדרך לניצחון!

יום חמישי
● ממשיכים בכל הטקסים של הימים הקודמים.
● איננו מתרחקים מהמעשנים וממצבים שבהם נהגנו לעשן. זה המבחן ואנו עומדים בו בהצלחה.
● איננו מתכבדים בסיגריה, כדי להוכיח שהיא כבר אינה טעימה לחיכנו. זאת מלכודת! היא תטעם וכל המאמץ ירד לטמיון.

אחרי
ממשיכים באורח חיים זה עוד חודשיים ובמשך כל הזמן איננו מתפתים אפילו לסיגריה אחת! אחר־כך נרגיש, שעשן של אחרים מפריע לנו לנשום.
בארה"ב מומלץ לעבור את ה„טיפול של חמישה ימים" בהשגחת פסיכיאטר, אבל אנחנו יכולים לנסות בכוחות עצמנו. אין ספק שלמישהו זה יעזור. אולי לך?

א.ס.

במקום סיגריה
כשבא לך להדליק סיגריה — ואתה בתהליך היגמלות או צימצום — עשה אחד מהדברים הבאים. סליחה שהעצות בלשון זכר, הן נועדו, כמובן, לבני שני המינים, אבל ההתחשבות בכך תסרבל את הניסוח.
1. שתה כוס חלב, מים, מיץ או תה צמחים;
2. בצע 5 תרגילי נשימה עמוקה (נשימה דרך האף, נשיפה דרך הפה);
3. צא לטיול קצר, סביב הבית;
4. התעמל קצת;
5. ספור לאט לאט מ־1 עד 100;
6. עסוק במשהו שגורם לך הנאה (חוץ מעישון);
7. צחצח שיניים במשחת מנטול;
8. התקלח. במים חמים וקרים לסירוגין (אם אין לך בעיות לב) ונגב את הגוף במגבת „משפשפת";
9. לעס משהו — מסטיק, פיצוחים, ירקות...;
10. התחל לקלל, המשך עד שתרגע;
11. צלצל למישהו נחמד, שיחזק את רוחך ויעודד את מאמציך.

זה מה שיש

נורה בקיץ
נ.ג.ו.ר.ה. — מכון לימודי ומחקר לנשים מארגן הקיץ שורה של סדנאות בתל־אביב, ירושלים, חיפה, נתניה והרצליה. הנושאים הם: תקשורת אסרטיבית (משא־ומתן), התמודדות עם מצבי לחץ, התמודדות עם ביקורת, שינוי ומעברים, מעבר לאסרטיביות, פחד מכישלון — פחד מהצלחה, תקשורת אסרטיבית בחיי נישואין ואולי במשהו לא הבחנתי. פרטים בת.ד. 3174, רמת־גן 52130.

לשתות אלוה־ורה
בתחילה רק מרחנו אותו על פצעים וכוויות. אחר־כך הוא הפך מרכיב חשוב בתעשיית הקוסמטיקה והיום אומרים לנו לשתות אותו. קקטוס חביב, בלי קוצים, צמח פלא, שהאינדיאנים וכו'. בספר־נג'ואלי שבטכסס סוחטים ממנו את המיץ ומוכרים על תקן של משקה בריאות טבעי. „למעוניינים לשמור על מערכת עיכול ובריאות תקינה, על מראה רענן וצעיר ותחושה של חיוניות" — דבר היבואן, „סמדר" בע"מ. מיטיב במיוחד עם הסובלים במערכת העיכול. מומלץ לשתות 3־6 כפות, פעמיים ביום, על קיבה ריקה (בבוקר ולפני השינה). נמכר בבקבוקים פלסטיים של 450 סמ"ק (20 ש"ח) בחנויות טבע ובבתי הומיאופטיה. יש לזה טעם מרוכז מאוד של לימונית (למון ליים), ויודעי־דבר אומרים שמתרגלים ואפילו נהנים. השם הכתוב על הבקבוק הוא: משקה אלוי בטעם לימון ליים. 99.6 אחוז תמצית צמח האלוה ורה טהור על כל מרכיביו.

נערכים נגד הכינמות
קיץ, ים, קייטנות, מי שהצליח להתחמק מכינמות במשך שנת הלימודים אל לו לנוח על זרי דפנה. מפעל ד"ר פישר יוצא במתקפת הסברה בנושא הדברת הכינים ובשלב ראשון פנו אנשיו למספר קייטנות המוניות והציעו שירותיהם של המתנדבות שידריכו ויארגנו. טיפול מיידי עשוי למנוע התפשטות הכינמות ולפישר תכשירים המשמידים כינים תוך 10 דקות. הפירמה מציעה תכשירים אחרים. את הפרוספקט ניתן לקבל בכל בית־מרקחת.

עצה טובה
חוזרים מהים ועל המגבת (מכנסים, תיק...) כתם של זפת. לא לכבס! ראשית חוכמה, מספיגים את הכתם בטרפנטין ומסלקים את כל הזפת בעזרת מטלית או צמר־גפן. רק כשהמטלית אינה מתלכלכת, מכבסים את הבגד בצורה הרגילה.

שמאלץ בלי כולסטרול
„שמאלץ" בגרמנית פירושו שומן מותך, מן החי. אם אומרים זאת ביידיש מתכוונים לשומן אווזים או תרנגולות, ולא חלילה לטפו־טפו — דבר אחר. מעדן יהודי טיפוסי, בפרט בארצות מזרח־אירופה ואלה שקלטו את מהגריהן. מאז שהפחידו אותנו בכולסטרול השתמר השמאלץ בספרות ובאמנות ובקרב העדה החרדית, הבוטחת בשם ולא בתורת התזונה. אבל מה עושה המוח היהודי עורך נסיונות וממציא שמאלץ צמחי, נטול כולסטרול. עשו את זה בדרום־אפריקה ומשם הוא הגיע אלינו. תערובת שומנים צמחיים, בכל 100 גרם 8920 קלוריות, 99 אחוז שומן ו־0 (אפס) כלסטרול. הטעם — עד כמה שזוכר לי טעמו של שמאלץ אווזים — אכן כזה, אפילו עם „גריבה" של בצל מטוגן. זה משהו לשמח את לבם של המתגעגעים למטבחה של אמא פולניה, אבל מפחדים... אגב, על האריזה לא כתוב שהמוצר כשר, אבל אינני מתמצאת בצרכנות הדרום־אפריקאית ואולי שם הפירמה (DEBRAS) הוא ערובה לכשרות. מה שעושה את השמאלץ הצמחי למותרות הוא המחיר, 6.50 ש"ח לקופסת הפלסטיק של 250 גרם. אין לי מושג מה ההצדקה לכך, אולי העובדה שהוא נמכר בבתי טבע בלבד.

תיקונים של עקרת בית
האלה תאברי, בוגרת מסלול עיצוב במכון לאמנות של מכללת „אורנים", הגתה כפרויקט סיום ערכה ברוח פמיניסטית: ערכת תיקונים לעקרת הבית, שאינה רוצה לסמוך על בעלה. הערכה ובה כל כלי העבודה הדרושים נכרכת סביב המותניים והאשה חוגגת את שחרורה בעזרת פטיש ומברג. (צילום: יוסי דנה)

גם מציון תצא אופנה
תצוגת בגדים של יצרנים ישראליים זכתה להצלחה גדולה בפאריס. את התצוגה הגדולה והמרשימה ארגן מכון היצוא והשתתפו בה דווקא חברות, שלא היו כל־כך מוכרות אצלנו, ובטח לא באירופה. עכשיו אנחנו יודעים את שמן ועורכן: „סקסידר", „חולגר", „ריגלי", „לי־הור", „דריוה פלפלי", „מהלין", ו„רקמה". מנהלת התצוגה, לילי קמיניק, סיפרה בגעילתה על התעניינותם של קניינים גדולים כמו מאייס, פרינטמפס ומונופרי. (ח.פ.)

הבכירות מלבנות בעיות
מזה זמן מה קיים ופועל פורום המנהלות הבכירות של המרכז הישראלי לניהול. הגוף מונה 200 חברות, כולן נושאות תפקידים בכירים בסקטור הפרטי והציבורי. מפגשי הפורום נועדו לליבון בעיות השעה ולדיון בבעיות האופייניות לנשים מנהלות. בפגישה האחרונה לפני הפגרה התארחה בפורום חנה זמר, עורכת דבר, שניהלה ויכוח לוהט עם בכירות אחרות על אחריותה של התקשורת למחדלים המתרחשים בארץ. לטענת חנה זמר נתפסת העתונות בעיני הציבור כחשיפת יתר וסילוף האמת, אך לאמיתו של דבר היא משקפת מציאות קיימת ומשמשת כלב שמירה לזכות הציבור לדעת, גם את מה שהיה מעדיף להתעלם מידיעתו. לדוגמא: הרופאים קוברים את שגיאותיהם והעתונות חושפת אותן; האוצר הוא שגרם לאינפלציה ולא העתונות שחשפה את מהלכיו; מדיניות הממשלה בשטחים יוצרת נזק תדמיתי לישראל ולא חרויות העתונאי על מדיניות זאת... מי שריוווח לי על הפגישה לא מסר אם הבכירות שוכנעו, אבל זה באמת לא חשוב, כי הפורום כאמור לא נועד לשכנע אלא ללבן בעיות. בתצלום (מימין) רעיה גניאל (קול ישראל), חנה זמר (דבר), ד"ר שרה שמר (סקרי דעת הקהל), זהר קרתי (יו"ר הפורום), חוקי חביב ודליה יאירי (קול ישראל).

קוראים לו צ'יזי
היבואן קורא לו בשם חיבה צ'יזי, למרות שיצרן, HAUS NIEDERWAHN, אינו טורח לחפש שמות מעבר להגדרה פונקציונאלית של „קופסה לחיתוך גבינות". תרגום חופשי. זה משהו יפה, כלי לאיחסון וחיתוך גבינות שעוצב על־ידי היידי רהנה והוא שונה מסתם קרש חיתוך או מסתם קופסה לאיחסון בשילוב הפונקציות. הקרש מצופה חומר פלסטי קשיח והגייני (לפי תקן גרמני מיוחד למוצרים המשמשים מזון): המכסה, פוליאתילן שקוף, מותאם לו בדיוק, מונע התייבשות הגבינה: החיתוך נעשה מעל חריץ מיוחד בעזרת חוט מתכת (יש שניים רזרוויים) מתוח בין קצות ידית נירוסטה. לא גדול: 19.5x26.5 ס"מ וכ־10 ס"מ גובה המכסה. היבואן (סולאן בע"מ) מציע מבחר קופסאות, הנבדלות זו מזו בציור שעל הקרש — נוף כפרי, מפה עתיקה, עכבר מול גבינה, ראשי סוסים או ילדים מנשקים. אפשר גם בלי ציור. מחירים סביב 65 ש"ח.

הרפתקאה וגיבוש
פרויקט חדש יחסית בארץ, מועתק במיניאטורה מהעולם הגדול, שם נמשכים „מחנות הקיץ" 4־3 שבועות. כאן מדובר על 5 ימים, בילוי מלא הרפתקאות בלונה־גל לבני 15־18, שלא יוצאים למחנה של תנועת נוער, לא נוסעים לחו"ל ובכל זאת יש להוריהם 330 ש"ח מיותרים. תמורת סכום זה מבטיחים „גיבוש חברתי", מדריך צמוד לכל קבוצה, מתקני הלונה־גל, טיולי טבע כגליל ורמת הגולן, קייאקים, מסע אבובים, ערבי שירה ומסיבות דיסקו, הלנה וארוחות בחוף גולן. וגם קוראים לזה „שגעון של מולדת".

לרסס ולכבס
מרססים את הכתם, ממתינים 10 דקות ומכבסים. כבר ראינו תכשירים כאלה, אבל „רסס־כבס" של קרם כימיכלים ממש טוב. הבקבוק גדול יחסית (600 סמ"ק), מצוייד באקדח התזה עם סגר ביטחון (למניעת בזבוז). התרסיס — אומר היצרן — הידוע בארה"ב בשם WASH&SPRAY, מיועד להסרת כתמים שכבר התכססו באריג. הוא מכיל אינזימים המפרקים שומנים ומסלק כתמי דם, זיעה, דיו, מיצי פירות ושוקולד. ניסיתי על כתם שומן די ישן והתפעלתי ממנו. לתכשיר הכשר של הבד"צ, אם זה מעניין אתכם. מחירו סביב 5.25 ש"ח והוא שייך לסדרת „פנטסטיק" של קרם. בסדרה תכשירי ניקוי אחרים, ביניהם תרסיס רב־תכליתי, תרסיס מקציף לניקוי חיפוי משטחים (מייפור וטפטים עד אריחים) ומנקה אסלות (וכיורים) יעיל מאוד בשם „פורצל", שמשום מה קשה למצוא אותו ברשתות השיווק.

נופש פעיל במבצע
חבילת נופש מיוחדת של קופת־חולים לאומית מציעה נופש פעיל בחודש יולי בשלושה מרכזים ברחבי הארץ. מבצע נופש ובריאות במלון עין־בוקק בים־המלח יעלה 88 ש"ח ליחיד ליום (כולל מע"מ). המחיר אחיד לכל הימים א'־ה', וכולל חצי פנסיון, הסעה חינם לבריכות הגופרית ולמרחצאות המינרלים וכניסה חופשית למרחצאות. על טיפולי הבריכה בוץ ועיסוי ינתנו 15% הנחה. המחירים כוללים אירוח מלא ומע"מ. וניתן לשלם בשיעורים ובויזה עד 6 תשלומים. לאלו שאינם חברי קופ"ח יש תוספת של 15% על המחירים.

מסתבר שגם בלבנדה
חמודים אלה לא למדו בתשמ"ח במעון אמונה בלבנדה, דרום תל־אביב. בבוא התופש הגדול קיבל כל אחד מהם תיק קטן ובו תצלום קבוצתי (המובא כאן), תצלום אישי ומכתב לבבי מהגננת והמטפלות, ריקי, אורה וגאולה: „שנה שלמה בילינו כאן, / שיחקנו פה שעות / למדנו מה בפה מלא / אך לא חסרו דמעות..." אני שמחה לארח במדור, לצד ילדי מעונות נעמת וויצו, גם את ילדי אמונה. מה גם שזו הפעם הראשונה שאני שומעת על המעון בלבנדה, עד כה התגאתה אמונה בעיקר בפעילותה ביו"ש, שם רבות אמות משפחות ברוכות ילדים, אבל קשה לומר שהן רווחות מקופחות מצד גורמים ממלכתיים.

שעות הכיף
הלונה־פארק המכונה „כיף לנד" הפועל כל השנה בגן החיות התנ"כי בירושלים פותח סניפים בחולון ובחיפה. פינתים רק לעין, אחר־כך נראה. בחולון, בנאות רחל, מכוניות מתנגשות, ספינת פירטים, רכבת הפתעות, רובוטריקים מעופפים, מזרון קפיצים מתנפח ועוד. במגדל הנביאים בחיפה אין מזרון ופירטים, אבל יש קרוסלה ותלליות, של כדורים, מסלול אופני מירוץ ואליזם הדרקון, לא מכירה אישית. במקום מכוניות מתנגשות שם סירות ורובוטריקים, כמובן, מתעופפים. המתקנים פתוחים בימי א'־ה' משעה 10 עד 20, ביום ו' וערבי חג עד 13 (חיפה) או 14 (חולון) ובשבת טרם קבעו את שעת הפתיחה, אבל יסגרו ב־23. המחירים אחידים (3 ש"ח) — נמסר מקונצרטריה, החברה המפעילה — ויש גם כרטיס משולב ל־4 מיתקנים שמחירו 10 ש"ח.

חטיפי עוף
קוראים להם „גבעולי עוף" — חטיף מוקפא של בשר עוף וירקות, לחמם ולהגיש. נראה כמו קבבים קטנים. את חדש בסידרת 14 מוצרים מעוף המוכנים של „עוף טוב" מבית שאן. נמכר באריזה של 600 גרם (12 אצבעות) תמורת 4.70 ש"ח. טוב להחזיק במקפיא לכבוד אורחים בלתי צפויים או התקפה של עצלות. מומלץ לילדים, המסרבים לאכול בשר, אבל אוהבים פלאפל.

קישטה ליתוש
דוחה יתושים חדש ושמו בישראל „קיש־תוש", תוצרת כימגת 2000. תרסיס קטן, של 50 סמ"ק, נוח לנשיאה בארנק. מתיזים על הגוף והיתושים מתרחקים ממך. גם הברוש ושאר המגעילים. פועל שעות אחדות. הקישתוש — אומר היצרן — מכיל דיאתיל טולואמיד בריכוז 25 אחוז ו־75 אחוז אלכוהול ובושם. זה נשמע אימתני למדי, אבל הריח דווקא נעים.

השופטים לשריר: אין זה מכבודך לשמש מקור להשמצות כלפינו

עתיים

כ־40 שופטים מחוזיים ברחבי הארץ נפגשו ביום ו׳ עם שר־המשפטים והתיירות, אברהם שריר, וניסו להניאו מלבצע את הצעת החוק לרפורמה במערכת בתי־המשפט.

המפגש התקיים בהיכל בתי המשפט בתל אביב והשר שריר הציג בפני השופטים את עמדתו והסביר להם את נימוקיו, מדוע על השופטים להתייצב לימינו ולימין נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר בקידום החקיקה לרפורמה.

השופטים שבו והביעו את התנגדותם לחוק במתכונתו הקיימת בהבהירם, כי הם פתוחים להצעות של רפורמה שהיא מוצקית מבחינה עניינית ואשר תביא מרפא למערכת השיפוטית.

בתחילת הישיבה הביעו השופטים את התמרמרותם על כך שמשרד־המשפטים, באמצעות השר והדוברת שלו, הפך עצמו מקור לידיעות מעליבות כלפי השופטים. „לדעתנו, זה איננו מכבודו של שר־המשפטים ומשרד־המשפטים למסור לעתונות דברים המכוונים להקטין את קומתם של שופטים. חוסנה של המערכת המשפטית הוא באימון הבלתי מסויג שהציבור רוחש לשופטים. לא נראית לנו השיטה לפיה מוסרים לעתונות שוב ושוב כי אין לתת אימון במה שהשופטים אומרים, זה לא נשמע במדינה מתוקנת. שופטים שאינם דוברים אמת אינם ראויים לשבת על כס המשפט" — אמרו השופטים.

פגיעה במעמדם

לדברי השופטים, הם מעולם לא הסתירו את העובדה שיש להם טענות לעניין הפגיעה בזכויותיהם ובמעמדם בעקבות הרפורמה, אולם הם מתרעמים על כך שמייחסים להם היעדר יושר כאשר הם אומרים שעיקר טענותיהם נוגעות למהות התוכנית המוצעה. „מעמד השופטים הינו נכס של המדינה והעם, ופגיעה במעמד זה אינה רק עניינו האישי", אמרו השופטים.

בפגישה צוטטה באוזני השר ידיעה שהופיעה באחד העתונים, לפיה התבטא שר־המשפטים: „לא הקמנו את מערכת בתי־המשפט למען השופטים אלא למען הציבור, על השופטים לשרת את הציבור". „האם יעלה על הדעת, היקשו השופטים, שיאמרו לעתונאים כי שר־המשפטים מטיף לכל השופטים של בתי המשפט המחוזיים שעליהם לשרת את הציבור?"

השופטים פנו לשר ואמרו: אדוני השר, אחרי הרפורמה אותם השופטים יצטרכו להכנס לאולמות ולשפוט אנשים — מה טובה תצמח לציבור מהשמצתנו העקבית? מדוע לא מגלים את כל הנימוקים העניייניים שאנו מעלים נגד הרפורמה הזאת? מדוע לא מסבירים, ולו במלה אחת, במה איחוד הערכאות יסייע למערכת המשפט? מה הטובה הגדולה לציבור שהשופטים מבקשים למנוע ממנו?

מצוקת בתי־המשפט

השופטים קבלו בפני השר על המצוקה הקיימת בבתי המשפט והציעו לו לבקר פעם בבית המשפט בתל אביב בשעת תחילת המשפטים בבוקר ולראות „מחזה מרניך" — של שופטים בגלימותיהם נושאים ערימות של תיקים ומתרוצצים בין הקומות לחפש היכן ישבו היום. ומנגד מתרוצצים מתדיינים ומחפשים היכן יושב השופט בפניו הוזמנו לבירור דינם.

„כשאנו מתבשרים שנתמנה סגן שר חדש, מיד קוראים בעתון שמשפצים עבורו לשכה ומכינים מכונית ונהג — ואילו לשופט חדש לא מכינים אפילו כסא ושולחן. במשך שנים אנו חוזרים ומתריעים על כך וכל מה שמקבלים זה הבטחות שאינן מקויימות".

השופטים ציינו, כי הספיקו להציץ בהצעת החוק ונדהמו לראות שנזכרת בה מצוקתו של בית המשפט העליון בלבד, אך אין זכר לכך שמצוקה דומה קיימת בעוד כמה בתי משפט במדינה. „חקיקה לא נוערה להצהרת כוונות — עליה להיות אופרטיבית, ובכל שלב צריך לחוקק רק מה שדרוש באותו זמן". כן קבלו בפני השר על כך שלא שותפו בהליכי גיבוש ההצעה ולא נוצל המאגר העצום של נסיונם.

השר שריר פנה לשופטים למצוא דרך לשותפות ברפורמה, לטובת המערכת השיפוטית והשופטים גם יחד. השר הבהיר לשופטים, כי הרפורמה אינה מהווה תשובה לתחלואי המערכת, אך לדבריו זה צעד משמעותי קדימה וציון דרך, שבעקבותיו תשתנה כל המערכת ותגיע לתיפקוד נורמלי.

שר־המשפטים אברהם שריר בפגישתו עם שופטי בתי־המשפט המחוזיים ביום ו׳ (צילום: ישראל סימיונסקי/י.פ.פ.א.)

נכה בת 70 מעכו נרצחה באכזריות על־ידי שודדים

יואב אביב

מניה בין, נכה בת 70 מעכו, נרצחה באכזריות ביום שישי בלילה במהלך שוד בביתה.

גופתה של הישישה נתגלתה על ידי נכדה דוד וקרוב משפחה נוסף. הם נשלחו לביתה לאחר שלא הגיעה לסעודת ערב שבת בביתו של בנה יחיאל, כמידי יום שישי. השניים צילצלו בדלת ומשלא נענו החליטו להיכנס דרך המרפסת.

הנכד נותר המום כשראה את סבתו שוכבת על הרצפה כשהיא כפותה בידיה ורגליה ופיה חסום בסמרטוט. הוא הזעיק את המשטרה והשוטרים הוזעזעו למראה הישישה מוטלת על הרצפה כשלצידה מוטלים נעליה וההליכון שהיא נעזרה בו כדי ללכת.

שכנים סיפרו, כי הקשישה התגוררה בגפה לאחר שלפני שלושה חודשים נפטר בעלה, יעקב בין. דירתה ממוקמת בלב מרכז מסחרי בעיר ועל־פי החשד הפורצים ידעו כי הקשישה עומדת לעזוב את הבית. ייתכן שסברו כי היא כבר איננה בבית ונכנסו דרך המרפסת. אולם להפתעתם החלה הקשישה לצעוק וככל הנראה הם חנקו אותה באמצעות הסמרטוט בו ביקשו לחסום את פיה. הם ערכו חיפוש בבית וגנבו תכשיטי זהב.

מפקד מרחב הגליל, ניצב־משנה יעקב דנות, מינה צוות חקירה מיוחד לפרשה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 3 קומות מעל קומת עמודים ויציאה לגג ברח' דן 7 ק. ביאליק — גוש 11550 חלקה 80.
מהות הסטיה:
1. חריגה של 7.4 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 0.82% משטח החלקה.
2. הקלה בקומה אחת ממספר הקומות המותר.
3. הקלה בגובה מבני היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(א)(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 350 גוש 3939 רחוב ברשבסקי 10. לפי תוכנית מתאר/תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור ומותר לבנות עליה: קיים מבנה תעשיה 3 קומות עם חניון. בקשת בעלי החלקה: 1. הקלה לתוספת בניה 6% וללא חישוב מרפסות מילוט בשטח הבנייה. 2. הקלה לגובה הבנין מעל 12 מ' לחדרי מכונות של מעליות.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.
תאריך: 1.7.88 מ. ניצן,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

מרחב תכנון מקומי
השומרון
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה בקשה ב־917 — ברקאי ישראלה ואיתן (10172/21) בנימינה. שבאישורה יש משום הקלה לענין הקלות במירווחים צדדיים. 2.70 מטר צפון, 3.20 בדרום, במקום 4.00 מטר.
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון ת.ד. 58, זכרון־יעקב — 30950.
תאריך: 27.6.88
שלום ברוילי, יו"ר הועדה המקומית השומרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לבניה ברח' כצנלסון 5 קרית מוצקין — גוש 11577 חלקה 116.
מהות הסטיה:
חריגה של 20.38 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 2.2% משטח החלקה.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4, קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

ת"א ולט פרקינג בע"מ
הודעה: בדבר שינוי שם ומטרות באסיפה שלא מן המנין של בעלי המניות. התקבלו ההחלטות המיוחדות הבאות:
1. ישונה שם החברה ל: „ולט (תיור ורכב) בע"מ".
2. מטרות החברה יהיו מעתה:
א. מתן שירותי חניה.
ב. מתן שירותי השכרת נהגים.
ג. מתן שירותי רכב והסעים.
ד. ארגון, ביצוע ושיווק ארועים ופרוייקטים תיירותיים.
זיו ספקטור, מנכ"ל

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה על־פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
גוש 6167 חלקה/ות 461 רחוב המעורר מס' 18 גבעתיים.
תיק בנין מספר 2581
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה באחוזי בניה 6% + 5% מעלית ועוד מקלט על קרקעי בהקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
יצחק זריז,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 66 בגוש 7958 רח' ולמן ארן מס' 6 בחריגות, 6% בניה, קומה נוספת, קומה עמודים חלקית.
את התכנית ת.ב. 5392ד.
ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
המרכז
רח' הלפטון 10, פ"ת, טל. 9302051
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להקלה המהווה סטיה מתקנות הנכים — הקמת קומה שניה ללא מעלית במבנה הרפואה של ביה"ח אסף הרופא בצריפין גוש 4235.
כל המעוניין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית מפגיעה עליהם יכול לעיין בהתכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
י. [illegible], יו"ר הועדה

בפלילים

6 חשודים בהצתות נעצרו בתל־אביב וחיפה

זהבה מוזס, יואב אביב

תושב שכם בן 37 נעצר אתמול על־ידי המשטרה כחשוד בהצתת מוסך ברח' לוינסקי בסוף השבוע. כן נעצרו שני תושבי דיר אל באלח בני 19 ו־26 כחשודים בהצתת שדה קוצים ליד מחסני החיטה שברחוב המכבים בבני־ברק.

אתמול עלה באש שדה קוצים באיזור התעשייה הישן של אור־יהודה וככל הנראה מדובר בהצתה. כוחות כיבוי שהוזעקו למקום הצליחו להשתלט על האש.

משטרת מרחב העמקים לכדה שלושה צעירים שהודו בהצתת יערות. על כך נודע ביום שישי בבית־משפט השלום בחיפה, שהתיר לפרסום את פרשת מעצרו של חאפר אללטיף מחמיד בן 22 מכפר מועאוויה, אשר נעצר לפני 10 ימים.

בא־כוח המשטרה טען בבית־המשפט, כי החשוד יחד עם אחרים הצית במרוצת השנתיים האחרונות יערות באיזור ואדי עארה. החשוד הודה בבית־המשפט, כי הוא ביחד עם שניים מחבריו הציתו יער לפני כשנתיים.

השופט רפאל חרסונסקי ציוה לפני 10 ימים על הארכת מעצרו של הצעיר ל־5 ימים, וביום ו׳ הסיר את צו איסור הפרסום, לאחר ששני חשודים נוספים בפרשה זו נעצרו ושיחזרו את חלקם בהצתת יערות באיזור ואדי ערה.

נתפס ק"ג הרואין שהוברח מלבנון

יהודה צור

בלשי היחידה המרכזית של משטרת מרחב הגליל תפסו בסוף השבוע ק"ג הרואין, ששוויו מאות אלפי דולר, שהוברח מעבר לגדר הגבול בלבנון.

בלשים שערכו תצפית הבחינו בלבנוני הזורק חבילה מעבר לגבול לצד הישראלי, שם המתין לחבילה תושב כפר מרר שבגליל, מחמוד רגש. הבלשים זינקו ממקום מחבואם ותפסו את המבריח כשברשותו חבילה עם ק"ג הרואין, ממנה ניתן להפיק כ־10 אלפים מנות הרואין בשווי מאות אלפי דולרים.

מאז ראשית השנה תפסה המשטרה 6 ק"ג הרואין בגליל, לעומת 5 ק"ג הרואין במשך השנה שחלפה.

3 ממאה שערים בין 17 מהמרים שנתפסו בחיפה

יואב אביב

17 מהמרים, ביניהם שלושה אברכים משכונת מאה שערים בירושלים ושתי נשים, נעצרו אור ליום ו׳ בפשיטה שערכו בלשי חיפה על מועדון להימורים בלתי חוקי שפעל בפאב של מלון „מרום" בחיפה.

המשטרה פשטה על בית־המלון סמוך לשעה 1 אחר חצות, בעקבות מידע על משחקי מזל המתנהלים במקום. 20 מהמרים הצליחו לחמוק ולהימלט ו־17 אחרים, ביניהם שלושה החשודים בהפעלת הקזינו, נעצרו.

המשטרה תפסה במקום משחק רולטה וקלפים. כמו־כן נתפסו 9500 שקלים, 1500 דולרים, המחאות בסך 1350 שקלים ועוד־מאות אסימוני משחק בערך גבוה.

14 מהחשודים שוחררו לאחר חקירה ואילו שלושת החשודים בהפעלת הקזינו, מנהל המלון יאיר מאירפלד ומנהלי המועדון זהבה ביבי ויורם זעפרני, הובאו בפני שופט השלום עמירב ראגר ושוחררו בערבות. מנהל המלון טען, כי לא ידע שבמקום מתנהלים משחקי מזל.

אסיר נוסף נמלט מכלא מעשיהו

זהבה מוזס

נאסר סאלח אבו דולב, בדואי בן 25 מכפר אבו־קריק שליד באר־שבע השפוט לשנתיים מאסר בגין נהיגה ללא רשיון, נמלט ביום ו׳ מכלא מעשיהו.

סמוך לשעה 8.30 בערב הבחין אחד הסוהרים כאדם המטפס על גדר בית הסוהר. מיד נסגר בית הכלא ונערכה ספירה שבמהלכה התברר שאבו דולב נמלט. המשטרה פתחה בחיפושים אחריו.

בכך עולה מספרם של האסירים שנמלטו לאחרונה מכלא רמלה לשלושה. לפני שבוע נמלט שמואל רגן המרצה עונש מאסר על זיוף ומרמה בהיקף גדול, לאחר שחש ברע ואושפז בבית־החולים „אסף הרופא". האסיר ניצל את ההזדמנות שלא הוצבה עליו שמירה בבית־החולים ונמלט.

לחברנו דב פריד
אתך באבלך על מות
לולה גורדון
קיבוץ מענית

לסרחיו ואליסיה וקסלר
משתתפים בצערכם במות האב
ברנרדו
בניכר
קיבוץ רמות־מנשה

פסטיבל הסרטים בירושלים

גלסנוסט בקולנוע הרוסי

פסטיבל הקולנוע בירושלים נכנס ליומו השלישי כשאלפי צופים מציפים את אולמות ההקרנה. חברי המשלחת הסובייטית הרשמית אמרו במסיבת עיתונאים שנערכה ביום ו׳, כי „הנסיעה לירושלים היא נסיעה גדולה מאוד עבורנו, ואנחנו חייבים את בואנו לעקשנות שלכם וליחסכם הטוב לקולנוע הסובייטי".

בין חברי המשלחת נמצא גם אלכסנדר אסקולדוב, בימאי הסרט „הקומיסרית", שנעשה בשנת 67' ונאסר להקרנה במשך 20 שנה בשל סיבות פוליטיות.

אמר הבימאי: „עשרים שנה הם פרק פרודוקטיבי בחיי אדם. לצערי חיי לא היו כך. העונש הגדול ביותר בחיי אדם ויוצר זה לשלול ממנו את מה שהוא יודע ורוצה לעשות. אסרו עלי לעבוד בתחום הקולנוע בכל תפקיד שהוא. את 20 השנים הקדשתי למחשבה ולכתיבת האוטוביוגרפיה שלי. זו אינה רק האוטוביוגרפיה שלי, אלה גם עמודים עצובים של מדינתנו וארצנו. אני קורא לערוך ניתוח חברתי על השנים הקשות שעברו על כולנו, מפני שבחברה הרוסית יש כיום נטייה לשכוח את העבר".

סרטו של אסקולדוב, העוסק בפרקים קשים בחיי יהודי רוסיה בראשית ימי מהפכת אוקטובר, הותר להקרנה רק לפני שנה ברוח הגלסנוסט.

הסרט יוקרן היום בסינמטק בהשתתפות הבימאי והשחקנית הראשית נונה מרדיוקובה, המגלמת את הקומיסרית הרוסית המתיידדת עם משפחת יהודים מהעיירה.

למרות השנים הרבות שעברו מאז הפקת הסרט, סרטו של אסקולדוב שומר על טריות ועוצמה של אמירה, וכדאי מאוד לראותו.

יעל ישראל

שירותי מד"א יושבתו היום אם המשכורות לא ישולמו

רונית מורגנשטרן

הנהלת מד"א הודיעה אמש, כי השירותים יושבתו החל מהיום ויופעלו במתכונת שבת. כלומר, טיפול רק בשעת חירום, סגירת שירותי דם, אספקת דם רק לניתוחי חירום והפסקת העברת חולים.

ועד העובדים הארצי של מד"א הודיע להנהלה, כי אם עד השעה 1 בצהריים לא יקבלו העובדים את משכורותיהם, הם ישביתו את כל שירותי מד"א, כולל שירותי נט"ן, למעט אמבולנס רגיל אחד בכל סניף.

שרת־הבריאות שוחחה ביום שישי עם שר־האוצר על המשבר במד"א. נודע, כי יש סיכוי שנציבות מס הכנסה תקטין את העיקול על כספי מד"א, כך שניתן יהיה לשלם משכורות ולרכוש דלק לאמבולנסים עד לדיון במשבר מד"א, שיתקיים בוועדת השרים בתום טיפולה בבעיית קיצור התורים, כנראה עד השבוע.

מבקר המדינה חושף מחדלים וחריגות בעיריית באר־שבע

איילת מזור

דו"ח מבקר המדינה על עיריית באר־שבע חושף שורה של מחדלים וחריגות וחוזה בחומרה יתירה את ניגוד האינטרסים של יו"ר ועדת הכספים של העירייה, המכהן גם כמנהל הסניף הראשי של בנק הפועלים בעיר, שהוא הנושה הגדול ביותר של העירייה.

ראש עיריית באר־שבע משה זילברמן, אמר, כי הדו"ח, שהגיע לידיו רק בימי סוף השבוע שעבר, דן בשנים 84'־86', בהן כיהן כסגן ומ"מ ראש עיריית באר־שבע.

„בדו"ח, שעיקרו דן בחובות העירייה ובהחזר החובות שלהם עם משרד הפנים", אמר זילברמן, „לא הוכנסו הערותינו, למרות שנציג מבקר המדינה היה בעירייה ודן עם הנוגעים בדבר בחלק מנושאיו של הדו"ח".

„להערכתי", הוסיף זילברמן, „הדו"ח כבר היה מוכן להדפסה בעת שנציגיו של מבקר המדינה ביקרו אצלינו, וזו הסיבה שהשגותינו לא הוכנסו אליו".

משמרת מחאה למען שיפור תנאי האסירות הבטחוניות

שלמה סלוצקי

משמרת מחאה של „נשים למען אסירות פוליטיות" ניצבה ביום ו׳ בבוקר מול כלא הנשים נווה תרצה ברמלה.

המפגינות הציגו שלטים בהם דרשו לשפר את תנאי מעצרן של האסירות הבטחוניות, הפרדת העצירות והאסירות הפוליטיות מהפליליות ומתן מעמד של עצירות פוליטיות לרוני בן־אפרת ומיכל שוורץ.

דוברת הקבוצה, חנה זוהר, אמרה כי ההפגנה נועדה להביע הזדהות עם המוחזקות בכלא הנשים, השובתות רעב.

השובתות מוחות על כך שאין מפרידים ביניהן לבין האסירות הפליליות ועל כך שאסירות פליליות מתנכלות להן בשעת הטיול היומי. לדבריהן, היו מקרים בהן שפכו היהודיות קפה חם על הערביות וכדומה.

לשמחה ואמנון הרדוף
והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האם
רבקה ברוך ז"ל
בית שמיר

לחברתנו נעמה סיון
ולבני משפחתה
אתכם באבלכם במות
האב־הסב
בית נגבה

המו"מ על השכר בשירות הציבורי מתחדש היום

מצפים להתקדמות נוספת שתמנע השביתה ביום רביעי

מחלוקות בין האיגודים על חלוקת תוספות השכר ● דיונים על מעבר לשבוע עבודה מקוצר בסקטור הפרטי

אבשלום קווה

המו"מ על הסכמי השכר בשירות הציבורי יתחדש היום אחרי הצהרים בבניין הוועד הפועל בת"א בהשתתפות הצוותים המורחבים של ההסתדרות, האוצר והמעסיקים הציבוריים. לאחר מכן מתוכננת פגישה בין ראשי האגף לאיגוד מקצועי לנציגי ועדת העבודה של המעסיקים הפרטיים במגמה להגיע להסכם בדבר קיצור שבוע העבודה.

פעילים באיגוד המקצועי העריכו אתמול כי צפויה היום התקדמות נוספת בדיונים, אשר תמנע את השביתה המיועדת ליום רביעי הקרוב.

בין האיגודים המקצועיים בסקטור הציבורי המייצגים את העובדים הכלולים בסולם הדירוג האחיד (הסתדרות הפקידים והסתדרות עובדי המדינה) לבין האיגודים האקדמיים בעלי הדירוגים המקצועיים (והסתדרות המהנדסים והסתדרות המח"ר) התגלעה מחלוקת על חלוקת תוספות השכר.

השגת הסכם בדבר השלמת תהליך קיצור שבוע העבודה בסקטור הפרטי־תעשייתי אמור להיות השלב הראשון בהבנות שבין ההסתדרות ללשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. בניגוד לעבר, מגמת האגף לאיגוד מקצועי הפעם היא להשאיר את נושא ההסכמים לרמות הענפיות והמפעליות־מקומיות ולוותר על הסכם מסגרת או על מסגרת של הסכם.

מטעם ההסתדרות ישתתפו בישיבות היום יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הכרפלד, סגנו אפרים זילוני וראשי האיגודים המקצועיים. בראש נציגות האוצר והמעסיקים הציבוריים יעמוד הממונה על השכר במשרד־האוצר, יעקב דנון, ואת המעסיקים הפרטיים ייצג יו"ר ועדת העבודה, דן פרופר.

חגיגות „על הנגב" בצל החרמה והשבתה

„הכסף נשאר באיזור המרכז ובנגב יאספו את האשפה"

מנהל מטה החגיגות: ההצעות שקיבלנו מהתעשיינים בנגב היו יקרות יותר מההצעות ממרכז הארץ

איילת מזור

נשיא לשכת המסחר והתעשייה בנגב, שלמה שגב, הודיע בסוף השבוע לראש הממשלה, יצחק שמיר, על כוונת חברי הלישכה להשבית את האיזור לקראת חגיגות „אל הנגב", בשל הזנחת הממשלה את הנגב.

באיגרת ששלח לראש הממשלה נאמר בין היתר: „סטירת הלחי האחרונה שממשלת ישראל העניקה לנגב היא ארועי 'אל־הנגב'. כאילו לא די בכך שכ־70 אחוז מהאירועים שתוכננו בוטלו, אף חברה מהנגב לא זכתה לפרור אחד בביצוע ההפקה, וכרגיל כל הכסף נשאר באיזור המרכז ובנגב יאספו את האשפה. „נשקול נקיטת צעדים חריפה שתגיע עד השבתת המסחר והתעשייה בבאר־שבע ובנגב", כותב שגב ומוסיף, כי „אנו מקווים שנת ה־40 למדינה לא תיזכר כשנה בה ננטש הנגב לחלוטין".

בנימין יסעור (בנג'ילה), מרכז פרויקט „אל הנגב", מסר בתגובה, כי „יצא מכרז על כל נושא ונושא שהגיע לידיהם של כל הגורמים הרלבנטיים באיזור. חלק מן ההצעות שקיבלנו מן התעשיינים בנגב, היו יקרות בהרבה לעומת ההצעות ממרכז הארץ, ואי־אפשר למסור עבודות לגורם שהעלויות שלו יקרות יותר רק משום שהוא תושב הנגב. גם עם שלמה שגב ניהלנו מו"מ ולאחר שליחות המברק לראש הממשלה ניסינו ליצור קשר עימו, אך נאמר לנו שהוא חולה ולא ניתן היה להחליף דברים עימו".

אירועי „אל הנגב" ייפתחו ביום שלישי הקרוב בשרשרת מופעים בהם יהיו נוכחים נשיא המדינה, ראש הממשלה, מ"מ ראש הממשלה ושרים.

הארועים המרכזיים הם: „פורח במדבר" — הפרחת כדורים פורחים בתל־ערד; פסטיבל הצדעה ענקי ללהקות הצבאיות למרגלות אנדרטת „חטיבת הנגב" בבאר־שבע; עצרת עוצבת סיני בשילוב „החוויה הדימונאית"; „קולות מן העולם השלישי" — הופעת מאות אמנים מאסיה, אפריקה ודרום ומרכז אמריקה, מהמובילים בארצותיהם, בפארק „אשכול"; „יצירמון" — הפנינג אמנות בו יטלו חלק מאות שחקנים, זמרים, רקדנים, ציירים ופסלים שגולת הכותרת שלו תהיה יצירתו של יוסי אלפי, „תיאטרון מסע מדבר". ההפנינג ייערך במצפה רמון ובמקום ייחנך פארק פסלים של טובי האמנים בארץ.

נטייה ב„מילואות" לדחות את דו"ח בן־שחר הממליץ לבזר המפעלים

יהודה צור

פרופ׳ חיים בן־שחר החל בהגשת הדו"ח המסכם שלו להנהלת „מילואות", הבוחן את ההיבטים הכלכליים להפעלתה של התשלובת.

בן־שחר הגיש לפני כחודשיים דו"ח כללי לאחר מספר דו"חות חלקיים על הדרך בה הוא רואה את המשך הפעלת „מילואות". דו"ח מסכם ומלא יותר נמסר בשבוע שעבר להנהלה המצומצמת של „מילואות".

פרופ׳ בן־שחר מתייחס בדו"ח למצב ב„מילואות" מ־1985 ועד עכשיו ומסיק מסקנות באשר לאופן ניהול המפעלים בעתיד. באופן כללי תומך בן־שחר בביזור כל מפעלי „מילואות", כאשר על כל אחד מהם לשאת באחריות מלאה למחיר הכלכלי. הוא מציע להשאיר את החלוקה בין שתי החטיבות כפי שקיימת היום, אך בצורה רופפת מאד, כאשר האחריות תעבור, כאמור, למפעלים עצמם.

למרות שטרם התקיים דיון בהמלצות בן־שחר, קיימת מגמה שלא לקבל את דעתו הכללית אלא להסתפק בשמיעת דבריו וספק אם המלצותיו העיקריות תמומשנה.

על פי סיכום מוקדם האריכה תשלובת „מילואות" את העסקתו של בן־שחר בשלושה חודשים נוספים והוא יסיים את תפקידו בסוף החודש.

מנהלים בכירים שכיהנו בתקופת כהונתו של אושי פרידמן כמנכ"ל פרשו באחרונה ואחרים עומדים לפרוש. בין הפורשים איתן שטייף, שניהל לאחרונה את מפעל „מילובן", ומשה לקח מרמת־יוחנן, ששימש כמהנדס ראשי של המפעל. כן עומדים לפרוש מנהל „מילוזן", גבריאל עדיף, ורני בילמוש, מנהל „מילועד", שכשעתו הוגשה מועמדותו להחליף את המנכ"ל הקודם. כמו־כן פורש ארנון נתן, מנהל „מילואות".

עלייה חסרת תקדים בגרעון הממשלתי ביוני: 514 מיליון ש׳

כתבנו הכלכלי בירושלים

הגרעון המקומי של הממשלה בחודש האחרון הגיע לממדים שלא היו כדוגמתם מאז תחילת תוכנית הייצוב הכלכלי. משרד־האוצר הודיע אתמול, שהגרעון הכלכלי של הממשלה הסתכם בחודש האחרון ב־514 מיליון שקל. סכום זה הביא את הגרעון המצטבר מאז תחילת שנת הכספים לכ־576 מיליון שקל.

לדברי משרד־האוצר, העלייה בגרעון הממשלתי נבעה בעיקר מביצוע חסר של ההלוואות להתיישבות ומקניית חיטה מיבול מקומי. כמו־כן היו תשלומים עונתיים של ביטוחי הצמדה למדד המחירים ולשער החליפין. יצויין, שבתקציב המדינה לשנת הכספים הנוכחית נקט האוצר בסכום של מיליארד וחצי שקל בגרעון הצפוי.

נתוני הגרעון לחודשי אפריל־יוני כוללים כ־190 מיליון שקל שהאוצר העביר לבנק ישראל בחודש מאי. סכום זה מופיע בסטטיסטיקה כגרעון, אם כי אין לו השפעה על המשק, שכן מדובר בהעברה מחשבון האוצר לחשבון בנק ישראל בלבד.

כדי לכסות על הגרעון בחודש שעבר, מכרה הממשלה תעודות מלווה קצר מועד בסך 236 מיליון שקל וגייסה בשוק ההון עוד כ־207 מיליון שקל. כתוצאה מכך הסתכמה ההזרמה הממשלתית ב־51 מיליון שקל.

בנק ישראל הודיע ביום שישי שיתרות מטבע החוץ של ישראל ירדו בחודש האחרון ב־95 מיליון דולר והסתכמו ב־5,125 מיליון דולר. הבנק המרכזי ציין, שהסקטור המשיך בחודש יוני למכור מטבע חוץ לבנק ישראל, אך הממשלה פרעה חובות בסכום גדול יותר, ומכאן הירידה ביתרות מטבע החוץ.

דר־לן חב׳ למסחר
באסיפה כללית שלא מן המניין שנתכנסה ביום 10.2.88 הוחלט:
1) לשנות את שם החברה: מ־דר־לן חב׳ למסחר בע"מ, ל־דש — אמינים סוכנות ביטוח בע"מ.
2) לשנות את תזכיר החב׳ לאחר סעיף 2, ג׳ והוא סעיף 2, ד׳: כדלקמן: לעסוק בביטוח.

עובדי „אליאנס" מנעו הכנות להפעלת המפעל

אורי נחשון

ועד הפועלים ב„אליאנס" מנע ביום שישי את כניסת נציגי מפרק המפעל לשטחו, כדי לערוך הכנות לקראת הפעלתו.

ועד הפועלים מתמיד בסירובו לקבל את תוכנית ההבראה שגיבש המפרק של „אליאנס" וגם לחצים שהפעילה מועצת הפועלים בחדרה לא הועילו.

היום יעשו נציגי המפרק נסיון נוסף להיכנס למפעל, כדי לערוך הכנות להפעלתו. ואם לא יצליחו בדבר, יפנה מחר המפרק לבית־המשפט ויבקש לקבל אישור לפירוקו הסופי של „אליאנס" — כלומר פיטורי כל העובדים ומכירת נכסי החברה.